

Μ. Φ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΝΟΥΑΡΟΥ

Καθηγητοῦ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, πρόην Γεν. Ἐπιθ. Σμύρνης.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΥ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΤ' ΤΑΞΙΝ ΤΟΥ (ἑξαταξίου) ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

*Ἐγκριθὲν ἐν τῷ τελευταίῳ διαγωνισμῷ ἐπὶ πενταετίᾳ
ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1930—1931*

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἀριθ. ἀδείας κυκλοφορίας	56.079
	24-9-34
Τιμὴ ἄνευ βιβλιοσήμου	Δρχ. 14.90
Ἄξια Βιβλιοσήμου	» 6. —
Πρόσθετος φόρος Ἀναγκαστ. Δανείου	» 1.80
Συνολικὴ τιμὴ Δρχ.	22 70

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

ΑΘΗΝΑΙ — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 52

1934

Μ. Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΝΟΥΑΡΟΥ
 Καθηγητοῦ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, πρόην Γεν. Ἐπιθ. Σμύρνης

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ
 ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΥ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΤ' ΤΑΞΙΝ ΤΟΥ (ἑξαταξίου) ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ἐγκριθὲν ἐν τῷ τελευταίῳ διαγωνισμῷ ἐπὶ πενταετίαν
 ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1930—1931.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Ἀντίτυπα 1000)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
 ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ
 52—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 52

1934

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ
συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου.

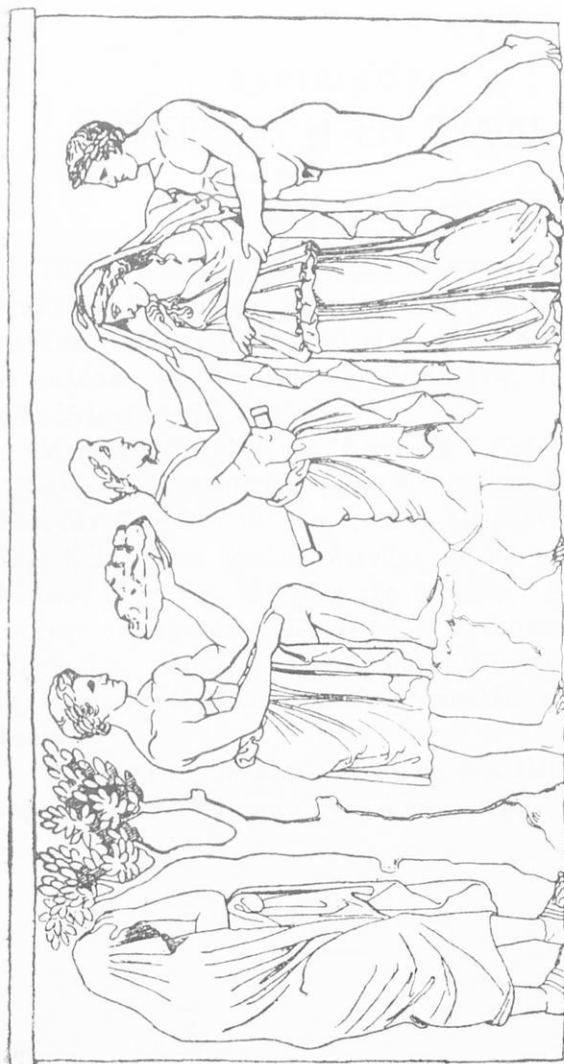

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ
ΧΟΡΟΣ
ΜΕΝΕΛΑΟΣ
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
ΑΧΙΛΛΕΥΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ

'Αγαμέμνων.

Θεοίπων κρατῶν
πινάκιον ὀπωρῶν διὰ τὴν θυσίαν.

'Η θυσία τῆς 'Ιφιγενείας ἐν Αὐλίδι. ('Ανάγνωτον περιέρχον ἐν Φλωρεντίᾳ).

Κλέχης.

'Ιφιγένεια

'Αχιλλεύς

Μουσική (1) - Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση - Τετάρτη 14/05/2014

Διευθυντής: Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου

Εκπαιδευτική Επιτροπή: Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐν Αὐλίδι ἠθροισμένου Ἑλληνικοῦ στόλου μὴ δυναμένου ἔνεκα ἄκρας νηνεμίας νὰ πλεύσῃ εἰς Τροίαν, καλεῖται ὁ μάντις Κάλχας νὰ εἴτῃ τὸ αἴτιον, ὅστις καὶ ἀποκαλύπτει τὴν ἀνάγκην τῆς θυσίας τῆς Ἰφιγενείας πρὸς ἐξιλέωσιν τῆς Ἀρτέμιδος.

Μετακαλεῖται οὕτω ἐξ Ἀργους ἡ Ἰφιγένεια ἐπὶ τῇ προφάσει νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν ἥρωα Ἀχιλλέα. Ἡ ἀπάτη ὁμως δὲν βραδύνει νὰ γίνῃ γνωστὴ εἰς πάντας καὶ ἐν τέλει ἡ Ἰφιγένεια ἠρωϊκῶς ἀτενίζει τὸν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θάνατον χάριν τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ τὴν ὑστάτην στιγμὴν ἀναρπάζεται ὡς ἐκ θαύματος ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ἀντὶ τῆς κόρης δὲ θυσιάζεται ἔλαφος, ὑπὸ τῆς θεᾶς σταλεῖσα, καὶ ὁ στόλος ἀποπλέει αἰσίως εἰς Τροίαν.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Αὐλίδι καὶ πρὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἀρχιστρατήγου Ἀγαμέμνονος.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ
ΕΡΓΑΣΙΟ
ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ
ΕΡΓΑΣΙΟΥ

Το παρόν έργο αποτελεί μια προσπάθεια να παρουσιαστεί ο ρόλος της επιστήμης στην παιδαγωγική και να αναδειχθούν οι προκλήσεις που προκύπτουν από την αλληλεπίδραση των δύο πεδίων. Η επιστήμη, ως εργαλείο έρευνας, προσφέρει στην παιδαγωγική μια πιο επιστημονική βάση, αλλά ταυτόχρονα απαιτείται η παιδαγωγική να μην υποτάσσεται απλώς στην επιστήμη, αλλά να διατηρεί την αυτονομία της και να συμβάλει στην ανάπτυξη της παιδαγωγικής ως επιστήμης. Η παιδαγωγική έρευνα πρέπει να είναι διεπιστημονική και να λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες που επηρεάζουν την εκπαίδευση. Η παιδαγωγική έρευνα πρέπει να είναι κριτική και να εστιάζει στην επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η εκπαίδευση. Η παιδαγωγική έρευνα πρέπει να είναι ανοιχτή και να δεχτεί την κριτική. Η παιδαγωγική έρευνα πρέπει να είναι κοινωνικά υπεύθυνη και να συμβάλει στην βελτίωση της εκπαίδευσης. Η παιδαγωγική έρευνα πρέπει να είναι διεπιστημονική και να λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες που επηρεάζουν την εκπαίδευση. Η παιδαγωγική έρευνα πρέπει να είναι κριτική και να εστιάζει στην επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η εκπαίδευση. Η παιδαγωγική έρευνα πρέπει να είναι ανοιχτή και να δεχτεί την κριτική. Η παιδαγωγική έρευνα πρέπει να είναι κοινωνικά υπεύθυνη και να συμβάλει στην βελτίωση της εκπαίδευσης.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

- ΑΓΑ. ὦ πρέσβυ, δόμων τῶνδε πάροιθεν
στεῖχε. ΠΡ. στείχω. τί δὲ καινουργεῖς,*
ἄγάμεμον ἀναξ : ΑΓΑ. σπεύσεις; ΠΡ. σπεύδω.
μάλα τοι γῆρας τοῦμόν ἄνπνον
καὶ ἐπ' ὀφθαλμοῖς δῆξ* πάρεστιν. 5
- ΑΓΑ. τίς ποτ' ἄρ' ἀστῆρ ὄδε πορθιμένει;*
ΠΡ. Σείριος ἐγγὺς τῆς ἑπταπόρου*
Πλειάδος ἄσσω* ἔτι μεσσήρης *
- ΑΓΑ. οὔκουν φθόγγος* γ' οὔτ' ὀρνίθων
οὔτε θαλάσσης· σιγαὶ δ' ἀνέμων 10
τόνδε κατ' Εὐριπον ἔχουσιν.*
- ΠΡ. τί δὲ σὺ σκηνῆς ἐκτὸς αἴσεις,
ἄγάμεμον ἀναξ ;
ἔτι δ' ἥσυχία τῆδε κατ' Αὐλιν,
καὶ ἀκίνητοι* φυλακαὶ τειχέων. 15
στείχωμεν ἔσω. ΑΓΑ. ζηλῶ σέ, γέρον,
ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον
βίον ἐξεπέρασ' ἀγνώσ* ἀκλεῆς·
τοὺς δ' ἐν τιμαῖς ἦσσαν ζηλῶ.
- ΠΡ. καὶ μὴν τὸ καλὸν γ' ἐνταῦθα βίου. 20
ΑΓΑ. τοῦτο δέ γ' ἐστὶν τὸ καλὸν σφαλερόν·
καὶ φιλότιμον*
γλυκὸ μὲν, λυπεῖ δὲ προσιστάμενον.
τοτὲ μὲν τὰ θεῶν οὐκ ὀρθωθέντ'*
ἀνέτρεψε βίον, τοτὲ δ' ἀνθρώπων 25
γνώμαι πολλαὶ
καὶ δυσάρεστοι* διέκναισαν.*
- ΠΡ. οὐκ ἄγαμαι* ταῦτ' ἀνδρὸς ἀριστέως·
οὐκ ἐπὶ πᾶσιν σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς,
ἄγάμεμον, Ἄτρεὺς. 30

δεῖ δέ σε χαίρειν καὶ λυπεῖσθαι·
 θνητὸς γὰρ ἔφους. κἄν μὴ σὺ θέλῃς,
 τὰ θεῶν οὕτω βουλόμεν' ἔσται.
 σὺ δὲ λαμπτήρος φίος ἀμπετάσας*
 δέλτον τε γράφεις 35
 τήνδ' ἦν πρὸ χειρῶν ἔτι βαστάζεις,
 καὶ ταῦτ' ἀπάλιν γράμματα συγγεῖς*
 καὶ σφραγίζεις λύεις τ' ὀπίσω
 ῥίπτεις τε πέδῳ πεύκην,* θαλερὸν
 κατὰ δάκρυ χέων, 40
 καὶ τῶν ἀπόρων* οὐδενὸς ἐνδεῖς
 μὴ οὐ μαίνεσθαι.

τί πονεῖς ; τί νέον περὶ σοί, βασιλεῦ ;
 φέρε κοίνωσον μῦθον ἐς ἡμᾶς.
 πρὸς δ' ἄνδρ' ἀγαθὸν πιστόν τε φράσεις· 45
 σῆ γὰρ μ' ἀλόχῳ τότε Τυνδάρεως
 πέμπει φερῆν
 συννυμφοκόμον τε δίκαιον.*

ΑΓΑ. ἐγένοντο Λήδα Θεστιάδι τρεῖς παρθένοι,
 Φοῖβη Κλυταιμνήστρα τ' ἐμὴ ξυνάορος 50
 Ἐλένη τε ταύτης οἱ τὰ πρῶτ' ὠλβισμένοι*
 μνηστῆρες ἦλθον Ἑλλάδος νεανίαι.
 δειναὶ δ' ἀπειλαὶ καὶ κατ' ἀλλήλων φόνος
 ξυνίσταθ',* ὅστις μὴ λάβοι τὴν παρθένον.
 τὸ πρᾶγμα δ' ἀπόρως εἶχε Τυνδάρεω πατρί, 55
 δοῦναί τε μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως
 ἄψαιτ'* ἄθραυστα.* καὶ νιν εἰσῆλθεν τάδε,
 ὄρκους συνάψαι δεξιᾶς τε συμβαλεῖν
 μνηστῆρας ἀλλήλοισι καὶ δι' ἐμπύρων
 σπονδᾶς καθεῖναι κάπαράσασθαι* τάδε, 60
 ὅτου γυνὴ γένοιτο Τυνδαρίς κόρη,
 τούτῳ συναμνεῖν, εἴ τις ἐκ δόμων λαβὼν
 οἴχοιτο τόν τ' ἔχοντ' ἀπωθοίη λέχους,
 κάπιστρατεύσειν καὶ κατασκάψει πόλιν
 Ἑλλήν' ὁμοίως βάρβαρόν θ' ὄπλων μέτα. 65
 ἐπεὶ δ' ἐπιστώθησαν ἐμπέδως, γέρων
 ὑπῆλθεν* αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῆ φρενί,

διδούς ἐλέσθαι θυγατρὶ μνηστήρων ἕνα,
 οἷου πνοαὶ φέροιεν Ἄφροδίτης φίλαι.
 ἦ δ' εἴλεθ', ὅς σφε* μήποτ' ὄφελεν λαβεῖν, 70
 Μενέλαον. ἐλθὼν δ' ἐκ Φρυγῶν ὁ τὰς θεὰς
 κρίνων ὄδ', ὡς ὁ μῦθος Ἄργείων ἔχει,
 Λακεδαίμον', ἀνθηρὸς μὲν εἰμάτων στολῇ
 χρυσοῦ τε λαμπρὸς βαρβάρῳ χλιδήματι,
 ἐρῶν ἐρῶσαν ὄχετ' ἐξαναρπάσας 75
 Ἐλένην πρὸς Ἰδης βούσταθμ',* ἔκδημον λαβὼν
 Μενέλαον· ὁ δὲ καθ' Ἑλλάδ' οἰστρήσας* δρομῶ
 ὄρκους παλαιοὺς Τυνδάρεω μαρτύρεται,
 ὡς χρὴ βοηθεῖν τοῖσιν ἠδικημένοις,
 τοῦντεῦθεν οὖν Ἑλληνες ἄξαντες* δορί, 80
 τεύχη λαβόντες στενόπορ' Αὐλίδος βάρηρα
 ἦκουσι τῆσδε, ναυσὶν ἀσπίσιν θ' ὄμοῦ
 ἵπποις τε πολλοῖς ἄρμασὶν τ' ἠσκημένοι.
 κἀμὲ στρατηγεῖν δῆτα Μενέλεω χάριν
 εἶλοντο, σύγγονόν γε. τὰξίωμα δὲ 85
 ἄλλος τις ὄφελ' ἀντ' ἐμοῦ λαβεῖν τόδε.
 ἠθροισμένου δὲ καὶ ξυνεστῶτος στρατοῦ,
 ἡμεσθ' ἀπλοῖα χρώμενοι κατ' Αὐλίδα.
 Κάλχας δ' ὁ μάντις ἀπορία κεκρημένοις
 ἀνεῖλεν* Ἰφιγένειαν ἦν ἔσπειρ' ἐγὼ 90
 Ἄρτεμιδι θῦσαι τῇ τόδ' οἰκούσῃ πέδον,
 καὶ πλοῦν τ' ἔσσεσθαι καὶ κατασκαφᾶς Φρυγῶν.
 κλύων δ' ἐγὼ ταῦτ', ὀρθίφ* κηρύγματι
 Ταλθύβιον εἶπον πάντ' ἀφιέναι στρατόν, 95
 ὡς οὔποτ' ἂν τλᾶς θυγατέρα κτανεῖν ἐμῆν.
 οὐδὲ μ' ἀδελφὸς πάντα προσφέρων λόγον
 ἔπεισε τλῆναι δεινά. κἄν δέλτου πτυχαῖς
 γράψας ἔπεμψα πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμὴν
 στέλλειν Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ὡς γαμουμένην, 100
 τό τ' ἀξίωμα ἀνδρὸς ἐγαυροῦμενος.*
 συμπλεῖν τ' Ἀχαιοῖς οὔνεκ' οὐ θέλοι λέγων,
 εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἰσιν εἰς Φθίαν λέχος·
 πειθῶ γὰρ εἶχον τήνδε πρὸς δάμαρτ' ἐμῆν,
 ψευδῇ συνάψας* ἀμφὶ παρθένου γάμον. 105

μόνοι δ' Ἄχαιῶν ἴσμεν ὡς ἔχει τάδε
 Κάλχας Ὀδυσσεὺς Μενελάω· θ' ἃ δ' οὐ καλῶς
 ἔγνων τότ', αὐθις μεταγράφω καλῶς πάλιν
 εἰς τήνδε δέλτον, ἦν κατ' εὐφρόνης* σκιάν
 λύνοντα καὶ συνδουντά μ' εἰσείδες, γέρον. 110
 ἄλλ' εἶα χάριε τάσδ' ἐπιστολάς λαβὼν
 πρὸς Ἄργος, ἃ δὲ κέκευθε δέλτος ἐν πτυχαῖς,
 λόγῳ φράσω σοι πάντα τὰ γεγεγραμμένα·
 πιστός γάρ ἀλόχῳ τοῖς τ' ἐμοῖς δόμοισιν εἶ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 115—606

Ἡ Ὀ Ἀγαμέμνων φανερώνει εἰς τὸν Πρεσβύτην τὸ περιεχόμενον τῆς πρὸς τὴν Κλυταιμνήστραν ἐπιστολῆς, τοῦ νὰ μὴ στείλῃ δηλαδὴ τὴν Ἴφιγένειαν εἰς τὴν Αὐλίδαν, ὡς τῇ εἶχε παραγγεῖλει προηγουμένως, χάριν δῆθεν τῆς ὑπανδρείας τῆς πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ παρακαλεῖ τὸν γέροντα νὰ σπεύσῃ, ἵνα μὲ κάθε τρόπον ἐμποδίσῃ τὴν ἄφιξιν τῆς κόρης. Ὁ Πρεσβύτης ἀναχωρεῖ δρομαίως, ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν του καὶ ὁ χορὸς τῶν ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας γυναικῶν εἰσέρχεται (*πάροδος*) εἰς τὸ θέατρον, ἐκ περιεργείας ὀθουόμενος νὰ ἴδῃ τὸν θαυμαστὸν παρὰ τὴν Αὐλίδαν στρατὸν καὶ στόλον τῶν Πανελλήνων. Ὁ Χορὸς ἐν τῷ ᾄσματί του ἀπαριθμεῖ τοὺς ἥρωας οὓς εἶδε κατὰ τὴν πορείαν του, ἦτοι τοὺς δύο Αἴαντας, τὸν Διομήδην καὶ τὸν Ὀδυσσεῦν καὶ ἄλλους, περιγράφει τὸν νικηφόρον ἀγῶνα ἐπλίτου δρόμου τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς τέθριππον ἄρμα τοῦ Εὐμήλου καὶ ἐκθαμβούμενος ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν παρὰ τὴν παραλίαν τῆς Αὐλίδος ἠγκυροβολημένων ὑπερχιλίων πλοίων, ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι, ἐξ ὧν εἶδεν ἐνταῦθα καὶ ἔχει ἀκούσει προηγουμένως, ἡ καταστροφὴ τῶν ἐχθρῶν παρατάξεων θὰ εἶναι βεβαία.

Ἐνθὺ ὁ Μενέλαος (*πρῶτον ἐπεισόδιον*) ἔξω τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐπεσκόπει γύρω, ἀναμένων τὴν ἄφιξιν τῆς Ἴφιγένειας, ἀντελήφθη τὸν γέροντα τρέχοντα μὲ μίαν ἐπιστολὴν εἰς τὰς χεῖράς του Ὑποπτευθεὶς τὸν σταματᾷ, τοῦ ἀφαιρεῖ διὰ τῆς βίας τὴν ἐπιστολὴν ἣν καὶ ἀναγινώσκει, καὶ ὁ θόρυβος τῆς ἔριδος τοῦ Μενελάου καὶ τοῦ Πρεσβύτου φέρει τὸν Ἀγαμέμνονα ἔξω τῆς σκηνῆς του, ὅπου οἱ δύο ἀδελφοὶ διαπληκτίζονται, τοῦ μὲν Μενε-

λάου ἀποδίδοντας προδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς εἰς Τροίαν στρατείας εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, τούτου δὲ ἀρνούμενου νὰ γίνῃ παιδοκτόνος χάριν τῆς ἀνηθίκου συζύγου του, τῆς Ἑλένης. Ἐνῶ δὲ εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀπέλθῃ ἀπειλῶν ὁ Μενέλαος, ἐμφανίζεται ἄγγελος ἀναγγέλλων μετὰ χαρᾶς ὅτι ἡ βασίλισσα Κλυταιμνήστρα μετὰ τῆς Ἴφιγενείας καὶ τοῦ μικροῦ Ὀρέστου, ἀνακόψασαι τὸν δρόμον των ἵνα ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον παρά τινι κρήνην, καταφθάνουσι μετ' ὀλίγον ἐκεῖ, ὅπου κατὰ τὴν μεταξὺ τοῦ στρατοῦ διαδεδομένην φήμην γάμος τις ἢ ἄλλο τι εὐτυχὲς γεγονός προετοιμάζεται. Ὁ ἄγγελος ἀπέρχεται καὶ ὁ Ἀγαμέμνων εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς ἀπροσδοκῆτου ταύτης εἰδήσεως ὑπὸ τοσαύτης ψυχικῆς ἀγωνίας καὶ θλίψεως καταλαμβάνεται, ὥστε τὰ δάκρυά του ἀφώπλισαν τὸν πρὸ μικροῦ τόσον ὀργίλως διατεθειμένον κατ' αὐτοῦ Μενέλαον καὶ συνεχίνησαν αὐτὸν τοσοῦτον, ὥστε νὰ παρακαλῇ τώρα τὸν Ἀγαμέμνονα νὰ φεισθῇ τῆς κόρης του καὶ νὰ προσπαθήσῃ ματαιῶνων τὰς βουλὰς τοῦ Κάλχαντος καὶ τοῦ πονηροῦ Ὀδυσσεώς, νὰ σώσῃ τὴν Ἴφιγένειαν. Ὁ Ἀγαμέμνων καίτοι δὲν θεωρεῖ πλέον εὐκολον τὴν διάσωσιν τῆς Ἴφιγενείας, παρακαλεῖ ὅπως δῆποτε τὸν Μενέλαον νὰ σπεύσῃ εἰς τὸν στρατὸν καὶ νὰ ἐμποδίσῃ νὰ γνωσθῇ τὸ μυστικὸν εἰς τὴν Κλυταιμνήστραν. Ὁ Μενέλαος ἀπέρχεται, ὁ Ἀγαμέμνων παραμένει διὰ νὰ ὑποδεχθῇ τοὺς οἰκείους, ἐνῶ ὁ χορὸς ἐν τῇ μεταξὺ ᾄδει τὸ *πρῶτον στάσιμον* ἐν τῷ ὁποίῳ ἀνατρέχων εἰς τὴν ἀρχικὴν αἰτίαν τῆς παρουσίας οἰκογενειακῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος δυστυχίας εὐρίσκει ταύτην εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἔρους Ἰδης κρίσιν περὶ τῆς καλλονῆς τῶν τριῶν θεαινῶν τοῦ βασιλόπαιδος Πάριδος, ἐξ ἧς ἡ ἄρπαγὴ τῆς ὡραίας Ἑλένης καὶ ἡ ἐκ ταύτης προκύψασα ἔρις μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων καὶ τὰ λοιπὰ σημερινὰ κακά. Ἐν τῷ μεταξὺ καταφθάνουσιν ἡ Κλυταιμνήστρα καὶ ἡ Ἴφιγένεια ἐπὶ ὀχλήματος εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ χαιρετίζονται θερμῶς ὑπὸ τῆς κορυφαίας τοῦ χοροῦ, ἐνῶ καὶ αἱ λοιπαὶ γυναῖκες σπεύδουσι προθύμως νὰ ὑποδεχθῶσιν αὐτάς.

ΚΛ. ὄρνιθα* μὲν τόνδ' αἴσιον ποιούμεθα,
 τὸ σὸν τε χρηστὸν καὶ λόγων εὐφημίαν
 ἐλπίδα δ' ἔχω τιν' ὡς ἐπ' ἔσθλοισιν γάμοις
 πάρεμι νυμφαγωγός. ἀλλ' ὀχημάτων
 ἔξω πορεύεθ' * ἄς φέρω φερνάς κόρη,

610

- καὶ πέμπετ' εἰς μέλαθρον εὐλαβούμενοι.
 σὺ δ' ὦ τέκνον μοι, λείπε πολικούς ὄχους, *
 ἄβρὸν τιθείσα κῶλον * ἀσθενὲς θ' ἅμα.
 ὑμεῖς δὲ νεάνιδες νιν ἀγκάλαις ἔπι 615
 δέξασθε καὶ πορεύσατ' ἔξ ὀχημάτων.
 καὶ μοι χερὸς τις ἐνδότηω στηρίγματα,
 θάκουσ ἀπήνης ὡς ἂν ἐκλίπω καλῶς.
 αἶ δ' εἰς τὸ πρόσθεν στήτε πολικῶν ζυγῶν.
 φοβερὸν γὰρ ἀπαράμυθον * ὄμμα πολικόν* 620
 καὶ παῖδα τόνδε τὸν Ἄγαμέμνωνος γόνον
 λάζυσθ'*, Ὁρέστην ἔτι γὰρ ἔστι νήπιος.
 τέκνον, καθεύδεις πολικῶν δαμεις* ὄχῳ ;
 ἔγειρ' ἀδελφῆς ἔφ' ὑμέναιον εὐτυχῶς*
 ἀνδρὸς γὰρ ἀγαθοῦ κῆδος* αὐτὸς ἐσθλὸς ὢν 625
 λήψει, τὸ τῆς Νηρηΐδος ἰσόθεον γένος.
 ἐξῆς κἀθησο * δεῦρό μου ποδός, τέκνον,
 πρὸς μητέρ', Ἰφιγένεια, μακαρίαν δέ με
 ξέναισι ταῖσδε πλησία σταθεῖσα δός,
 καὶ δεῦρο δὴ πατέρα πρόσσειπε σὸν φίλον. 630
-
- ΙΦ. ὦ μῆτερ, ὑποδραμοῦσα* σ', ὀργισθῆς δὲ μή,
 πρὸς στέρνα πατρὸς στέρνα τὰμὰ περιβαλῶ.
 ΚΛ. ὦ σέβας ἐμοὶ μέγιστον, Ἄγαμέμνων ἄναξ,
 ἤκομεν, ἐφετμαῖς* οὐκ ἀπιστοῦσαι σέθεν.
 ἀλλ' ὦ τέκνον, χρή* φιλοπάτωρ δ' αἰεὶ ποτ' εἶ
 μάλιστα παίδων τῶδ' ὄσους ἐγὼ ἔτεκον.
- ΙΦ. ὦ πάτερ, ἐσεῖδόν σ' ἀσμένῃ πολλῶν χρόνῳ. 640
 ΑΓΑ. καὶ γὰρ πατήρ σε' τόδ' ἴσον ὑπὲρ ἀμφοῖν λέγεις.
 ΙΦ. χαῖρ'· εὐ δὲ μ' ἀγαγὼν πρὸς σ' ἐποίησας, πάτερ.
 ΑΓΑ. οὐκ οἶδ' ὅπως φῶ τοῦτο καὶ μὴ φῶ, τέκνον.
 ΙΦ. ἔα:
 ὡς οὐ βλέπεις ἔκηνον*, ἄσμενός μ' ἰδόν.
 ΑΓΑ. πόλλ' ἀνδρὶ βασιλεῖ καὶ στρατηλάτῃ μέλει. 645
 ΙΦ. παρ' ἐμοὶ γενοῦ νῦν. μὴ ἴπι φροντίδας τρέπου.
 ΑΓΑ. ἀλλ' εἰμὶ παρὰ σοὶ νῦν ἅπας κοῦκ ἄλλοθι.
 ΙΦ. μέθεσ νυν ὀφρῶν*, ὄμμα τ' ἔκτεινον φίλον.
 ΑΓΑ. ἰδοῦ γέγηθά σ' ὡς γέγηθ' ὄρων, τέκνον.
 ΙΦ. κᾶπειτα λείβεις, δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων σέθεν ; 650

- ΑΓΑ. μακρὰ γὰρ ἡμῖν ἢ ἵποις* ἀπουσία.
 ΙΦ. οὐκ οἶδ' ὅ τι φῆς, οὐκ οἶδα, φίλιται ἔμοι πάτερ.
 ΑΓΑ. συνετὰ λέγουσα μᾶλλον εἰς οἶκτόν μ' ἄγεις.
 ΙΦ. ἀσύνετα νῦν ἐροῦμεν, εἰ σὲ γ' εὐφρανῶ.
 ΑΓΑ. παπαί. τὸ σιγᾶν* οὐ σθένω· σὲ δ' ἤνεσα. 655
 ΙΦ. μέν', ὦ πάτερ, κατ' οἶκον ἐπὶ τέκνοις σέθεν.
 ΑΓΑ. θέλω γε· τὸ θέλειν δ' οὐκ ἔχων ἀλγύνομαι.
 ΙΦ. ὄλοιντο λόγχοι καὶ τὰ Μενέλεω κακά.
 ΑΓΑ. ἄλλους ὄλει πρόσθ' ἅμ'ε διολέσαντ' ἔχει.
 ΙΦ. ὡς πολὺν ἀπῆσθα χρόνον ἐν Αὐλίδος μυχοῖς. 660
 ΑΓΑ. καὶ νῦν γέ μ' ἴσχει δῆ τι μὴ στέλλειν στρατόν.
 ΙΦ. ποῦ τοὺς Φρύγας λέγουσιν ᾤκίσθαι, πάτερ ;
 ΑΓΑ. οὐ μή ποτ' οἰκεῖν ὄφελ' ὁ Πριάμου Πάρις.
 ΙΦ. μακράν γ' ἀπαίρεις, ὦ πάτερ, λιπὼν ἐμέ ;
 ΑΓΑ. εἰς αὐτόν, ὦ θύγατερ, ἦκεις σῶ πατρί. 665
 ΙΦ. φεῦ.
 εἶθ' ἦν καλόν μοι σοὶ τ' ἄγειν σύμπλον ἐμέ.
 ΑΓΑ. ἔπεστι καὶ σοὶ πλοῦς, ἵνα μνήσει πατρός.
 ΙΦ. σὺν μητρὶ πλεύσασ' ἢ μόνη πορεύσομαι ;
 ΑΓΑ. μόνη, μονωθεῖς ἀπὸ πατρός καὶ μητέρος.
 ΙΦ. οὐ πού μ' ἐς ἄλλα δώματ' οἰκίζεις, πάτερ ; 670
 ΑΓΑ. ἔασον. οὐ χρεὶ τοιάδ' εἰδέναί κόρας.
 ΙΦ. σπεῦδ' ἐκ Φρυγῶν μοι, θέμενος εὐ τὰ κεῖ, πάτερ.
 ΑΓΑ. θῦσαι με θυσίαν πρῶτα δεῖ τιν' ἐνθάδε.
 ΙΦ. ἀλλὰ ξὺν ἱεροῖς χρεὶ τὸ γ' εὐσεβὲς σκοπεῖν.*
 ΑΓΑ. εἴσει σύ· χερνίβων γὰρ ἐστήξει πέλας. 675
 ΙΦ. στήσομεν ἄρ' ἀμφὶ βωμόν, ὦ πάτερ, χορούς ;
 ΑΓΑ. ζηλῶ σὲ μᾶλλον ἢ' μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖν.
 χώρει δὲ μελάθρων ἐντὸς ὀφθῆναι κόραις,
 πικρὸν φίλημα δοῦσα δεξιάν τ' ἐμοί,
 μέλλουσα δαρὸν* πατρός ἀποικήσειν χρόνον. 680
 ὦ στέρνα καὶ παρῆδες,* ὦ ξανθαὶ κόμαι,
 ὡς ἄχθος ὑμῖν ἐγένεθ' ἢ Φρυγῶν πόλις
 Ἑλένη τε· παύω τοὺς λόγους· ταχεῖα γὰρ
 νοτὶς διαίνει * μ' ὀμμάτων ψαύσαντά σου.
 ἴθ' εἰς μέλαθρα. σὲ δὲ παραιτοῦμαι * τάδε, 685
 Λήδας γένεθλον, εἰ κατωκτίσθην ἄγαν,

μέλλον Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ἐκδώσειν ἐμῆν.
 ἀποστολαὶ γὰρ μακάριαι μὲν, ἀλλ' ὅμως
 δάινουσι τοὺς τεκόντας, ὅταν ἄλλοις δόμοις
 παῖδας παραδιδῶ πολλά μοχθήσας πατήρ. 690

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 691—800

Μετὰ τὴν εἴσοδον τῆς Ἰφιγενείας εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἡ Κλυταιμνήστρα ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθῃ περισσότερα περὶ τοῦ μελετωμένου τῆς θυγατρὸς τῆς συνοικεσίου, ἐρωτᾷ αὐτὸν τὰ κατὰ τὸ γένος, τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὴν πατρίδα τοῦ γαμβροῦ τῆς καὶ μετὰ τὰς δοθείσας πληροφορίας ὁ Ἀγαμέμνων τὴν συμβουλεύει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Ἄργος, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου, περὶ οὗ θὰ φροντίσῃ ἐκεῖνος, διότι αἱ ἄλλαι τῶν κόραι μένουν μόναι ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι εὐπρεπὲς εἰς τὴν βασίλισσαν νὰ εὕρισκεται ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν μέσῳ ναυτικοῦ ὄχλου. Ἡ Κλυταιμνήστρα ἀρνεῖται καὶ ὁ Ἀγαμέμνων πρὸ τοῦ ἀδιεξόδου τούτου πορεύεται πρὸς τὸν Κάλχαντα, ἵνα ζητήσῃ ἐν τῷ ἐσχάτῳ τούτῳ κινδύνῳ πᾶσαν δυνατὴν σωτηρίαν. Ὁ χορὸς (δεύτερον στάσιμον) ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν μετὰ τὴν θυσίαν τῆς Ἰφιγενείας αἰσίαν ἀναχώρησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου εἰς Τροίαν ψάλλει τὰς περὶ τὰ τεῖχη τῆς Τροίας κρατερὰς μάχας Ἑλλήνων καὶ Τρώων, τὴν μέλλουσαν κατάληψιν τοῦ Ἰλίου, καὶ τοὺς θρήνους τῶν γυναικῶν Τρωάδων διὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς πατρίδος των, ἐνῶ διὰ πάντα ταῦτα τὰ δεινὰ ὑπεύθυνος εἶναι ἡ κόρη τῆς Λήδας Ἐλένη.

- ΑΧ. ποῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ὁ στρατηλάτης;
 τίς ἄν φράσειε προσπόλων τὸν Πηλέως
 ζητοῦντά νιν παῖδ' ἐν πύλαις Ἀχιλλέα;
 οὐκ ἐξ ἴσου γὰρ μένομεν Εὐρύπου πέλας.
 οἱ μὲν γὰρ ἡμῶν ὄντες ἄζυγες γάμων 805
 οἴκους ἐρήμους ἐκλιπόντες ἐνθάδε
 θάσσοις ἐπ' ἄκταις, οἱ δ' ἔχοντες εὐνίδας*
 καὶ παῖδας· οὔτω δεινὸς ἐμπέπτωκ' ἔρως
 τῆσδε στρατείας Ἑλλάδ' οὐκ ἄνευ θεῶν.
 τοῦμόν μὲν οὖν δίκαιον ἐμὲ λέγειν χρεῶν' 810

- ἄλλος δ' ὁ χρῆζων αὐτὸς ὑπὲρ αὐτοῦ φράσει.
 γῆν γὰρ λιπὼν Φάρσαλον ἠδὲ Πηλέα
 μένω πὶ λεπταῖς ταισιδ' Εὐρύπου πνοαῖς,
 Μυρμιδόνας ἴσχων· οἱ δ' αἰεὶ προσχείμενοι
 λέγουσ'· Ἀχιλλεῦ, τί μένομεν; πόσον χρόνον 815
 ἔτ' ἐκμετροῦσαι χερὶ πρὸς Ἴλιου στόλον;
 δοῦ δ', εἴ τι δράσεις, ἢ ἄπαγ' οἴκαδε στρατόν,
 τὰ τῶν Ἀτρειδῶν μὴ μένων μελλήματα.
- ΚΛ. ὦ παῖ θεᾶς Νηρηΐδος, ἔνδοθεν λόγων
 τῶν σῶν ἀκούσασ' ἐξέβην πρὸ δωματίων. 820
- ΑΧ. ὦ πότνι· αἰδώς, τήνδε τίνα λεύσσω ποτὲ
 γυναῖκα, μορφὴν εὐπρεπῆ κεκτημένην;
 ΚΛ. οὐ θαυμά σ' ἡμᾶς ἀγνοεῖν, οἷς μὴ πάρος
 προσῆκες*· αἰνῶ δ' ὅτι σέβεις τὸ σωφρονεῖν.
- ΑΧ. τίς δ' εἶ; τί δ' ἤλθες Δαναϊδῶν εἰς σύλλογον, 825
 γυνὴ πρὸς ἄνδρας ἀσπίσιν πεφραγμένους;
 ΚΛ. Λήδας μὲν εἰμι παῖς, Κλυταιμνήστρα δέ μοι
 ὄνομα, πόσις δὲ μοῦστιν Ἀγαμέμνων ἀναξ.
- ΑΧ. καλῶς ἔλεξας ἐν βραχεῖ τὰ καιρία.
 αἰσχρὸν δέ μοι γυναῖξί συμβάλλειν λόγους. 830
- ΚΛ. μείνον· τί φεύγεις; δεξιᾶν τ' ἐμῆ χερὶ
 σύναψον, ἀρχὴν μακαρίων νυμφευμάτων.
- ΑΧ. τί φῆς; ἐγὼ σοι δεξιᾶν; αἰδοίμεθ' ἂν
 Ἀγαμέμνον', εἰ ψαύοιμεν ὧν μὴ μοι θέμις.
- ΚΛ. θέμις μάλιστα, τὴν ἐμὴν ἐπεὶ γαμεῖς* 835
 παῖδ', ὦ θεᾶς παῖ ποντίας Νηρηΐδος.
- ΑΧ. ποίους γάμους φῆς; ἀφασία μ' ἔχει, γύναι.
 εἰ μὴ τι παρανοοῦσα καινουργεῖς λόγον.
- ΚΛ. πᾶσιν τόδ' ἐμπέφυκεν, αἰδεῖσθαι φίλους
 καινοὺς δοῦσι καὶ γάμου μεμνημένους. 840
- ΑΧ. οὐπῶποτ' ἐμνήστευσα* παῖδα σὴν, γύναι,
 οὐδ' ἐξ Ἀτρειδῶν ἤλθέ μοι λόγος γάμων.
- ΚΛ. τί δῆτ' ἂν εἶη; σὺ πάλιν αὖ λόγους ἐμοὺς
 θαύμαζ'· ἐμοὶ γὰρ θαύματ' ἐστὶ τὰπὸ σοῦ.
- ΑΧ. εἵκαζε* κοινόν ἐστιν εἰκάζειν τῆδε· 845
 ἄμφω γὰρ οὐ ψευδόμεθα τοῖς λόγοις ἴσως.
- ΚΛ. ἀλλ' ἢ πέπονθα δεινά; μνηστεύω γάμους

- οὐκ ὄντας, ὡς εἴξασιν· * αἰδοῦμαι τάδε.
- ΑΧ. ἴσως ἐκερτόμησε* καὶ με καὶ σέ τις.
ἀλλ' ἄμελῖα δὸς αὐτὰ καὶ φρούλως φέρε. 850
- ΚΛ. χαῖρ' οὐ γὰρ ὀρθοῖς ὄμμασιν σ' ἔτ' εἰσορῶ,
ψευδῆς γενομένη καὶ παθοῦσ' ἀνάξια.
- ΑΧ. καὶ σοὶ τόδ' ἐστὶν ἐξ ἑμοῦ· πόσιν δὲ σὸν
στεῖλῳ ματεύσων* τῶνδε δωμάτων ἔσω. 854

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΚΩΝ 855—1210

Τὰς ἀπορίας εἰς ἃς εὐρίσκονται ἐν τοῖς προηγουμένοις ἡ Κλυταιμνήστρα καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ἔρχεται νὰ διαλύσῃ ὁ Πρεσβύτερος, ὁ ἀγγελιοφόρος τῆς ὑπὸ τοῦ Μενελάου κατασχεθείσης ἐπιστολῆς, ὅστις ἀποκαλύπτει εἰς τὴν Κλυταιμνήστραν ὅτι ὁ πρὸς τὸν Ἀχιλλεῖα ἀδόμενος γάμος τῆς κόρης τῆς εἶναι ψευδῆς καὶ ὅτι κατὰ τοὺς χρησμούς τοῦ Κάλχαντος μέλλει αὐτὴ νὰ θυσιασθῇ πρὸς τὴν Ἄρτεμιν. Ἡ Κλυταιμνήστρα ἐν τῇ μητρικῇ ὁδῶν καὶ τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς γονυκλινῶς ἔκετεύει τὸν Ἀχιλλεῖα νὰ σώσῃ τὴν κόρην τῆς, τὴν ἔστιν ἀπατηλῶς κληθεῖσαν μνηστῆν αὐτοῦ, διότι οὐδαμοῦ ἀλλαχθὲν εἶναι δυνατόν νὰ εὕρῃ προστασίαν.

Ὁ Ἀχιλλεὺς ἐν τῇ ὑψηλοφροσύνῃ του ὑπὲρ τῆς μητρὸς, τῆς ἀδικουμένης ὑπὸ τοῦ συζύγου, ὀρκίζεται νὰ προστατεύσῃ τὴν κόρην φθάνων καὶ μέχρι χειροδικίας κατὰ τοῦ ἀνακτος Ἀγαμέμνονος, ὅστις καθύδρῃσεν ἤδη αὐτόν, μεταχειρισθεὶς ψευδῶς τὸ ὄνομα του πρὸς τοὺς δολίους σκοπούς του. Ἡ Κλυταιμνήστρα μετὰ τὰς ρητὰς ταύτας διαβεβαιώσεις τοῦ Ἀχιλλεῶς ἀπέρχεται πρὸς τὴν στρατιάν, ἵνα παρακολουθήσῃ τὰ συμβαίνοντα. Ὁ χορὸς ἐν τῷ τρίτῳ σιασίμῳ παραλληλίζει τοὺς μυθικοὺς γάμους τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος ἐπὶ τοῦ ὄρους Πηλίου, ἐξ ὧν ἐγεννήθη ὁ Πηλεΐδης ἦρωας Ἀχιλλεὺς, καὶ τοὺς σημερινοὺς ψευδεῖς γάμους τοῦ Ἀχιλλεῶς καὶ τῆς Ἰφιγενείας, ἧτις ὁμοῦς ὡς μόσχος ἀγεται εἰς θυσίαν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, παρὰ πάντα νόμον καὶ πάσαν Ἀρετὴν καὶ Αἰδῶν.

Ἐν τῷ τετάρτῳ ἐπεισοδίῳ ἡ Κλυταιμνήστρα ἐξερχομένη περιδαικρὺς διὰ τὸν ἐπικείμενον θάνατον τῆς Ἰφιγενείας συναντᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα ὅστις ἀγνοῶν ὅτι ἡ Κλυταιμνήστρα καὶ ἡ Ἰφιγένεια γνωρίζουν ἤδη τὸ μυστικόν, λέγει εἰς αὐτὴν νὰ πέμψῃ τὴν κόρην μόνην πρὸς αὐτόν, ἵνα δῆθεν τὴν συνοδεύσῃ εἰς τὰς προκα-

ταρκτικῶς θυσίας τῆς γαμηλίου τελετῆς. Ἡ Κλυταιμνήστρα καλεῖ τὴν θυγατέρα ἔξω, χύνουσαν ἤδη ἄφθονα δάκρυα, καὶ ἐνώπιόν τῆς ἀποκαλύπτει τὰ κακόβουλα σχέδιά του, τὰ ὅποια ἐνόμιζε μέχρι τοῦδε κεκρυμμένα καὶ ἐξορκίζει αὐτὸν νὰ ἀπόσχη τῆς φρικτῆς θυσίας τῆς θυγατρὸς των ὑπὲρ τῆς Ἑλένης τοῦ Μενελάου, δι' ἣν μᾶλλον ἢ ἑαυτῆς θυγάτηρ Ἑρμιόνη ἔπρεπε νὰ θυσιασθῇ ἐν ἀνάγκῃ καὶ οὐχὶ ἡ ἰδική των κόρη.

- 1Φ. εἰ μὲν τὸν Ὅρφεως εἶχον, ὃ πάτερ, λόγον, 1211
 πείθειν ἐπάδουσ', ὥσθ' ὀμαρτεῖν* μοι πέτρας,
 κηλεῖν* τε τοῖς λόγοισιν οὓς ἐβουλόμην,
 ἐνταῦθ' ἂν ἦλθον. νῦν δὲ τὰπ' ἐμοῦ σοφά,
 δάκρυα παρέξω· ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἂν. 1215
 ἱκετηρίαν* δὲ γόνασιν ἐξάπτω* σέθεν
 τὸ σῶμα τοῦμόν, ὅπερ ἔτικτεν ἦδε σοι,
 μὴ μ' ἀπολέσης ἄωρον· ἦδὺ γὰρ τὸ φῶς
 λεύσσειν' τὰ δ' ὑπὸ γῆς μὴ μ' ἰδεῖν ἀναγκάσης.
 πρώτη σ' ἐκάλεσα πατέρα καὶ σὺ παῖδ' ἐμέ· 1220
 πρώτη δὲ γόνασι σοῖσι σῶμα δοῦσ' ἐμόν
 φίλας χάριτας* ἔδωκα κἄντεδεξάμην.
 λόγος δ' ὁ μὲν σὸς ἦν ὄδ'· ἄρα σ', ὃ τέκνον,
 εὐδαίμον' ἀνδρὸς ἐν δόμοισιν ὄψομαι
 ζῶσάν τε καὶ θάλλουσαν ἀξίως ἐμοῦ; 1225
 οὐμός δ' ὄδ' ἦν αὖ περὶ σὸν ἐξαρωμένης
 γένειον, οὗ νῦν ἀντιλάζυμαι* χερί.
 τί δ' ἄρ' ἐγὼ σέ, πρέσβυν ἄρ' εἰσδέξομαι
 ἐμῶν φίλαισιν ὑποδοχαῖς δόμων, πάτερ,
 πόνων τιθηνοῦς* ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς;
 τούτων ἐγὼ μὲν τῶν λόγων μνήμην ἔχω,
 σὺ δ' ἐπιλέλῃσαι, καὶ μ' ἀποκτεῖναι θέλεις.
 μὴ πρὸς σε* Πέλοπος καὶ πρὸς Ἀτρεῶς πατρὸς
 καὶ τῆσδε μητρὸς, ἢ πρὶν ὠδίνουσ' ἐμέ
 νῦν δευτέραν ὠδῖνα τήνδε λαμβάνει. 1235
 τί μοι μέτεστι τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων
 Ἑλένης τε; πόθεν ἦλθ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῶμῳ, πάτερ;
 βλέπον πρὸς ἡμᾶς, ὄμμα δὸς φίλημά τε,

ἴν' ἀλλὰ τοῦτο κατθανοῦσ' ἔχω σέθεν
 [μνημεῖον, εἰ μὴ τοῖς ἔμοις πεισθῆς λόγοις]. 1240
 ἀδελφέ, μικρὸς μὲν σὺ γ' ἐπίκουρος φίλοις,
 ὅμως δὲ δάκρυσον, ἰκέτευσον πατρός
 τὴν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν· αἴσθημα* τοι
 κἂν νηπίοις γε τῶν κακῶν ἐγγίγνεται.
 ἰδοὺ σιωπῶν λίσσεταί σ' ὄδ', ὦ πάτερ. 1245
 ἀλλ' αἴδεσαί με καὶ κατοίκτειρον βίον.
 ναί, πρὸς γενείου σ' ἀντόμεσθα* δύο φίλω·
 ὃ μὲν νεοσσός ἐστιν, ἦ δ' ἠῤῥημένῃ.
 ἐν συντεμοῦσα πάντα νικήσω λόγον·
 τὸ φῶς τόδ' ἀνθρώποισιν ἥδιστον βλέπειν. 1250
 τὰ νέρθε δ' οὐδέν· μαίνεται δ' ὅς εὐχεται
 θανεῖν. κακῶς ζῆν κρεῖσσον ἢ καλῶς θανεῖν.
 ΧΟ. ὦ τλήμον Ἐλένη, διὰ σὲ καὶ τοὺς σοὺς γάμους
 ἀγῶν Ἀτρείδαις καὶ τέκνοις ἦξει μέγας.
 ΑΓΑ. ἐγὼ τὰ τ' οἰκτρὰ συνετός* εἶμι καὶ τὰ μῆ, 1255
 φιλῶν ἑμαυτοῦ τέκνα· μαινοίμην γὰρ ἄν.
 δεινῶς δ' ἔχει μοι ταῦτα τολμῆσαι, γύναι,
 δεινῶς δὲ καὶ μῆ· τοῦτο γὰρ πρᾶξιαι με δεῖ.
 ὄραϊθ' ὅσον στρατεύμα ναύφρακτον* τόδε,
 χαλκῶων θ' ὄπλων ἀνακτες Ἑλλήνων ὅσοι, 1260
 οἷς νόστος* οὐκ ἔστ' Ἰλίου πύργους ἔπι,
 εἰ μὴ σε θύσω, μάντις ὡς Κάλχας λέγει,
 οὐδ' ἔστι Τροίας ἐξελεῖν κλεινὸν βᾶθρον.
 μέμνηε δ' ἀφροδίτη* τις Ἑλλήνων στρατῶ
 πλεῖν ὡς τάχιστα βαρβάρων ἐπὶ χθόνα, 1265
 παῦσαι τε λέκτρων ἀρπαγὰς Ἑλληνικῶν·
 οἳ τὰς ἐν Ἄργει παρθένους κισνοῦσί μου
 ὑμᾶς τε κάμει, θέσφατ' εἰ λύσω θεᾶς.
 οὐ Μενέλεώς με καταδεδοῦλωται, τέκνον,
 οὐδ' ἐπὶ τὸ κείνου βουλόμενον ἐλήλυθα, 1270
 ἀλλ' Ἑλλάς, ἣ δεῖ, κἂν θέλω κἂν μὴ θέλω,
 θῦσαι σε· τούτου δ' ἦσσανες καθέσταμεν.
 ἐλευθέραν γὰρ δεῖ νιν ὅσον ἐν σοί, τέκνον,
 κάμοι γενέσθαι, μηδὲ βαρβάρων ὑπο
 Ἑλληνας ὄντας λέκτρα συλᾶσθαι βίαι.

Ἀντὶ τοῦ τετάρτου στασίμου τοῦ χοροῦ, ἀκολουθεῖ τὸν διάλογον τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ Ἴφιγενείας καὶ Ἀγαμέμνονος μονωδία (ἄσμα ἀπὸ σκηνῆς) τῆς Ἴφιγενείας, ἐν τῇ ὁποίᾳ θρηνεῖ τὴν ἀρχὴν τῶν σημερινῶν συμφορῶν τῆς, ἀνάγουςα ταύτην εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Πάριδος, τὴν προδοσίαν τοῦ γεννήτορος, τὸ ἀτυχὲς ταξίδιον τῆς εἰς τὴν Αὐλίδαν, τὴν κακὴν Μοῖραν τῶν θνητῶν καὶ τὰ μεγάλα δεινὰ τὰ ὅποια ἐδημιούργησεν εἰς τοὺς Δαναοὺς ἢ κόρη τοῦ Τυνδάρεω Ἐλένης. Ἐν τῇ πέμπτῳ ἐπεισοδίῳ ἐμφανίζεται ὁ Ἀχιλλεὺς μετὰ ὁμάδος ὀπλισμένων ὁπαδῶν, ἵνα προστατεύσῃ τὴν μέλλουσαν σύζυγόν του Ἴφιγένειαν καὶ σχεδιάζει μετὰ τῆς Κλυταιμνήστρας τὰ μέσα τῆς σωτηρίας τῆς. Ἀλλ' ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Ἴφιγενείας γεννᾶται πάλῃ σφοδρὰ μεταξὺ τοῦ καθήκοντος ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἰδίας σωτηρίας, δι' ἣν θὰ εἶναι ἀναπόφευκτος μία ἐμφύλιος ρήξις, καὶ τελικῶς προτιμᾷ νὰ θυσιασθῇ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς Ἑλλάδος προσφέρουσα ἑαυτὴν θῶμα πρὸς ἐξιλασμὸν τῆς θεᾶς.

- IΦ. μῆτερ, εἰσακούσατε
 τῶν ἐμῶν ἐπῶν· μάτην* γάρ σ' εἰσορῶ θυμουμένην
 σῶ πόσει· τὰ δ' ἀδύναθ' ἡμῖν καρτερεῖν οὐ ῥά-
 διον. 1370
 τὸν μὲν οὖν ξένον δίκαιον αἰνέσαι προθυμίας·
 ἀλλὰ καὶ σὲ τοῦθ' ὄρᾶν χροῖ μὴ διαβληθῆ ἢ στρατῶ,
 καὶ πλέον πράξωμεν οὐδέν, ὅδε δὲ συμφορᾶς τύχη.
 οἷα δ' εἰσηλθὲν μ', ἄκουσον, μῆτερ, ἐννουμένην·
 κατθανεῖν μὲν μοι δέδοκται· τοῦτο δ' αὐτὸ βού-
 λομαι 1375
 εὐκλεῶς προᾶσαι παρεῖσά γ' ἐκποδῶν τὸ δυσγενές.
 δεῦρο δὴ σκέψαι μεθ' ἡμῶν, μῆτερ, ὡς καλῶς λέγω·
 εἰς ἔμ' Ἑλλάς ἢ μεγίστη πᾶσα νῦν ἀποβλέπει,
 κὰν ἐμοὶ πορθμός* τε ναῶν καὶ Φρυγῶν κατασκαφαί,
 τὰς τε μελλούσας γυναῖκας ἦν τι δρωσι βάρβαροι,
 μηκέθ' ἀρπάξιν εἶαν* τὰς ὀλβίας ἐξ Ἑλλάδος, 1381
 τὸν Ἐλένης τίσαντας ὄλεθρον, ἦντιν' ἤρπασεν Πάρις.
 ταῦτα πάντα κατθανοῦσα ῥύσομαι, καὶ μου κλέος,

Ἑλλάδ' ὡς ἠλευθέρωσα, μακάριον γενήσεται.
 καὶ γὰρ οὐδέ τοί τι λίαν ἐμὲ φιλοψυχεῖν χρεῶν· 1385
 πᾶσι γάρ μ' Ἑλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ σοὶ μόνῃ.
 ἀλλὰ μυριοὶ μὲν ἄνδρες ἀσπίσιν πεφραγμένοι,
 μυριοὶ δ' ἔρέτμ' ἔχοντες, πατρίδος ἠδικημένης,
 δοῶν τι τολμήσουσιν ἐχθροὺς ὑπὲρ Ἑλλάδος θανεῖν·
 ἢ δ' ἐμὴ ψυχὴ μί' οὔσα πάντα κωλύσει τάδε; 1390
 τί τὸ δίκαιον τοῦτ'; ἔχοιμεν ἄρ' ἂν ἀντειπεῖν ἔπος,
 κάπ' ἐκεῖν' ἔλθωμεν· οὐ δεῖ τόνδε διὰ μάχης μολεῖν
 πᾶσιν Ἀργείοις γυναικὸς εἶνεκ' οὐδὲ καταθνεῖν.
 εἰς γ' ἀνήρ κρείστων γυναικῶν μυριῶν ὄρων φάος.
 εἰ δ' ἐβουλήθη* σῶμα τοῦμόν Ἄρτεμις λαβεῖν,
 ἐμποδῶν γενήσομαι γὰρ θνητός οὔσα τῇ θεῷ; 1396
 ἀλλ' ἀμήχανον δίδωμι σῶμα τοῦμόν Ἑλλάδι.
 θύετ' ἐκπορθεῖτε Τροίαν, ταῦτα γὰρ μνημεῖά μου
 διὰ μακροῦ, καὶ παῖδες οὗτοι καὶ γάμοι καὶ δόξ' ἐμῆ.
 βαρβάρων δ' Ἑλληνας ἄρχειν εἰκός, ἀλλ' οὐ βαρ-
 βάρους, 1400
 μῆτερ, Ἑλλήνων τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ' ἔλευθροι.

- ΑΧ. Ἄγαμέμνωνος παῖ, μακάριόν με τις θεῶν 1405
 ἔμελλε θήσειν, εἰ τύχοιμι σῶν γάμων.
 ζηλώ δὲ σοῦ μὲν Ἑλλάδ', Ἑλλάδος δὲ σέ.
 εὐ γὰρ τόδ' εἶπας ἀξίως τε πατρίδος·
 τὸ θεομαχεῖν γὰρ ἀπολιποῦσ', ὅ σου κρατεῖ,
 ἔξελογίσω τὰ χρηστά τ' ἀναγκαῖά τε. 1410
 μᾶλλον δὲ λέκτρων σῶν πόθος μ' ἐσέρχεται
 εἰς τὴν φύσιν βλέψαντα γυναιά γὰρ εἶ.
 ὄρα δ' ἐγὼ γὰρ βούλομαί σ' εὐεργετεῖν
 λαβεῖν τ' ἐς οἴκους ἄχθομαί* τ', ἴστω Θέτις,
 εἰ μή σε σώσω Δαναΐδαισι διὰ μάχης 1415
 ἐλθῶν ἄθρησον, ὃ θάνατος δεινὸν κακόν.

- ΙΦ. μῆτερ, τί σιγῇ δακρῶν τῆς κόρας!
 ΚΛ. ἔχω τάλαινα πρόφασιν* ὥστ' ἀλγεῖν φρένα. 1435
 ΙΦ. παῦσαί με μὴ κάκιζε*. τάδε δ' ἔμοι πιθοῦ.
 ΚΟ. λέγ', ὡς παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσει, τέκνον.

- ΙΦ. μήτ' οὖν γε τὸν σὸν πλόκαμον ἐκέμησ' τριχὸς
μήτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανα ἀμπύσχι πέπλους.
- ΚΛ. τί δὴ τόδ' εἶπας τέκνον; ἀπολέασά σε
- ΙΦ. οὐ σύ γέ γ' ἐσέσωμαι, κατ' ἐμέ δ' ὕκλεῆς ἔσει. 1440
- ΚΛ. πῶς εἶπας; οὐ πενθεῖν με σὴν ἠυχήν χρεῶν;
- ΙΦ. ἦκιστ', ἐπεὶ μοι τύμβος οὐ χωρήσεται.
- ΚΛ. τί δὴ; θανοῦσιν οὐ τάφος νομίζεται;*
- ΙΦ. βωμὸς θεᾶς μοι μνήμα τῆς ὅς κόρης.
- ΚΛ. ἀλλ' ὦ τέκνον, σοὶ πείσομαι νέγεις γὰρ εὖ. 1445
- ΙΦ. ὡς εὐτυχοῦσα γ' Ἑλλάδος τ' ἕργετις.
- ΚΛ. τί δὴ κασιγνήταισιν ἀγγελῶν ἔθεν;
- ΙΦ. μηδ' ἀμφὶ κείναις μέλανα ἀψῆς πέπλους.
- ΚΛ. εἶπω δὲ παρὰ σοῦ φίλον ἔς τι παρθένους;
- ΙΦ. χαίρειν γ'. Ὀρέστην τ' ἔκτ' ἄνδρα τόνδε μοι. 1450
- ΚΛ. προσέλκυσά νιν ὕστατον ἔωμένη.
- ΙΦ. ὦ φίλτατ', ἐπεκούρησας ἴον εἶχες φίλοις.
- ΚΛ. ἔσθ' ὅ τι κατ' Ἄργος ἔσθ' ἴον σοὶ χάριν φέρω;
- ΙΦ. πατέρα τὸν ἄμὸν μὴ σε, πόσιν τε σόν.
- ΚΛ. δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σέ κείνον δραμεῖν. 1455
- ΙΦ. ἄκων μ' ὑπὲρ γῆς ἔρδος διώλεσεν.
- ΚΛ. δόλω δ', ἀγεννῶς ἄλως τ' οὐκ ἀξίως.
- ΙΦ. τίς μ' εἶσιν ἄξων π' σπαράσσεσθαι κόρην;
- ΚΛ. ἔγωγε μετὰ σοῦ. Ἰδὲ σύ γ' οὐ καλῶς λέγεις.
- ΚΛ. πέπλων ἔχομένη σ' ἸΦ. ἐμοί, μῆτερ, πιθοῦ, 1460
μέν' ὡς ἐμοί τε ^{τε} κάλλιον τόδε.
- πατρὸς δ' ὀπαδῶν ^νδε τίς με πεμπέτω
Ἄρτεμιδος εἰς γ' ὅπου σφαγήσομαι.
- ΚΛ. ὦ τέκνον, οὔχει· καὶ πάλιν γ' οὐ μὴ μόλω.
- ΚΛ. λιποῦσα μητέρ' ὡς ὄρεᾶς γ', οὐκ ἀξίως. 1465
- ΚΛ. σχέδ' μή με π' ἴσ' ἸΦ. οὐκ ἔω στάζειν δάκρυ.
ὕμεις δ' ἐπεισάτ', ὦ νεάνιδες,
παιᾶνα τῆμ' ἄφορᾶ Διὸς κόρην
Ἄρτεμιν γ' Ἀναΐδαις εὐφημία*.
κανᾶ δ' ἐν ^θω* τίς, αἰθέσθω* δὲ πῦρ 1470
προχύταις ^αροσίοισι, καὶ πατῆρ ἐμὸς
ἐνδεξιούσ' ἄμὸν ὡς σωτηρίαν
Ἑλλήσιν ἄσ' ἔρχομαι νικηφόρον.

Κομμός.

- ἄγετέ με τὰν Ἰλίου
καὶ Φρυγῶν ἑλέπτολιν*.
στέφρα περίβολα* δίδοτε, φέρε-
τε* πλόκαμος* ὅδε καταστέφειν
χερνίβων τε παγὰς.
ἑλίσσει* ἀμφὶ ναὸν ἀμφὶ βωμὸν 1480
τὰν ἄνασσαν Ἄρτεμιν,
θεὰν μάκαιραν ὡς ἑμοῖσιν, εἰ χρεῶν,
αἵμασι θύμασιν* τε 1485
θέσφατ' ἔξαλείψω.
ᾧ πότνια πότνια μήτηρ, ὡς δάκρυά γε σοι
δώσομεν ἀμέτρεα.
παρ' ἱεροῖς* γὰρ οὐ πρόπει. 1490
ἰὼ ἰὼ νεάνιδες,
συνεπαιίδειτ' Ἄρτεμιν
Χαλκίδος ἀντίπορον*
ἵνα τε δόρατα μέμονε* νῆα 1495
δι' ἑμὸν ὄνομα τᾶσδ' Ἀυλίδος
στενοπόροισιν ὄρμοις.
ἰὼ γὰρ μήτηρ ᾧ Πελασγία*,
Μυκηναῖαί τ' ἑμαὶ θεράπναι*.
ΧΟ. καλεῖς πόλισμα Περσέως*, 1500
Κυκλωπίων πόνον χερῶν :
ΙΦ. ἔθρεψας Ἑλλάδι με φάος*
θανοῦσα δ' οὐκ ἀναίνομαι*.
ΧΟ. κλέος γὰρ οὐ σε μὴ λίπη.
ΙΦ. ἰὼ ἰὼ. 1505
λαμπαδοῦχος* ἀμέρα Δι-
ός τε φέγγος, ἕτερον
ἕτερον αἰῶνα καὶ μοῖραν* οἰκήσομεν.
χαῖρέ μοι, φίλον φάος. ἰὼ ἰὼ.
ΧΟ. ἴδεσθε τὰν Ἰλίου ἀντ. 1510
καὶ Φρυγῶν ἑλέπτολιν*
στείχουσαν, ἐπὶ κᾶρα στέφη.

βαλουμένην* χερνίβων τε παγάς,
 βωμόν φιλαίμονος* θεᾶς
 ῥανίσιν αἱματορρούτοις 1515
 ῥανοῦσαν* εὐφυῆ τε σώματος δέρον*.
 εὐδροσοὶ παγαὶ
 πατρῶναι μένουσί σε χέρνιβές τε στρατός τ'
 Ἄχαιῶν θέλων
 Ἴλιον πόλιν μολεῖν. 1520
 ἀλλὰ τὰν Διὸς κόρα
 κλήσωμεν* Ἄρτεμιν, θεὰν ἄνασσαν.
 ὣς ἐπ' εὐτυχεῖ πότμω*.
 ὦ πότνια, θύμασιν βροτησίους*
 χαρεῖσα, πέμψον εἰς Φρυγῶν 1525
 γαῖαν Ἑλλάνων στρατὸν
 καὶ δολόεντα* Τροίας ἔδη,
 Ἄγαμέμνονά τε λόγχαις
 Ἑλλάδι κλεινότατον στέφανον
 δός, ἀμφὶ κάρα δ' ἔδν 1530
 κλέος ἀείμνηστον ἀμφιθεῖναι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1532—1620

Μετὰ ταῦτα ἐν τῇ «ἐξόδῳ» ἔρχεται ἄγγελος ἀναγγέλλων εἰς
 τὴν Κλυταιμνήστραν τὰ τῆς προπαρασκευῆς τῆς θυσίας τῆς κόρης
 τῆς, τὸν ἡρωϊσμὸν καὶ τὴν ψυχραιμίαν αὐτῆς, τὴν προσευχὴν
 τοῦ παρισταμένου Ἀχιλλέως πρὸς τὴν θεὰν καὶ τὸν αἰφνίδιον
 ἐξαφανισμὸν τῆς κόρης ἀπὸ τοῦ βωμοῦ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἱερεὺς
 ἐπλήττε διὰ τοῦ φασγάνου τὸν λαϊμόν τῆς ἀντὶ τῆς κόρης εὐ-
 ρέθη ἐκεῖ ἔλαφος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς θυσίας πρὸς τὴν θεάν, ἣτις
 ἐξευμενισθεῖσα ἤδη ἀπέλυσε οὐριον ἄνεμον πρὸς ἀπόπλουν τοῦ
 στόλου. Ὁ στρατὸς ὅλος εἶναι ἔκθαμβος ἐκ τοῦ θαύματος καὶ ὁ
 Ἄγαμέμνων ἐμφανιζόμενος εἰς τὴν σκηνὴν χαίρει διὰ τὴν σωτη-
 ρίαν τῆς θυγατρὸς ὑπὸ τῆς θεᾶς καὶ χαιρετίζων τὴν Κλυταιμνή-
 στραν κινεῖται πρὸς τὰ πλοῖα ὑπὸ τὰς εὐχὰς καὶ τὰ κατευόδια
 τῶν γυναικῶν τοῦ χοροῦ, καὶ τὸ δράμα τελειώνει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

- 1 **Άγαμαι**, συντάσσο. ένταθθα μετά αίτιατ.(ταῦτα) καί γεν.(ἀριστιέως) = δέν τὰ εὐρίσκω αὐτὰ παράδοξα δι' ἓνα ἡγεμόνα.
- 2 **ἀγνώσ**—ῶτος, ὅ, ἤ, ένταθθα κείται παθητικῶς = ἀγνωστος. πρβλ. λάθε βιώσας.
- 3 **ἀδικήση**, ὅ μέσο. μέλλων κείται παθητικῶς.
- 4 **ἄθραυστα** = χωρίς νά συμβοθον ζημίαι, συγκρούσεις.
- 5 **ἄθρησον**, (ἀθρέω) = σκέψου, συλλογίσου.
- 6 **αἰθέσθω**, τοῦ αἰθομαι = ἀνάπτω.
- 7 **αἰσθημα** (τῶν κακῶν) = αἰσθησις, αντίληψις.
- 8 **ἀκίνητοι** (φυλακαί) = αἱ φρουραὶ τοῦ τείχους δέν ἀλλάζουον ἀκόμη.
- 9 **ἀμπειάσας** (φάος) = ἀναπετάσας, ἀνάψας λαμπρὸν φῶς . . .
- 10 **ἀναλνομαι** (οὐκ) = δέν ἀρνοῦμαι ν' ἀποθάνω, εὐχαρίστως θυσιάζομαι.
- 11 **ἀνεῖλε**, (ἀναιρῶ), κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν χρησιμῶν τῶν μάντεων κ. τ. λ. Ὁ Κάλχας ἐρωτηθεὶς ἀπήντησε, ἐχρησιμοδότησε.
- 12 **ἀντιλάζυμαι**, Ἴδε ἐν λέξει : λάζυθε.
- 13 **ἀντίπορον** (Χαλκ . . .) = τὴν ἀπέναντι τοῦ πόρου (πορθμοῦ) τῆς Χαλκίδος λατρευομένην.
- 14 **ἀνιόμεσθα** (σε), **ἀντομαι**, = ἱκετεύω, παρακαλῶ θερμῶς πρβλ. ἀντιάξω.
- 15 **ἄξαντες** Ἴδε ἄσσω.
- 16 **ἀπαράμυθον**, ἔκφερε : ὄμμα πωλικὸν (ἔτι) φοβερόν, ἀπαράμυθον (ὄν) = τὰ μάτια τῶν ἵππων (δηλ. οἱ ἵπποι) τρομάζουν, ξυπάζονται, ὅταν δέν τοὺς καταπραῦνη κανεῖς.
- 17 **ἀπόρων**, σύνταξον : ἐνδεῖς οὐδενὸς τῶν ἀπόρων μὴ οὐ **μαλνεσθαι** = δέν σοῦ λείπει τίποτε ἀπὸ τὰ παράδοξα φερσίματα γιὰ νά σὲ πάρῃ κανεῖς γιὰ τρελλόν.
- 18 **ἄσσω** (ἄτσωσιν) = κυμαίνόμενος, σαλεύων καὶ ἐν στίχ. 80, **ἄξαντες** δορεῖ = ὀρμήσαντες μὲ τὰ δόρατα.
- 19 **ἀφροδίτη** (τις) = σφοδρὸς πόθος (προσηγορικόν).
- 20 **ἄχθομαι** = κατέχομαι ὑπὸ βαρείας λύπης.

- 21 *ἄψαιτο* (ἔπωσ), ἔξαρτάται ἐκ τοῦ προηγουμένου *ἀπόρως εἶχε*,
 22 *βαλουμένην*, μ. μέλ. τοῦ *βάλλομαι*, πρβλ. προηγ. στ. 1477;
 (στέρεα περίβολα δίδοτε).
 23 *βούσταθμα, βούσταθμον*, τὸ=δουστάσιον, στάβλος.
 24 *βροτησίους* (θύμασι) *βροτήσιος* (ἄλλως θρότελος), πού μὲ
 ἀνθρώπινα θύματα ἱκανοποιήθησ, ἐξιλεώθησ (*χαρεῖσα*).
 25 *γαμεῖς*, χρόνου μέλλοντος κατὰ τοὺς κλασσικούς (*γαμέω*
μέλλ. γαμῶ),
 26 *δαμεις* (*ἐδάμην ἀόρ*) *δαμάζομαι*=καταβλήθησ, κουρα-
 σθεις ἀπὸ τὰ λικνίσματα τῆσ ἀμάξησ.
 27 *δαρόν*, (χρόνον). Δωρ. ἀντὶ *δηρόν*=ἐπὶ μακρόν...
 28 *δέρην* (εὐφυῆ)=τὸν ὠραῖον λαιμόν.
 29 *διαίνει* (νοτίσ), *διαίνω* (*διανῶ, ἐδίηνα*)=ὑγραίνω.
 30 *διδκναισαν, διά-κναιώ*=τρίβω τι, φθειρώ.
 31 *δίκαιον* (συννυμφόκομον), =πιστὸν νυμφαγωγόν, συνοδὸν τῆσ
 νύμφησ.
 32 *δολόενια*(ἔδη)=τοὺς δολίους, τοὺς κακοπίστους τούτους τῆσ
 . . . Οἱ Τρῶες παρ' Ὀμήρῳ κατηγοροῦνται διὰ δολιό-
 τητα κτλ.
 33 *δυσάρεστοι* (γνώμαι)=δυσκόλως ἱκανοποιούμεναι.
 34 *εἶαν*, σύναψον (*καὶ ἐν ἐμοί ἐστι*) *μηκέτι εἶαν νιν* (τοὺς θαρ-
 βάρους) *ἀρπάζειν ἐκ (τῆσ) ὀλβίας Ἑλλάδος τὰσ μελ-
 λούσασ γυναικασ*.
 35 *εἵκαζε*=σκέψου, συλλογίσσου.
 39 *εἵξασιν*, ἄλλοσ τύποσ τοῦ *εἰόικασι*.
 37 *ἐκγαυρούμενοσ* (γαῦροσ)=ἐκθειάζων, μεγαλοποιῶν.
 38 *ἐκερτόμησε*: *κερτομέω* τινὰ=περιπαίζω, πειράζω
 39 *ἐκηλον* (οὐ δλέπειρσ), *ἐκηλοσ*=ἥσυχοσ, ἀτάραχοσ = δὲν μὲ
 κοιτάζεισ μὲ γαλήνην.
 40 *ἐλέπιολιν*, ποιητ. ἀντὶ *ἐλέπολιν* = τὴν (μέλλουσαν) κατα-
 στροφέα τοῦ Ἴλ...
 41 *ἐλίσσετε* (. . τὰν Ἄρτεμιν) γυρίζετε κυκλικὸν χορόν περίξ
 τοῦ ναοῦ, περίξ τοῦ . . τιμῶντεσ τὴν Ἄρτ . .
 42 *ἐμνήστευσα* (παιῖδα)=ἐζήτησα εἰσ γάμον, καὶ αἶτ. ἐν στίχ.
 847 *μνηστεύω γάμουσ* = ἐτοιμάζω μνηστείασ διὰ γά-
 μουσ . . .
 45 *ἐναρχέσθω* (*κανᾶ*), *ἐν-ἄρχεσθαι*, *ἐξ-κατ-κανᾶ*, θρησκευ-

- τικαὶ φράσεις ἐν ταῖς θυσίαις=ἀρχίζω τὴν θυσίαν λαμβάνων τὴν κριθὴν (σὺλοχύτας) ἐκ τοῦ κανίστρου (κανοῦ).
- 44 ἐνδεξιούσθω (βωμόν) ἐνδεξίωμα:—οἶμαι=ἄς βαδίσῃ πρὸς τὰ δεξιὰ πέριξ τοῦ βωμοῦ.
- 45 ἐξάπτω, σύναψον ἐξάπτω τὸ ἐμὸν σῶμα γόνασι σέθεν ἱκετηρίαν = κρεμάζω τὸ σῶμά μου εἰς τὰ γόνατα ὡς ἱκέτης (κατὰ μεταφορὰν).
- 46 ἐπιταπόρου (πλειάδος), ἐπιτάπορος καλεῖται ὁ ἀστερισμὸς τῶν Πλειάδων διότι σχηματίζει διὰ τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τὸ ἑπτὰ πορείας, τροχιᾶς.
- 47 εὐνιδας, εὐνις ἰδος, ἡ = εὐνέτις, σύζυγος.
- 48 εὐευχῶς, τὸ κοινόν; ποῦ νάν' ἢ ὦρα ἢ καλή!
- 49 εὐφημία (ἴτω . . .)= ἄς ἐπικρατήσῃ εὐλαθῆς σ γῆ μεταξὺ τῶν Δαναῶν.
- 50 εὐφρόνης (σκιάν) = ἡ νῦξ (κατ' εὐφημισμὸν) παρὰ τοῖς ποιηταῖς συνήθως.
- 51 ἐφειμαῖς=εἰς τὰς παραγγελίας σου (πειθόμεναι).
- 52 ἔχουσι (κατὰ), τιμῆσις ἀντί: κατέχουσι.
- 53 θεράπναι, ἐντ.=κατοικίαι, τόποι προσφιλεῖς τῶν Μ . . .
- 54 θύμασι, σύντ. τὸ ὄλον: ὡς ἐξαλείψω θέσφ. ἐμοῖσιν αἵμασι θύμασι=ἵνα μὲ τὸ αἷμα καὶ τὴν θυσίαν μου ἐξαφανίσω (πληρώσω) τὸν χρησμόν . . .
- 55 ἱεροῖς (παρ' . . .)= διότι κατὰ τὰς θυσίας δὲν ἀρμόζει νὰ δακρύῃ τις (θεωρεῖται ἀσέβεια πρὸς τοὺς θεοὺς ὁ θρήνος κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας . . .)
- 56 ἱκετηρίαν, (ἐνν. ῥάβδον), ἡ ἱκετηρία ἦτο κλάδος ἐλαίας ὃν ὁ ἱκέτης ἐναπέθετε ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ ἱκετευομένου.
- 67 κἀθησο, σύναψον: Ἰφιγένεια τέκνον κἀθησο δεῦρο πρὸς μητέρα, ἐξῆς ποδός μου = Ἰφιγένεια παιδί μου, ἔλα πάρε θέσι κοντὰ στὰ πόδια τῆς μητέρας σου.
- 58 καινουργεῖς=νέον πρᾶγμα ἔχεις κατὰ νοῦν.
- 59 κίικιζε (μῆ...)=μὴ μὲ ἀποθαρρύνῃς, μὴ μὲ κάμνῃς νὰ δειλιῶ.
- 60 κἀπαράσασθαι, καὶ ἐπαράσασθαι (—ἐπ—ἀρῶμαι) = νὰ ὀρκισθοῦν τὰ ἀκόλουθα, ἐπικαλούμενοι τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν κατὰ τῶν παραβατῶν, δηλ. νά... .
- 61 κῆδος—κῆδεστία καὶ κῆδος λήψῃ = θὰ γίνῃς συγγενῆς ἀνδρ. . .

- 62 κηλεῖν=θέλγειν, μαγεύειν.
- 63 κλήσωμεν (κλητίζω — κλήζω) = ἄς ἐγκωμιάσωμεν, ἄς ὀμνήσωμεν.
- 64 κῶλον (ἄβρον), ἐνταῦθα = τοὺς ἄβροὺς πόδας.
- 65 λάξυσθε (λάξυμαι καὶ συνηθέστ. λάξομαι, ρῆμ. ποιητ. = λαμβάνω.
- 65 λαμπαδοῦχος (ἡμέρα) = ἡ λαμπρά. παραφρ. = ὡ φῶς τῆς ἡμέρας καί... .
- 66 μαιεύσων, ματεύω καὶ σπανιώτ. ματέω καὶ μαστεύω = ζητῶ, ἐρευνῶ.
- 67 μάτην, σύναψον τῷ : θυμουμένην.
- 68 μέμονε, ποιητ. ῥῆμα πρβλ. καὶ μέμαα. Σύντ. ἵνα τὰ νάια δόρ. μέμονε δι' ἐμόν ὄνομα δρμοις στενοπ. τᾶσδ' Αὐλ. . . . ἔπου αἱ τρόπιδες τῶν νεῶν (τὰ πλοῖα) προθυμοῦνται πρὸς πόλεμον κτλ.
- 69 μεσσήρης, ὁ καὶ ἦ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ Ἄττ. μεσήρης = ὁ ἐν τῷ μέσῳ. Ἐνταῦθα=μεσουρανῶν. Κατὰ τὸν Αὐγουστον— Σεπτέμβριον αἱ Πλειάδες εἰρίσκονται κατὰ τὴν θαθεῖαν αὐγὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ.
- 70 μοῖραν (οἰκήσωμεν) = εἰς ἄλλον τόπον καὶ ἄλλην ζωὴν (ἔτερον αἰῶνα) θὰ κατοικήσωμεν.
- 71 ναύφρακτον (στράτευμα) = ἐν ταῖς ναυσὶ κεκλεισμένον.
- 72 νομίζεται (οὐ) = δὲν θεωρεῖται ἱερὸν ἔθιμον;
- 73 νόστος, ἐνταῦθα = πλοῦς, μετάβασις.
- 74 ξυνίσιατο (φόνος), ἐνν. παρ' ἐκείνου (ὅστις μὴ λάβοι). Καὶ ἐλευθέρως = οἱ ἀποτυγχάνοντες νὰ λάβουν τὴν Ἐλένην ὡς σύζυγον ἠπεῖλουν κατὰ τῶν ἄλλων φόνους κλπ.
- 75 δ (κρατεῖ), τὸ δ ἀναφέρεται εἰς τὸ θεῖον, τὸ ἐξυπακουόμενον ἐκ τοῦ θεομαχεῖν.
- 76 οἰστρήσας (δρόμῳ), οἰστράω = ὡς καταδιωκόμενος ὑπὸ οἰστρου περιήλθε τὴν Ἑλλ.
- 77 δμαρτεῖν—ὄμαρτέω = ἀκολουθῶ πρβλ. καὶ τό : συμπαρομαρτῶ = συνοδεύω.
- 78 ὀρθίῳ (κηρύγματι) = δι' ὑψηλοῦ κατὰ τὸν τόνον, διὰ μεγαλοφώνου διαλαλήματος.
- 79 ὀρθοῖς (ἔμμασι) = μὲ μάτια σηκωμένα κατὰ πρόσωπον.
- 80 ὀρνιθα (τόνδε) = οἰωνόν, τὸ τόνδε ἐπεξηγεῖται διὰ τῆς κατω-

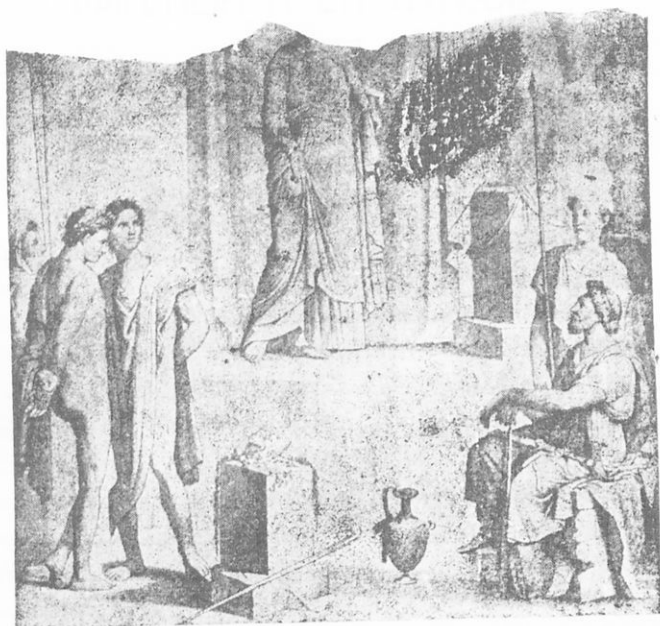
- τωτέρω παραθέσεως, τὸ *χρηστὸν καὶ (τὴν) εὐφημίαν*.
- 81 *δξὺ* (ἰφθαλμοῖς), ἐνταῦθα = ἡ δξυδέρχεια.
- 82 *ὀρθωθέντα* (οὐκ —) τὰ θεῶν = αἱ πρὸς τοὺς θεοὺς ὑποχρώσεις μὴ τελεσθεῖσαι ὀρθῶς κανονικῶς.
- 83 *ὄφρυν* (μέθεξ) = χαλάρωσε τὰ ζαρωμένα φρύδια σου, ξεσοῦφρωσε τὰ . . .
- 84 *ὄχους* (πωλικούς) = ὄχημα (συρόμενον ὑπὸ πώλων).
- 85 *παραιτούμαι* (τόδε) = ζητῶ συγγνώμην διὰ τοῦτο ὅτι . . .
- 86 *παρηδες, παρηῖς καὶ παρηῆς* — ἡδος, ἡ = παρειά.
- 87 *πέδοι*, ἐπίρρ = ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κατὰ γῆς.
- 88 *Πελασγία* (γῆ) = τὸ Ἄργος.
- 89 *περίβολα* (στέφρα) *περίβολος*, ἐπίθ. = ὁ περιβαλλόμενος στέφρα π... = στεφάνους νὰ τοὺς φορέσω (καθ' ἃ συνειθίζεται εἰς τὰ σφάγια).
- 90 *Περσέως*. ὁ Περσεὺς ἐθεωρεῖτο ὁ θεμελιωτὴς τῶν Μυκηνῶν.
- 91 *πεύκη* = τὴν πρὸς γραφὴν πινακίδα ἣτις ἐκ πεύκης κατασκευάζεται.
- 92 **πιοῦσα* (ἄπουσία) = ἡ μέλλουσα ἄπ. (ἔχει διπλὴν ἔννοιαν : τὴν λόγῳ γάμου ἀπουσίαν καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἐπιχειμένου θανάτου).
- 93 *πλόκαμος* (ὄδε)· κείται παρενθετικῶς = ὁ πλόκαμος τῆς κόμης, αὐτὸς ἐδῶ, εἶναι διὰ νὰ στέψωμεν τὸν βωμόν . . .
- 94 *πλοῦς*, ἐνν. τὸν πρὸς τὸν Ἄδην διὰ τῆς Ἀχερουσίας λίμνης.
- 96 *πορεύετε* (πρὸς τὰς θεραπεινίδας) = μετακομίζετε.
- 96 *πορθμεύει*, κείται ἀμετάβ — προχωρεῖ, ταξιδεύει : ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν πλοίων.
- 97 *πορθμός*, ἐνταῦθα = ἡ διαπόρθησις τῶν . . .
- 98 *πότμω* (ἐπ' εὐτυχεῖ . . .) = διὰ τὴν καλὴν μας τύχην.
- 99 *προσῆκες* = εἶχε σχέσιν συγγενικήν.
- 100 *πρόφασιν*, ἐνταῦθα = εὐλογον ἀφορμήν.
- 101 *προχύταις, προχύται* (ἐνν. κριθαί), ἄλλως *οὐλοχύται* . . .
- 102 *ῥανοῦσαν τοῦ ῥαίνω* = ῥαντίζω.
- 103 *σέ* ἐνν. τὸ *λίσσομαί σε*· ἡ ἀντωνυμία παρενεδλήθη μεταξὺ τῆς προθέσεως καὶ τῆς γενικῆς *Πέλοπος* : τὸ πλήρες θὰ ἦτο : *μὴ μ' ἀποκτείνης, λίσσομαί σε πρὸς Πέλοπος καὶ . . .*

- 104 *σιγᾶν* (οὐ σθένω), ταῦτα λέγει ὁ Ἀγαμέμν. στρέφων τὸ πρόσωπον καὶ μὴ γενόμενος ἀκουστός.
- 105 *σκοπεῖν*, σύναψον : *σὺν ἱεροῖς* (θύμασι) *χρῆ* (τινά) . . .
- 106 *σκοπεῖν τὸ εὐσεβές* = ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῶν θυμάτων πρέπει κανεὶς νὰ ἐρευνᾷ τὰς βουλάς τῶν θεῶν.
- 107 *συγγεῖς* (γράμματα) = ἀνακατώνεις, ἐξαλείφεις τὰ γράμματα ἐπὶ τοῦ πινακίου.
- 108 *συνάψας*, σύνδεσον : *συνάψας ψευδῆ ἀμφὶ γάμον παρθένου* = ψευστῆς διὰ τόν..
- 109 *συνεπαείδετε* = ὑμνεῖτε ὁμοῦ, ἐν χορῶ, τήν..
- 110 *συνεῖδς* (εἶμι) = συνίημι, γιγνώσκω.
- 111 *σφε* = αὐτήν, τήν Ἑλένην.
- 112 *τέγγεις*, *τέγγω* = ὑγραίνω
- 113 *τιθηνός*. ἐπίθ. (πρὸλ. *τιθήνη*, ἡ = τροφός), ὁ ἀνατρέφων. Σύναψον : ἀποδιδούσά σοι τροφὰς πόνων τιθηνούς ἀνταποδίδουσα εἰς σέ τοὺς διὰ τὴν ἀνατροφὴν μου κόπους σου.
- 114 *ὑπῆλθεν* (αὐτιούς), *ὑπέρχομαι* *τινα* = δολίως φέρομαι πρὸς τινα, ἐξαπατῶ.
- 115 *ὑποδραμοῦσά* (σε), σύναψον πρὸς τὸ *προσβαλῶ* = ἀφοῦ σέ ξεπεράσω, θά..
- 116 *φάος* = φῶς, σωτηρίαν, δόξαν, (ἐντ.)
- 117 *φέρειτε*, σύναψον πρὸς τό : *χερνίβων παγὰς*.
- 118 *φιλαίμονος* = τῆς φιλοῦσης αἵματα Ἴδε κατωτ. στ. 1524 «θύμασιν βροτησίσις χαρεῖσα».
- 119 *φιλότιμον*, ἐνν. τὸ ἄρθρον τὸ = ἡ δίψα τῶν τιμῶν, ἡ φιλοδοξία.
- 120 *φιδόγγος* (οὐκουν), ἐνν. *ἀκούεται* = διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ δηλ. εἶναι ἀκόμη βαθεῖα νὸξ δέν..
- 121 *χάριτας*, ἐνταῦθα = θωπείας.
- 122 *ὠλβισμένοι*, (τὰ πρῶτα) = οἱ θεωρούμενοι τὰ μάλιστα εὐτυχεῖς.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
ΟΡΕΣΤΗΣ
ΠΥΛΛΑΔΗΣ
ΧΟΡΟΣ
ΒΟΥΚΟΛΟΣ
ΘΟΑΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ
ΑΘΗΝΑ

Ὅρεσθης
Πυλάδης

Ἴφιγένεια
(κρατοῦσα τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος
ἵνα φέρῃ τοῦτο πρὸς καθαρισμὸν
εἰς τὴν θάλασσαν).

Βασιλεὺς
Θῶας

Ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας

Επιμέλεια: Γ. Καραγιάννης
Εκδόσεις: 2000
Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκης

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Ὀρέστης καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν Ἑρινύων διὰ τὸν φόνον τῆς μητρὸς του Κλυταιμνήστρας μετέβη εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν ζητῶν τρόπον ἀπαλλαγῆς. Λαβὼν δ' ἐκεῖθεν χρησμὸν ὅτι, ἂν κομισθῇ ἐκ τῆς Ταυρικῆς τῆς Σκυθίας εἰς Ἑλλάδα τὸ ἐκεῖ φυλαττόμενον ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος, θέλει εὔρῃ τέλος τῶν ἑαυτοῦ δεινῶν, ἀπῆλθεν εἰς Ταύρους ἐν συνοδείᾳ τοῦ φίλου καὶ συγγενοῦς Πυλάδου. Ἄλλ' ἀνακαλυφθέντες ὑπὸ τῶν βουκόλων τοῦ βασιλέως τῆς χώρας Θόαντος ἤχθησαν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἐν ᾧ ἡ Ἰφιγένεια, ἡ τοῦ Ὀρέστου ἀδελφή, διετέλει ἱέρεια, ἵνα κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἔθιμον θυσιασθῶσιν εἰς τὴν θεάν. Ἐπακολουθεῖ ἡ ἀναγνώρισις τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ ἡ ἀπόπειρα πρὸς ἀπόδρασιν μετὰ τοῦ ἱεροῦ ξοάνου. Ὁ βασιλεὺς Θόας ἐν καιρῷ πληροφορηθεὶς τὰ γενόμενα διατάττει τὴν σύλληψιν αὐτῶν, ἣν ματαιώνει ἡ ἐπέμβασις τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς, δι' ἧς σώζονται εἰς Ἑλλάδα εὐδαίμονες οἱ Ἀγαμεμνονίδαι.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΡΑΠΕΖΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ο Πρωταρχικός σκοπός του παρόντος έργου είναι η μελέτη των σχέσεων μεταξύ της Κοινωνίας και της Τραπεζικής. Η μελέτη αυτή γίνεται με σκοπό να αποσαφηνιστούν οι σχέσεις αυτές και να προσδιοριστούν οι μέθοδοι με τις οποίες αυτές μπορούν να βελτιωθούν. Η μελέτη αυτή γίνεται με σκοπό να αποσαφηνιστούν οι σχέσεις αυτές και να προσδιοριστούν οι μέθοδοι με τις οποίες αυτές μπορούν να βελτιωθούν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

- ΙΦ. Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν
θοαῖσιν ἵπποις Οἰνομάου γαμῆ κόρην,
ἐξ ἧς Ἄτρεὺς ἔβλασεν· Ἄτρεὺς δὲ παῖς
Μενέλαος Ἀγαμέμνων τε· τοῦ δ' ἔφυν ἐγώ,
τῆς Τυνδαρείας θυγατρὸς Ἰφιγένεια παῖς, 5
ἦν ἀμφὶ δίναις ἄς θάμ' Εὐριπος πυκναῖς*
αὔραις ἐλίσσων κτανέαν ἄλα στρέφει,
ἔσφαξεν Ἑλένης εἶνεχ', ὡς δοκεῖ, πατῆρ
Ἄρτεμιδι κλειναῖς ἐν πτυχαῖσιν Ἀυλίδος.
ἐνταῦθα γὰρ δὴ χιλίων ναῶν στόλον 10
Ἑλληνικὸν συνήγαγ' Ἀγαμέμνων ἄναξ,
τὸν καλλίνικον* στέφανον Ἰλίου θέλων
λαβεῖν Ἀχαιοὺς, τοὺς θ' ὕβρισθέντας γάμους
Ἑλένης μετελθεῖν*, Μενέλεω χάριν φέρον.
δεινῆς τ' ἀπλοίας πνευμάτων τ' οὐ τυγχάνων, 15
εἰς ἔμπυρ* ἦλθε, καὶ λέγει Κάλχας τάδε·
ὦ τῆσδ' ἀνάσσων Ἑλλάδος στρατηγίας,
Ἀγάμεμνον, οὐ μὴ ναῦς ἀφορμήσῃ χθονός,
πρὶν ἂν κόρην σὴν Ἰφιγένειαν Ἄρτεμις
λάβῃ σφαγεῖσαν· ὅ τι γὰρ ἐνιαυτὸς τέκοι 20
κάλλιστον, εὖξω φωσφόρῳ* θύσειν θεᾶ,
παῖδ' οὖν ἐν οἴκοις σὴ Κλυταιμνήστρα διάμαρ
τίκτει, τὸ καλλιστεῖον* εἰς ἔμ' ἀναφέρων,
ἦν χορὴ σε θῦσαι, καὶ μ' Ὀδυσσεὺς τέχνηι
μητρὸς παρείλοντ' ἐπὶ γάμοις Ἀχιλλέως. 25
ἐλθοῦσα δ' Ἀυλίδ' ἢ τάλαιν' ὑπὲρ πυρᾶς
μεταρσία ληφθεῖσ' ἐκαινόμην ξίφει·
ἀλλ' ἐξέκλεπεν* ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου
Ἄρτεμις Ἀχαιοὺς, διὰ δὲ λαμπρὸν αἰθέρα
πέμψασά μ' εἰς τήνδ' ὄψισεν Ταύρων χθόνα, 30

οὐ γῆς ἀνάσσει βαρβάρουσι βάρβαρος
 Θάας, ὅς ὠκὺν πόδα τιθείς* ἴσον πτεροῖς
 εἰς τοῦνομ' ἤλθε τόδε ποδωκείας χάριν.
 ναοῖσι δ' ἐν τοῖσδ' ἱερίαν τίθησί με,
 ὅθεν νόμοισι τοῖσιν ἴδεται θεὰ 35
 Ἄρτεμις ἑορτῆς, τοῦνομ' ἦς καλὸν μόνον,
 τὰ δ' ἄλλα—σιγῶ, τὴν θεὸν φοβουμένη.
 θύω γὰρ ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει,
 ὅς ἂν κατέλθῃ τήνδε γῆν Ἕλλην ἀνήρ.
 κατάρχομαι μὲν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει 40
 ἄρρητ' ἔσωθεν τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς.
 ἅ καινὰ δ' ἤκει νύξ φέρονσα φάσματα,
 λέξω πρὸς αἰθέρ', εἴ τι δὴ τόδ' ἔστ' ἄκος*.
 ἔδοξ' ἐν ὕπνῳ τῆσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς
 οἰκεῖν ἐν Ἄργει, παρθενῶσι δ' ἐν μέσοις 45
 εὔδειν, χθονὸς δὲ νῶτα* σεισθῆναι σάλῳ,
 φεύγειν δὲ κᾶξω στᾶσα θριγκόν* εἰσιδεῖν
 δόμων πίτνοντα, πᾶν δ' ἑρείψιμιον* στέγος
 βεβλημένον πρὸς οὐδας ἕξ ἄκρων σταθμῶν.
 μόνος δ' ἐλείφθη στῦλος, ὡς ἔδοξέ μοι, 50
 δόμων πατρῶων, ἐκ δ' ἐπικράνων* κόμας
 ξανθὰς καθεῖναι, φθέγμα δ' ἀνθρώπου λαβεῖν,
 κἀγὼ τέχνην τήνδ' ἦν ἔχω ξενοκτόνον
 τιμῶσ' ὑδραίνειν αὐτὸν ὡς θανούμενον,
 κλαίουσα. τοῦναρ δ' ὧδε συμβάλλω τόδε 55
 τέθνηκ' Ὀρέστης, οὐ κατηρξάμην* ἐγώ.
 στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες·
 θνήσκουσι δ' οἷς ἂν χέρνιβες* βάλωσ' ἐμαί.
 οὐδ' αὖ συνάψαι* τοῦναρ εἰς φίλους ἔχω·
 Στροφίῳ γὰρ οὐκ ἦν παῖς, ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ. 60
 νῦν οὖν ἀδελφῶ βούλομαι δοῦναι χοᾶς
 ἀποῦσ' ἀπόντι, ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἂν,
 σὺν προσπόλοισιν, ἅς ἔδωχ' ἡμῖν ἀναξ
 Ἕλληνίδας γυναῖκας, ἀλλ' ἐξ αἰτίας
 οὐπω τίνος πάρεσιν; εἴμ' εἴσω δόμων 65
 ἐν οἷσι ναίω τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 67 — 66.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ἰφιγενείας εἰσέρχονται εἰς τὴν σκηνὴν ὁ Ὅρεστος καὶ ὁ Πυλάδης κατασκοπεύοντες τὰ περίεξ προσεκτικῶς. Ἐκεῖ ἀνακαλύπτουν τὸν Ναὸν τῆς θεᾶς μετὰ βωμοδὸν αἱματοβαφοῦς ἐκ τῆς θανατώσεως τῶν ξένων οὐ ἢ θεὰ ρίπτει εἰς ἀπὸ γωνίαν τὸν Ὅρεστην.

ΟΡ. ὦ Φοῖβε, ποῖ μ' αὐτὴνδ' ἐς ἄρκυν* ἤγαγες
 χρήσας, ἐπειδὴ πατρὸς αἵμ' ἐτισάμην,
 μητέρα κατακτάς ; διαδοχαῖς* δ' Ἐρινύων
 ἠλαυνόμεσθα φυγάδες, ἔξεδροι χθονός, 80
 δρόμους τε πολλοὺς ἐξέπλησα* καμπίμους
 ἔλθῶν δὲ σ' ἠρώτησα πῶς τροχηλάτου*
 μανίας ἂν ἔλθοιμ' εἰς τέλος πόνων τ' ἐμῶν.

σὺ δ' εἶπας ἔλθειν Ταυρικῆς μ' ὄρους χθονός, 85
 ἔνθ' Ἄρτεμῖς σοι σύγγονος βωμοὺς ἔχει,
 λαβεῖν τ' ἄγαλμα θεᾶς, ὃ φασιν ἐνθάδε
 εἰς τοῦσδε ναοὺς οὐρανοῦ πεσεῖν ἄπο
 λαβόντα δ' ἢ τέχναισιν ἢ τύχῃ τινί,
 κίνδυνον ἐκπλήσαντ',* Ἀθηναίων χθονὶ 90
 δοῦναι· τὸ δ' ἐνθένδ' οὐδὲν ἐρρήθη πέρα·
 καὶ ταῦτα δράσαντ' ἄμπνοάς* ἔξειν πόνων.
 ἦκω δὲ πεισθεῖς σοῖς λόγοισιν ἐνθάδε
 ἄγνωστον εἰς γῆν, ἄξενον. σὲ δ' ἱστορῶ,*
 Πυλάδη. σὺ γάρ μοι τοῦδε συλλήπτωρ πόνου, 95
 τί δρωμέν ; ἀμφίβληστρα* γὰρ τοίχων ὄρα
 ὑψηλά· πότρεα κλιμάκων προσαμβάσεις*
 ἐκβησόμεσθα ; πῶς ἂν οὖν λάθοιμεν ἂν ;
 ἢ χαλκότευκτα κλῆθρα λύσαντες μοχλοῖς,
 ὧδ' οὐδὸν ἔσιμεν ; ἦν δ' ἀνοίγοντες πύλας 100
 ληφθῶμεν εἰσβάσεις τε μηχανώμενοι,
 θανούμεθ'. ἀλλὰ πρὶν θανεῖν, νεὼς ἔπι
 φεύγωμεν, ἥπερ δεῦρ' ἐναυστολήσαμεν.

ΠΥ. φεύγειν μὲν οὐκ ἀνεκτὸν οὐδ' εἰώθαμεν·
 τὸν τοῦ θεοῦ δὲ χρησμὸν οὐ κακιστέον. 105
 ναοῦ δ' ἀπαλλαχθέντε κρύψωμεν δέμας

- κατ' ἄντρον ἅ πόντος νοτίδι διακλύζει μέλας,
 νεὼς ἄπωθεν, μή τις εἰσιδὼν σκίαφος
 βασιλεῦσιν εἴπη κᾶτα ληφθῶμεν βία.
 ὅταν δὲ νυκτὸς ὄμμα λυγαίας* μόλη, 110
 τολμητέον τοι ξεστὸν ἐκ ναοῦ λαβεῖν
 ἄγαλμα πάσας προσφέροντε μηχανάς.
 ὄρα δὲ γεῖσα τριγλύφων* ὅλοι κενὸν
 δέμας καθεῖναι· τοὺς πόνους γὰρ ἀγαθοὶ
 τολμῶσι, δειλοὶ δ' εἰσὶν οὐδὲν οὐδαμοῦ. 115
- ΟΡ. οὕτω μακρὸν μὲν ἤλθομεν κόπη πόρον,
 ἐκ τεραμάτων δὲ νόστον ἀροῦμεν πάλιν ;
 ἀλλ' εὖ γὰρ εἶπας, πειστέον' χωρεῖν χωρῶν
 ὅποι χθονὸς κρύψαντε λήσομεν δέμας.
 οὐ γὰρ τὸ τοῦ θεοῦ γ' αἴτιον γενήσεται* 120
 πεσεῖν ἄκραντον θέσφατον* τολμητέον
 μόχθος γὰρ οὐδεις τοῖς νέοις σκῆψιν φέροι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 123—466.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ Ὀρέστου καὶ τοῦ Πυλάδου εἰσέρχεται ὁ χορὸς (πάροδος) τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν, αἵτινες προσεκλήθησαν παρὰ τῆς Ἰφιγενείας (Ἴδε στίχ. 63), ἵνα λάβωσι μέρος εἰς τὰς πρὸς τὸν Ὀρέστην (τὸν ὡς θανάοντα θεωρούμενον) ἐπιμνημοσύνους χοάς. Ἐν ἀρχῇ ὁ χορὸς ἀποτείνει ὕμνον εἰς τὴν Ἄρτεμιν, πρὸς τὸν ναὸν τῆς ὁποίας βαδίζει, καὶ ἐπικαλεῖται ἱεράν σιγὴν παρὰ τῶν διερχομένων κατοίκων· ἰδὼν δὲ ἐξερχομένην τὴν Ἰφιγένειαν ἐκ τοῦ ναοῦ ἐρωτᾷ τὸ αἴτιον δι' ὃ προσεκλήθη, καὶ μανθάνει παρ' αὐτῆς, ὅτι συμφώνως πρὸς ὄνειρον τῆς παρελθούσης νυκτὸς ὁ ἀδελφός της Ὀρέστης ἀπέθανε καὶ ἐπιθυμεῖ μετ' αὐτῶν νᾶ προσφέρει θυσίας. Ὁ χορὸς τῶν Ἑλληνίδων συμπάσχει (κομμὸς) μετὰ τῆς Ἰφιγενείας διὰ τὸ νέον ἀτύχημα τοῦ οἴκου τῶν Ἀτρείδων καὶ ἀναμνησκαται καὶ ἄλλων παλαιῶν συμφορῶν τοῦ πατρικοῦ γένους. Ἡ Ἰφιγένεια, ἧς αἱ πληγαὶ ἀνεξέσθησαν ἐκ τῆς ὑπομνήσεως τοῦ χοροῦ, στρέφει τὸ βλέμμα της πρὸς τὸ παρελθόν καὶ διεκτραγωθεῖ τὴν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς της μέχρι σήμερον ἐλευσινήν της τύχην ἧς ἐπιπέλασμα εἶναι ὁ θάνατος τοῦ προσφιλοῦς ἀδελφοῦ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην (πρωτον ἐπεισόδιον) εἰσέρχεται βουκό-
 λος ἀγγέλλων εἰς τὴν Ἰφιγένειαν ὅτι συνελήφθησαν δύο νεανίαι
 Ἑλληνας (ὧν ὁ εἰς ἔκαλεῖτο Πυλάδης), ναυαγήσαντες μὲ τὸ πλοῖον
 τῶν εἰς τὰς ἀποκρήμους ἀκτὰς καὶ θὰ ὀδηγηθῶσιν μετ' ὀλίγον εἰς
 αὐτὴν ἵνα κατὰ τὸν ὑπάρχοντα Νόμον θυσιασθῶσιν εἰς τὴν θεάν.
 Ἡ Ἰφιγένεια διατάττουσα νὰ κοιμηθῶσιν οἱ ξένοι ὁμολογεῖ, ὅτι
 δὲν τῆς εἶναι δυνατὸν νὰ φανῇ ἐπιεικῆς πλέον πρὸς τοὺς Ἑλληνας
 ἕνεκα τῆς προσφάτου δυστυχίας τῆς· θὰ προετίμα ὁμοῦς ἀντὶ τού-
 τῶν νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖράς τῆς ἢ Ἑλένη ἢ ὁ Μενέλαος διὰ νὰ
 τιμωρήσῃ αὐτοὺς δι' ἄσφα κακὰ παρ' αὐτῶν ἔλαβεν ἐν Αὐλίδι. Ὁ
 χορός (πρωῖον στάσιμον) συμμεριζόμενος τὴν ἀγανάκτησιν τῆς
 Ἰφιγενείας κατὰ τῆς Ἑλένης εὐχεταὶ νὰ μὴ διαφύγῃ τὴν δικαίαν
 τιμωρίαν καὶ θέλει νὰ μάθῃ πόθεν τῆς Ἑλλάδος εἶναι οἱ συλλη-
 φθέντες ξένοι· καὶ διὰ ποῖον σκοπὸν ἔφθασαν ἐδῶ, ὅπου θὰ ὑπο-
 στῶσι τῆς ῥίψοκινδύνου φύσεώς τῶν τὴν ἀμοιβὴν Παρ' ὄλα ταῦτα
 ὁ νοσ τοῦ χοροῦ στρέφεται πρὸς τὴν Ἑλλάδα ὅπου εὐχεταὶ νὰ
 ἐπανέλθῃ ταχέως ἐλευθερούμενος ἀπὸ τὴν ξενικὴν ταύτην δου-
 λειαν τοῦ. Ἐν τῷ μεταξὺ (δεύτερον ἐπεισόδιον) φαίνονται οἱ ξέ-
 νοι ὀδηγούμενοι πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν.

ΙΦ. εἶεν·

τὰ τῆς θεοῦ μὲν πρωτον ὡς καλῶς ἔχη
 φροντιστέον μοι· μέθετε τῶν ξένων χέρας,
 ὡς ὄντες ἱεροὶ μηκέτ' ὧσι δέσμοι.
 ναοῦ δ' ἔσω στείχοντες εὐτροπέζετε 470
 ἄ χρὴ ἵπὶ τοῖς παροῦσι καὶ νομίζεται.
 φεῦ·

Τίς ἄρα μήτηρ ἢ τεκοῦς ἡμᾶς ποτε
 πατήρ τ'; ἀδελφή τ', εἰ γεγῶσα τυγχάνει,
 οἶων στερεῖσα διπτύχων* νεανιῶν
 ἀνάδελφος ἔσται. τὰς τύχας* τίς οἶδ' ὅτι 475
 τοιαῖδ' ἔσονται; πάντα γὰρ τὰ τῶν θεῶν
 εἰς ἀφανὲς ἔρπει, κοῦδὲν οἶδ' οὐδεὶς κακόν·
 ἢ γὰρ τύχη παρήγαγ' εἰς τὸ δυσμαθές.
 πόθεν ποθ' ἦκετ', ὦ ταλαίπωροι ξένοι;
 ὡς διὰ μακροῦ μὲν τήνδ' ἐπλεύσατε χθόνα, 480

- μακρὰν δ' ἀπ' οἴκων χθονὸς ἔσεσθ' αἰεὶ κάτω.
- ΟΡ. τί ταῦτ' ὀδύρει, κατὰ τοῖς μέλλουσι νῶ
κακοῖσι λυπεῖς, ἥτις εἶ ποτ', ὧ γύναι;
οὔτοι νομίζω σοφόν,* ὅς ἂν μέλλων θανεῖν
οἴκῳ τὸ δεῖμα τοῦλέθρου νικᾶν θέλῃ, 455
- σωτηρίας ἀνελπίς· ὡς δὴ ἔξ ἑνὸς
κακῶ συνάπτει, μωρίαν τ' ὀφλισκάνει
θνήσκει θ' ὁμοίως· τὴν τύχην δ' εἶναι χρεῶν.
ἡμᾶς δὲ μὴ θρήνει σύ· τὰς γὰρ ἐνθάδε 490
θυσίας ἐπιστάμεσθα καὶ γινώσκομεν.
- ΙΦ. πότερος ἄρ' ὑμῶν ἐνθάδ'* ὠνομασμένοις
Πυλάδης κέκληται; τότε μαθεῖν πρῶτον θέλω.
- ΟΡ. ὄδ', εἴ τι δὴ σοι τοῦτ' ἐν ἡδονῇ μαθεῖν.
- ΙΦ. ποίας πολίτης πατρίδος Ἕλληνας γεγώς; 495
- ΟΡ. τί δ' ἂν μαθοῦσα τότε πλέον λάβοις, γύναι;
- ΙΦ. πότερον ἀδελφῶ μητρός ἐστων ἐκ μιᾶς;
- ΟΡ. φιλότητί γ' ἐσμέν, οὐ κασιγνήτω γένει.
- ΙΦ. σοὶ δ' ὄνομα ποῖον ἔθεθ' ὁ γεννήσας πατήρ;
- ΟΡ. τὸ μὲν δίκαιον δυστυχεῖς καλοῖμεθ' ἄν. 500
- ΙΦ. οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ· τοῦτο μὲν δὸς τῇ τύχῃ,
- ΟΡ. ἀνόνημοι θανόντες οὐ γελώμεθ' ἄν.
- ΙΦ. τί δὲ φθονεῖς το τ'; ἢ φρονεῖς οὕτω μέγα;
- ΟΡ. τὸ σῶμα θύσεις τοῦμόν, οὐχὶ τοῦνομα.
- ΙΦ. οὐδ' ἂν πόλιν φράσειας ἥτις ἐστί σοι; 505
- ΟΡ. ζητεῖς γὰρ οὐδὲν κέρδος,* ὡς θανουμένῳ.
- ΙΦ. χάριν δὲ δοῦναι τήνδε κωλύει τί σε;
- ΟΡ. τὸ κλεινὸν Ἄργος πατρίδ' ἐμὴν ἐπεύχομαι.
- ΙΦ. πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὧ ξέν', εἴ κείθεν γεγώς;
- ΟΡ. ἐκ τῶν Μυκηνῶν, αἶ ποτ' ἦσαν ὄλβια. 510
- ΙΦ. φυγὰς δ' ἀπήρας πατρίδος, ἢ ποία τύχη;
- ΟΡ. φεύγων τρόπον γε δὴ τιν' οὐχ ἐκὼν ἐκὼν. 512
- ΙΦ. καὶ μὴν ποθινός γ' ἦλθες ἐξ Ἄργους μολών. 515
- ΟΡ. οὐκουν ἑμαυτῷ γ'; εἰ δὲ σοί, σὺ τοῦτ' ἔρα* 516
- ΙΦ. ἄρ' ἂν τί μοι φράσειας ὧν ἐγὼ θέλω; 513
- ΟΡ. ὡς ἐν παρέργῳ* τῆς ἐμῆς δυσπραξίας 514
- ΙΦ. Τροίαν ἴσως οἶσθ', ἧς ἀπανταχοῦ λόγος. 517
- ΟΡ. ὡς μήποτ' ὠφελόν γε μηδ' ἰδὼν ὄναρ.

- ΙΦ. φασίν νιν οὐκέτ' οὔσαν οἴχεσθαι δορί.
 ΟΡ. ἔστιν γὰρ οὕτως οὐδ' ἄκραντ' ἠκούσατε. 520
 ΙΦ. Ἐλένη δ' ἀφίικται δῶμα Μενέλεω πάλιν ;
 ΟΡ. ἦκει, κακῶς γ' ἐλθοῦσα τῶν ἐμῶν τινι*.
 ΙΦ. καὶ ποῦ ἔστι ; κἀμοὶ γάρ τι προυφείλει κακόν,*
 ΟΡ. Σπάρτη ξυνοικεῖ τῷ πάρος ξυνευνέτη.
 ΙΦ. ὦ μῖσος οὗσ' Ἑλλησιν, οὐκ ἐμοὶ μόνη. 525
 ΟΡ. ἀπέλαυσα κἀγὼ δὴ τι τῶν κείνης γάμων.
 ΙΦ. νόστος δ' Ἀχαιῶν ἐγένεθ', ὡς κηρύσσεται ;
 ΟΡ. ὡς πάνθ' ἀπαξ με συλλαβοῦσ' ἀνιστορεῖς.
 ΙΦ. πρὶν γὰρ θανεῖν σε, τοῦδ' ἐπαυρέσθαι* θέλω.
 ΟΡ. ἔλεγχ', ἐπειδὴ τοῦδ' ἐρῶς* λέξω δ' ἐγώ. 530
 ΙΦ. Κάλχας τις ἦλθε μάντις ἐκ Τροίας πάλιν.
 ΟΡ. ὄλωλεν, ὡς ἦν ἐν Μυκηναίοις λόγος.
 ΙΦ. ὦ πόντι', ὡς εὔ, τί γὰρ ὁ Λαέρτου γόνος ;
 ΟΡ. οὐπω νενόστηκ' οἶκον, ἔστι δ', ὡς λόγος.
 ΙΦ. ὄλοιτο, νόστου μήποτ' εἰς πάτραν τυχῶν. 535
 ΟΡ. μηδὲν κατεύχου' πάντα τᾶκείνου νοσεῖ.
 ΙΦ. Θέτιδος δ' ὁ τῆς Νηρηΐδος ἔστι παῖς ἔτι ;
 ΟΡ. οὐκ ἔστιν· ἄλλως λέκτρο' ἐγῆμ' ἐν Αὐλίδι.
 ΙΦ. δόλια γάρ, ὡς ἴσασιν οἱ πεπονθότες.
 ΟΡ. τίς εἶ ποθ' ; ὡς εὔ πυνθάνει τάφ' Ἑλλάδος. 540
 ΙΦ. ἐκεῖθὲν εἰμ' παῖς ἔτ' οὗσ' ἀπφόχνη.
 ΟΡ. ὀρθῶς ποθεῖς ἄρ' εἰδέναι τᾶκει, γύναι.
 ΙΦ. τί δ' ὁ στρατηγός, ὃν λέγουσ' εὐδαιμονεῖν ;
 ΟΡ. τίς ; οὐ γὰρ ὃν γ' ἐγῶδα τῶν εὐδαιμόνων*.
 ΙΦ. Ἄτρεώς ἐλέγετο δὴ τις Ἀγαμέμνων ἄναξ. 545
 ΟΡ. οὐκ οἶδ' ἀπελθε τοῦ λόγου τούτου, γύναι.
 ΙΦ. μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' εἴφ', ἴν' εὐφρανθῶ, ξένε.
 ΟΡ. τέθνηχ' ὁ τλήμων, πρὸς δ' ἀπώλεσέν τινα.
 ΙΦ. τέθνηκε ; ποία συμφορᾶ : τάλαιν' ἐγώ.
 ΟΡ. τί δ' ἐστέναξας τοῦτο ; μῶν προσῆκέ σοι : 550
 ΙΦ. τὸν ὄλβον αὐτοῦ τὸν πάροισ' ἀναστένω.
 ΟΡ. δεινῶς γὰρ ἐκ γυναικὸς οἴχεται σφαγεῖς.
 ΙΦ. ὦ λανδάκρυτος ἢ κτανοῦσα χῶ θανῶν.
 ΟΡ. παῦσαι νυν ἤδη μὴδ' ἐρωτήσης πέρα.
 ΙΦ. τοσόνδε γ', εἰ ζῆ τοῦ ταλαιπώρου δάμαρ. 555

- ΟΡ. οὐκ ἔστι παῖς νιν ὃν ἔτεχ', οὗτος ὄλεσεν.
 ΙΦ. ὦ συνταραχθεῖς οἶκος, ὡς τί δὴ θέλων ;
 ΟΡ. πατρὸς θανόντος αἷμα τιμωρούμενος.
 ΙΦ. ὡς εὖ κακὸν δίκαιον εἰσπεράξατο. *
 ΟΡ. ἀλλ' οὐ τὰ πρὸς θεῶν εὐτυχεῖ δίκαιος* ὦν. 560
 ΙΦ. λείπει δ' ἐν οἴκοις ἄλλον Ἄγαμέμνων γόνον ;
 ΟΡ. λέλοιπεν Ἡλέκτραν γε παρθένον μίαν.
 ΙΦ. τί δέ ; σφαγείσης θυγατρὸς ἔστι τις λόγος ;
 ΟΡ. οὐδείς γε, πλὴν θανοῦσαν οὐχ ὄρῃν φάος.
 ΙΦ. τάλαιν ἐκείνη χῶ κτανῶν αὐτὴν πατήρ. 565
 ΟΡ. κακῆς γυναικὸς χάριν ἄχαριν ἀπόλετο.
 ΙΦ. ὁ τοῦ θανόντος δ' ἔστι παῖς Ἄργει πατρός ;
 ΟΡ. ἔστ', ἄθλιός γε, κοῦδαμοῦ καὶ πανταχοῦ.
 ΙΦ. ψευδεῖς ὄνειροι, χαίρετ' οὐδὲν ἦτ' ἄρα.

 ΙΦ. ἀκούσατ'· εἰς γὰρ δὴ τιν' ἤκομεν λόγον,
 ὑμῖν τ' ὄνησιν, ὦ ξένοι, σπεύδουσ' ἅμα
 καί μοι. τὸ δ' εὖ μάλιστα τοῦτο γίγνεται, 580
 εἰ πᾶσι ταῦτόν προᾶγμ' ἀρεσκόντως ἔχει.
 θέλοις ἄν, εἰ σώσαιμι σ', ἀγγεῖλαί τί μοι
 πρὸς Ἄργος ἔλθῶν τοῖς ἑμοῖς ἐκεῖ φίλοις,
 δέλτον τ' ἐνεγκεῖν, ἦν τις οἰκτεῖρας ἑμὲ
 ἔγραψεν αἰχμάλωτος, οὐχὶ τὴν ἑμὴν 585
 φονέα νομίζων χεῖρα, τοῦ νόμου δ' ὑπο
 θνήσκων σφε, τῆς θεοῦ τάδε δίκαι' ἠγομένης ;
 οὐδένα γὰρ εἶχον ὅστις Ἄργόθεν μολῶν
 εἰς Ἄργος αὐθις τὰς ἑμὰς ἐπιστολὰς
 πέμψειε σωθεῖς τῶν ἑμῶν φίλων τινί. 590
 σὺ δ', εἰ γάρ, ὡς ἔοικας, οὔτε δυσγενῆς
 καὶ τὰς Μυκῆνας οἶσθα χοῦς καγὼ θέλω,
 σώθητι καὶ σὺ μισθὸν οὐκ αἰσχρὸν λαβῶν
 κούφων ἕκατι γραμμάτων σωτηρίαν.
 οὗτος δ', ἐπεὶ περ πόλις ἀναγκάζει τάδε. 595
 θεᾶ γενέσθω θῦμα χωρισθεῖς σέθεν.
 ΟΡ. καλῶς ἔλεξας ἅλλα πλὴν ἓν, ὦ ξένη·
 τὸ γὰρ σφαγήναι τόνδ' ἑμοὶ βάρος μέγα.
 ὁ ναυστολῶν* γὰρ εἴμ' ἐγὼ τὰς συμφορὰς.

- οὗτος δὲ συμπλεῖ τῶν ἐμῶν μόχθων χάριν. 600
 οὐκ οὖν δίκαιον ἐπ' ὀλέθρου τῷ τοῦδ' ἐμὲ
 χάριν τίθεσθαι καὐτὸν ἐκδῦναι* κακῶν.
 ἀλλ' ὡς γενέσθω τῷδε μὲν δέλτον δίδου,
 πέμψει γὰρ Ἄργος, ὅσπερ σοι καλῶς ἔχειν
 ἡμᾶς δ' ὁ χρῆζων κτεινέτω. τὰ τῶν φίλων 605
 αἰσχιστόν ὅστις καταβαλὼν* εἰς ξυμφορὰς
 αὐτὸς σέσωσται. τυγχάνει δ' ὄδ' ὄν φίλος,
 ὃν οὐδὲν ἤσσον ἢ ἢ μὲ φῶς ὄραν θέλω.
 ΙΦ. ὦ λῆϊμ* ἄριστον, ὡς ἀπ' εὐγενοῦς τινοσ
 ῥίζης πέφυκας τοῖς φίλοις τ' ὀρθῶς φίλος. 610
 τοιοῦτος εἶη τῶν ἐμῶν ὀμοσπόρων
 ὅσπερ λέλλειπται. καὶ γὰρ οὐδ' ἐγώ, ξένοι,
 ἀνάδελφός εἰμι, πλὴν ὅσ' οὐχ ὄρωσά νιν.
 ἐπεὶ δὲ βούλει ταῦτα, τόνδε πέμψομεν
 δέλτον φέροντα, σὺ δὲ θανεῖ· πολλὴ δέ τις 615
 προθυμία σε τοῦδ' ἔχουσα τυγχάνει.
 ΟΡ. θύσει δὲ τίς με καὶ τὰ δεινὰ τλήσεται ;
 ΙΦ. ἐγώ· θεᾶς γὰρ τήνδε προστροπὴν* ἔχω.
 ΟΡ. ἄξιγλά γ, ὦ νεᾶνι, κοῦκ εὐδαίμονα.
 ΙΦ. ἀλλ' εἰς ἀνάγκην κείμεθ', ἣν φυλακτέον. 620
 ΟΡ. αὐτὴ ξίφει θύουσα θῆλυς ἄρσενας ;
 ΙΦ. οὔκ' ἀλλὰ χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνίφομαι*.
 ΟΡ. ὁ δὲ σφαγεὺς τίς; εἰ τὰς ἴστορεῖν με χρῆ.
 ΙΦ. εἴσω δόμων τῶνδ' εἰσὶν οἷς μέλει τάδε.
 ΟΡ. τάφος δὲ ποῖος δέξεταί μ', ὅταν θάνω ; 925
 ΙΦ. πῦρ ἱερὸν ἔνδον χάσμα τ' εὐρωπὸν* πέτρας.
 ΟΡ. φεῦ
 πῶς ἂν μ' ἀδελφῆς χεῖρ περιστείλειεν* ἂν ;
 ΙΦ. μάταιον εὐχὴν, ὦ τάλας, ὅστις ποτ' εἶ
 ἠῤῥω· μακρὰν γὰρ βαρβάρου ναίει χθονός.
 οὐ* μὴν, ἐπειδὴ τυγχάνεις Ἄργεῖος ὄν, 630
 ἀλλ' ὄν γε δυνατὸν οὐδ' ἐγώ ἠλλείψω χάριν.
 πολὺν τε γὰρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφω,
 ξανθῷ τ' ἐλαίφ σῶμα σὸν κατασβέσω,
 καὶ τῆς ὀρείας ἀνθεμόρρουτον γάνος*
 ξουθηῆς μελίσσης εἰς πυρὰν βαλῶ σέθεν. 635

ἀλλ' εἶμι δέλτον τ' ἐκ θεᾶς ἀνακτόρων
 οἴσω· τὸ μέντοι δυσμενὲς μὴ μοῦ λάβης.
 φυλάσσειτ' αὐτούς, πρόσπολοι, δεσμῶν ἄτερ.
 ἴσως ἄελπτα τῶν ἐμῶν φίλων τινὶ
 πέμψω πρὸς Ἄργος, ὃν μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ, 640
 καὶ δέλτος αὐτῷ ζῶντας οὕς δοκεῖ θανεῖν
 λέγουσα πιστὰς ἠδονὰς ἀπαγγελεῖ.

- ΟΡ. Πυλάδη, πέπονθας ταῦτά πρὸς θεῶν ἐμοί ;
 ΠΥ. οὐκ οἶδ' ἐρωτᾶς οὐ λέγειν ἔχοντά με.
 ΟΡ. τίς ἐστίν ἢ νεάνις; ὡς Ἑλληνικῶς 660
 ἀνήρεθ' ἡμᾶς τοὺς τ' ἐν Ἰλίῳ πόνους
 νόστον τ' Ἀχαιῶν τόν τ' ἐν οἴωνοις σοφὸν
 Κάλχαντ' Ἀχιλλέως τ' ὄνομα, καὶ τὸν ἄθλιον
 Ἀγαμέμνον' ὡς ᾤκειω' ἀνθρώπα τέ με 665
 γυναῖκα παῖδας τ'. ἔστιν ἢ ξένη γένος
 ἐκεῖθεν Ἀργεῖωτις· οὐ γὰρ ἂν ποτε
 δέλτον τ' ἔπεμπε καὶ τάδ' ἐξεμάνθανεν,
 ὡς κοινὰ πράσσοουσ', Ἄργος εἰ πράσσοι καλῶς.
- ΠΥ. ἔφθης με μικρόν· ταῦτά δὲ φθιάσας λέγεις,
 πλὴν ἐν' τὰ γάρ τοι βασιλέων παθήματα 670
 ἴσαι πάντες, ὧν ἐπιστροφή* τις ἦν.
 ἀτὰρ διῆλθον χᾶτερον λόγον τινά.
- ΟΡ. τίν' ; εἰς τὸ κοινὸν δούς ἄμεινον ἂν μάθοις.
 ΠΥ. αἰσχρὸν θανόντος σοῦ βλέπειν ἡμᾶς φάος, 675
 κοινῇ τε πλεύσας, δεῖ με καὶ κοινῇ θανεῖν.
 καὶ δειλίαν γὰρ καὶ κάκην* κεκτήσομαι
 Ἄργει τε Φωκέων τ' ἐν πολυπτύχῳ χθονί,
 δόξω δὲ τοῖς πολλοῖσι, πολλοὶ γὰρ κακοί,
 προδούς σε, σωθεῖς δ' αὐτὸς εἰς οἴκους μόνος 680
 ἢ κ' ἀφεδρεύσας* ἐπὶ νοσοῦσι δώμασι
 ῥάψαι μόρον σοι σῆς τυραννίδος χάριν,
 ἔγκληρον* ὡς ἰδὴ σὴν κασιγνήτην γαμῶν.
 τοῦτ' οὖν φοβοῦμαι καὶ δι' αἰσχύνης ἔχω,
 κοῦκ ἔσθ' ὅπως οὐ χρεὶ συνεκπνεῦσαι μέ σοι 685
 καὶ συσφαγῆναι καὶ πυρωθῆναι δέμας,
 φίλον γεγῶτα καὶ φοβούμενον ψόγον.

- ΟΡ. εὔφημα φώνει· τὰμὰ δεῖ φέρειν ἐμέ·
 ἀπλᾶς δὲ λύπας ἔξόν, οὐκ οἴσω διπλᾶς.
 ὃ γὰρ σὺ λυπρὸν κάπονείδιστον λέγεις,
 ταῦτ' ἔστιν ἡμῖν, εἴ σε συμμοχθοῦντ' ἐμοὶ 690
 κτενῶ· τὸ μὲν γὰρ εἰς ἔμ' οὐ κακῶς ἔχει,
 πράσσονθ' ἅ πράσσω πρὸς θεῶν, λιπεῖν βίον.
 σὺ δ' ὄλβιός τ' εἶ καθαρά τ' οὐ νοσοῦντ' ἔχεις
 μέλαιθρ', ἐγὼ δὲ δυσσεβῆ καὶ δυστυχῆ.
 σωθεῖς δὲ παῖδας ἔξ ἐμῆς ὁμοσπόρου 695
 κτησάμενος, ἦν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν,
 ὄνομά* τ' ἐμοῦ γένοιτ' ἄν, οὐδ' ἄπαις δόμος
 πατρῶος οὐμὸς ἐξαλειφθείη ποτ' ἄν.
 ἄλλ' ἔρπε καὶ ζῆ καὶ δόμους οἴκει πατρός.
 ὅταν δ' ἐς Ἑλλάδ' ἱππιόν τ' Ἄργος μόλης, 700
 πρὸς δεξιᾶς σε τῆσδ' ἐπισκίπτω* τάδε·
 τύμβον τε χῶσον* κἀπίθες μνημεῖά μοι,
 καὶ δάκρυ' ἀδελφῆ καὶ κόμας δότω τάφω.
 ἄγγελλε δ' ὡς ὄλωλ' ὑπ' Ἄργείας τινὸς
 γυναικός, ἀμφὶ βωμὸν ἀγνισθεῖς φόνω*. 705
 καὶ μὴ προδῶς μου τὴν κασιγνήτην ποτέ,
 ἔρημα κήδη καὶ δόμους ὄρων πατρός.
 καὶ χαῖρ'· ἐμῶν γὰρ φίλτατον σ' ἠῦρον φίλων,
 ὃ συγκυναγὲ καὶ συνεκτραφεῖς ἐμοί,
 ὃ πόλλ' ἐνεγκῶν τῶν ἐμῶν ἄχθη κακῶν. 710
 ἡμᾶς δ' ὁ Φοῖβος μάντις ὦν ἐψεύσατο·
 τέχνην δὲ θέμενος ὡς προσώταθ' Ἑλλάδος
 ἀπῆλασ' αἰδοῖ τῶν πάρος μαντευμάτων.
 ᾧ πάντ' ἐγὼ δούς τὰμὰ καὶ πεισθεῖς λόγους,
 μητέρα κατακτᾶς αὐτὸς ἀνταπόλλυμαι. 715
- ΠΥ. ἔσται τάφος σοι, καὶ κασιγνήτης λέχος
 οὐκ ἂν προδοίην, ὃ τάλας, ἐπεὶ σ' ἐγὼ
 θανόντα μᾶλλον ἢ βλέπονθ' ἔξω φίλον.
 ἀτὰρ τὸ τοῦ θεοῦ σ' οὐ διέφθορέν γέ πω
 μάντευμα, καίτοι γ' ἐγγυὲς ἔστηκας φόνου. 720
 ἀλλ' ἔστιν ἔστιν ἢ λίαν δυσπραξία
 λίαν διδοῦσα μεταβολάς, ὅταν τύχη.
- ΟΡ. σίγα τὰ Φοῖβου δ' οὐδὲν ὠφελεῖ μ' ἔπη·
 Εὐριπίδου Τραγωδία Μιχαηλίδου. 4

- IΦ. γυνή γὰρ ἦδε δωμαίων ἔξω περῶ.
 ἀπέλθεθ' ὑμεῖς καὶ παρεντρειζετε * 725
 τᾶνδον μολόντες τοῖς ἐφρασιῶσι σφαγαῖ.
 δέλτου μὲν αἶδε πολύθυροι* διαπτυχαί,
 ξένοι, πάρεσιν· ἅ δ' ἐπὶ τοῖσδε βούλομαι.
 ἀκούσατ' οὐδεὶς αὐτός ἐν πόνοις τ' ἀνήρ
 ὅταν τε πρὸς τὸ θάρος ἐκ φόβου πέσῃ. 730
 ἐγὼ δὲ ταρβῶ μὴ ἀπονοστήσας χθινοῦς
 θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς*
 ὁ τήνδε μέλλων δέλτου εἰς Ἄργος φέρειν.
- OΡ. τί δῆτα βούλει; τίνας ἀμηχανεῖς πέρι;
 IΦ. ὄρκον δότω μοι τάσδε πορθμεύσειν γραφὰς 735
 πρὸς Ἄργος, οἷσι βούλομαι πέμψαι φίλων.
- OΡ. ἢ κἀντιδώσεις τῷδε τοὺς αὐτοὺς λόγους;
 IΦ. τί χρῆμα δράσειν ἢ τι μὴ δράσειν; λέγε.
 OΡ. ἐκ γῆς ἀφήσειν μὴ θανόντα βαρβάρου.
 IΦ. δίκαιον εἶπας· πῶς γὰρ ἀγγείλειεν ἄν; 740
 OΡ. ἢ καὶ τύραννος ταῦτα συγχωρήσεται;
 IΦ. πείσω σφε, καυτὴ ναὸς εἰσβήσω* σκάφος.
 OΡ. ὄμνυ· σὺ δ' ἔξαρχ' ὄρκον ὅστις εὐσεβῆς.
 IΦ. δώσεις λέγειν χρῆ, τήνδε τοῖς ἐμοῖς φίλοις. 745
 ΠΥ. τοῖς σοῖς φίλοισι γραμματ' ἀποδώσω τάδε.
 IΦ. κἀγὼ σὲ σώσω κυανέας ἔξω πέτρας.
 ΠΥ. τίν' οὖν ἐπόμνυς τοισίδ' ὄρκιον θεῶν;
 IΦ. Ἄρτεμιν, ἐν ἧσπερ δώμασιν τιμὰς ἔχω.
 ΠΥ. ἐγὼ δ' ἄνακτά γ' οὐρανοῦ, σεμνὸν Δία.
 IΦ. εἰ δ' ἐκλιπὼν τὸν ὄρκον ἀδικοῖς ἐμέ; 750
 ΠΥ. ἄνοστος εἶην· τί δὲ σὺ σώσασά με;
 IΦ. μήποτε κατ' Ἄργος ζῶσ' ἔχνος θείην ποδός.
 ΠΥ. ἄκουε δὴ νυν ὃν παρήλθομεν λόγον.
 IΦ. ἀλλ' οὔτις ἔστ' ἄκαιρος, ἢν καλῶς ἔχη.
 ΠΥ. ἔξαιρετόν* μοι δὸς τόδ', ἢν τι ναῦς πάθῃ, 755
 χῆ δέλτος ἐν κλύδωνι χρημάτων μέτα
 ἀφανῆς γένηται, σῶμα δ' ἐκσώσω μόνον,
 τὸν ὄρκον εἶναι τόνδε μηκέτ' ἔμπεδον.
- IΦ. ἀλλ' οἶσθ' ὃ δράσω; πολλὰ γὰρ πολλῶν κυρεῖ·
 τάνοντα κἀγγεγραμμέν' ἐν δέλτου πτυχαῖς 760

- λόγῳ φράσω σοι πάντ' ἀναγγεῖλαι φίλοις.
 ἐν ἀσφαλεῖ γάρ. ἦν μὲν ἐκσώσης γραφήν.
 αὕτη φράσει σιγῶσα τὰγγεγραμμένα'
 ἦν δ' ἐν θαλάσῃ γράμματ' ἀφανισθῆ τάδε,
 τὸ σῶμα σώσας τοὺς λόγους σώσεις ἔμοι. 765
- ΠΥ. καλῶς ἔλεξας τῶν τε σῶν ἔμοῦ θ' ὕπερ.
 σήμαινε δ' ὧ χροὴ τάσδ' ἐπιστολὰς φέρειν
 πρὸς Ἄργος ὅ τι τε χροὴ κλύοντά σου λέγειν.
- ΙΦ. ἀγγελλ' Ὀρέστη, παιδὶ τὰγαμήμενος'
 ἦ ἢ Ἀδλίδι σφραγεῖσ' ἐπιστέλλει τάδε 770
 ζῶσ' Ἰφιγένεια, τοῖς ἐκεῖ δ' οὐ ζῶσ' ἔτι.
- ΟΡ. ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνη; κατθανοῦσ' ἦκει πάλιν;
- ΙΦ. ἦδ' ἦν ὄρας σύ' μὴ λόγοις ἔκπλησέ με.
 κόμισαί μ' ἔς Ἄργος, ὧ σύναιμε, πρὶν θανεῖν,
 ἐκ βαρβάρου γῆς καὶ μετástησον θεᾶς 775
 σφαγίων, ἐφ' οἷσι ξενοφόνους τιμὰς ἔχω.
- ΟΡ. Πυλάδη, τί λέξω; ποῦ ποτ' ὄνθ' ἠρῶρήμεθα;
- ΙΦ. ἦ σοῖς ἀραῖα* δόμασιν γενήσομαι,
 Ὀρέσθ', ἔν' αὐθις ὄνομα δις κλύων μάθης.
- ΟΡ. ὦ θεοί. ΙΦ. τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἔμοις,
 ΟΡ. οὐδέν· πέραине δ' ἔξέβην γὰρ ἄλλοσε. 781
-
- ΙΦ. λέγ' οὐνεκ' ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου θεᾶ
 Ἄρτεμις ἔσωσέ μ', ἦν ἔθυσ' ἔμὸς πατήρ,
 δοκῶν ἔς ἡμᾶς ὄξυ φάσγανον βαλεῖν,
 εἰς τήνδε δ' ὄκισ' αἶαν. αἶδ' ἐπιστολαί,
 τάδ' ἔστι τᾶν δέλτοισιν ἔγγεγραμμένα. 785
- ΠΥ. ὧ ραδίους ὄρκοισι περιβαλοῦσά με,
 κάλλιστα δ' ὁμόσασ', οὐ πολὺν σχήσω χρόνον,
 τὸν δ' ὄρκον ὃν κατόμοσ' ἐμπεδώσομεν. 790
 ἰδοῦ, φέρω σοι δέλτον ἀποδίδωμί τε,
 Ὀρέστα, τῆσδε σῆς κασιγνήτης πάρα.
- ΟΡ. δέχομαι· παρεῖς δὲ γραμμάτων διαπτυχάς,
 τὴν ἠδονὴν πρῶτ' οὐ λόγοις αἰρήσομαι.
 ὧ φιλτάτη μοι σύγγον', ἐκπεπληγμένος 795
 ὁμως σ' ἀπίστῳ περιβαλὼν βραχίονι*
 εἰς τέρεψιν εἶμι, πυθόμενος θαυμάστ' ἔμοι.

- XO. ξεῖν, οὐ δικαίως τῆς θεοῦ τὴν πρόσπολον
χραίνεις* ἀθίκτοις περιβαλὼν πέπλοις χέρα.
- OP. ὦ συγκασιγνήτη τε καὶ ταῦτοῦ πατρὸς 800
Ἄγαμέμνωνος γεγῶσα. μὴ μ' ἀποστρέφου,
ἔχουσ' ἀδελφόν, οὐ δοκοῦσ' ἔξειν ποτέ.
- IF. ἐγὼ σ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν ; οὐ παύσει λέγων ;
τὸ δ' Ἄργος αὐτοῦ μεστὸν ἦ τε Ναυπλία.
- OP. οὐκ ἔστ' ἐκεῖ σός, ὦ τάλαινα, σύγγονος. 805
- IF. ἀλλ' ἦ Λάκαινα Τυνδαρίς σ' ἐγείνατο;
- OP. Πέλοπός* γε παιδί παιδός, οὐ κ'πέφυκ' ἐγώ.
- IF. τί φῆς ; ἔχεις τι τῶνδέ μοι τεκμήριον ;
- OP. ἔχω πατρώων ἐκ δόμων τι πυνθάνου.
τάχ' οὖν ἐρωτῶσ'* ἐς ἄπιστ' ἀφίξομαι.
- IF. οὐκοῦν λέγειν μὲν χρὴ σέ, μανθάνειν δ' ἐμέ. 810
- OP. λέγομ' ἄν' ἄκουε πρῶτον Ἡλέκτρας τάδε.
Ἄτρώως Θυέστου τ' οἴσθα γενομένην ἔριν ;
- IF. ἤκουσα, χρυσοῆς ἄρνός οὖνεκ' ἦν πέρι.
- OP. ταῦτ' οὖν ὕφηνας* οἴσθας εὐπήνοισ* ὕφαϊς ;
- IF. ὦ φίλτατ', ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπτεϊς φρενῶν. 815
- OP. εἰκὼ τ' ἐν ἱστοῖς ἡλίου μετὰστασιν ;
- IF. ὕφηνα καὶ τόδ' εἶδος εὐμίτοις πλοκαῖς.
- OP. καὶ λούτρ' ἐς Αὔλιν μητρὸς, ἀνεδέξω* πάρα;
- IF. οἶδ' οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὢν μ' ἀφείλετο*.
- OP. τί γάρ; κόμας σὰς μητροὶ δοῦσα σῆ φέρειν ; 820
- IF. μνημεῖά γ' ἀντὶ σώματος τοῦμοῦ τάφω.
- OP. ἂ δ' εἶδον αὐτός, τάδε φράσω τεκμήρια
Πέλοπος παλαιὰν ἐν δόμοις λόγῃην πατρός,
ἦν χερσὶ πάλλων παρθένον Πισιάτιδα.
ἐκτῆσαθ' Ἴπποδάμειαν, Οἰνόμαον κτανών, 825
ἐν παρθενῶσι τοῖσι σοῖς κεκρυμμένην.
- IF. ὦ φίλτατ', οὐδὲν ἄλλο, φίλτατος γάρ εἶ,
ἔχω σ', Ὅρέστα, τηλύγετον*
χθονὸς ἀπὸ πατρίδος
Ἄργόθεν, ὦ φίλος. 930
- OP. καὶγὼ σε τὴν θανοῦσαν, ὡς δοξάζεται.
κατὰ* δὲ δάκρυα, κατὰ δὲ γόος ἅμα χαρῶ
τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον, ὡσαύτως δ' ἐμόν.

- ΙΦ. τὸτ' ἔτι βρέφος ἔλιπον ἔλιπον ἀγκάλαις
 σὲ νεαρὸν τροφοῦ νεαρὸν ἐν δόμοις. 835
 ὦ θυμὲ κρεῖσσον ἢ λόγοισιν εὐτυχῶν,
 τί φῶ; θανυμάτων πέρα καὶ λόγου
 πρόσσω τὰδ' ἐπέβα. 840
- ΟΡ. τὸ λοιπὸν εὐτυχοῦμεν ἀλλήλων μέτα.
- ΙΦ. ἄτοπον* ἠδονὰν ἔλαβον, ὦ φίλαι·
 δέδοικα δ' ἐκ χειρῶν με μὴ πρὸς αἰθέρα
 ἀμπτάμενος φύγη·
 ὦ Κυκλωπίδες ἐστίαί, ὦ πατρίς. 845
 Μυκῆνα φίλα,
 χάριν ἔχω ζῴας, χάριν ἔχω τροφᾶς,
 ὅτι μοι συνομαίμονα
 τόνδε δόμοισιν ἐξεθρέψω φάος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 850—1088

Μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν δύο ἀδελφῶν γίνεται δευτέρα ἀναγνώρισις τοῦ Πυλάδου, τοῦ ἐξαδέλφου τῆς Ἰφιγένειας καὶ υἱοῦ τοῦ Στροφίου, καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθῃ λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς οἰκείους τῆς συμβάντα, ἐρωτᾷ τὸν Ὀρέστην ὅστις τῇ διηγεῖται τὴν μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς τῶν καταδίωξιν τοῦ ὑπὸ τῶν Ἐρινύων, τὴν ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ τῶν Ἀθηνῶν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεώς του, τὴν ἀθώωσίν του τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς καταδίωξεώς του ὑπὸ τῶν Ἐρινύων, ὅσαι δὲν ἐθεώρησαν τὴν ἀπόφασιν δικαίαν, τὴν μετὰ τὴν εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν πρὸς ἐξεύρεσιν μέσου ἀπαλλαγῆς καὶ τὸν χρησμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπως κομίση ἐκ τῆς Ταυρικῆς τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀπαλαχθῆ οὕτω τῶν ἐνοχλήσεων ἐκ τῶν Ἐρινύων.

Πρὸς τοῦτο ζητεῖ τὴν συνδρομὴν τῆς Ἰφιγένειας καὶ προτείνει ἐν ἀνάγκῃ νὰ φονεύσῃ τὸν τύραννον Θόαντα κρυπτόμενος ἐν τῷ ναφί. Ἡ Ἰφιγένεια εὐρίσκει τοῦτο ἀδύνατον καὶ μηχανᾶται νὰ πείσῃ τὸν Θόαντα ὅτι οἱ συλληφθέντες ξένοι ὡς μεμολυσμένοι ἐκ τοῦ αἵματος φόνου μητρὸς ἔχουσιν ἀνάγκην καθαρμοῦ εἰς τὴν θάλασσαν ὡς καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς ὅπερ δῆθεν ἤγγισαν. Τοῦτο τὸ σχέδιον ἰκετεῦει τὸν χορὸν τῶν γυναικῶν νὰ κρατήσῃ

μυστικόν, ὑποσχομένη ὅτι θὰ συναποκομίσῃ καὶ ταύτας εἰς Ἑλλάδα. Ὁ χορὸς δέχεται νὰ φυλάξῃ τὸ μυστικόν καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ στασίμῳ κλαίει τὴν κακὴν τοῦ τύχην διὰ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ καὶ τὴν διαμονὴν τοῦ ἐν τῇ βαρβάρῳ ταύτῃ χώρῳ ἐκ τῆς ὁποίας εὐχεται νὰ ἀπέλθῃ τὸ ταχύτερον, ἐπανακάμπτων εἰς τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα.

ΧΟ.	ὄρνις*, ἃ παρὰ πετρίνας	στο.
	πόντου δειράδας, ἄλκων,	1090
	ἔλεγον* οἰκτρὸν αἰίδεις,	
	εὐξύνετον* ξυνετοῖσι βοάν,	
	ὅτι πόσιν κελαδεῖς αἰὲ μολπαῖς,	
	ἐγὼ σοι παραβάλλομαι	
	θήρηους, ἄπτερος ὄρνις,	1095
	ποθοῦσ' Ἑλλάνων ἀγόρους,*	
	ποθοῦσ' Ἀρτεμιν ὀλβίαν,	
	ἃ παρὰ Κύνθιον* ὄχθον οἰκεῖ	
	φοινικά θ' ἄβροκόμαν*	
	δάφναν τ' εὐερνέα*, καὶ	1100
	γλανκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἐλαίας,	
	Λατοῦς ὠδίνα* φίλαν,	
	λίμναν θ' εἰλίσσουσαν ὕδωρ	
	κύκλιον, ἔνθα κύκνος μελω-	
	δὸς Μούσας θεραπεύει.	1105
	ὦ πολλαὶ δακρῦων λιβάδες,*	ἀντ.
	αἶ παρηίδας* εἰς ἐμὰς	
	ἔπεσον, ἀνίκα πύργων*	
	ὀλλυμένων ἐπὶ ναυσὶν ἔβαν	
	πολεμίων ἐρετμοῖσι καὶ λόγχαις.	1110
	ζαχρύσου δὲ δι' ἐμπολᾶς*	
	νόστον* βάρβαρον ἦλθον,	
	ἐν ᾧ τᾶς ἐλαφοκτόνου	
	θεᾶς ἀμφίπολον κόρα	
	παῖδ' Ἀγαμεμνονίαν λατρεύω	1115
	βωμούς τ' οὐ μηλοθύτας,*	
	ζηλοῦσα* τὸν διὰ παν-	
	τὸς δυσδαίμον'· ἐν γὰρ ἀνάγκαις	

- οὐ κάμνει* σύντροφος ὄν
 τῆ πάλαι δυσδαιμονία· 1120
 τὸ δὲ μετ' εὐτυχίαν κακοῦ-
 σθαι θνατοῖς βαρὺς αἰών.
 καὶ σὲ μὲν, πότνι, Ἄργεῖα 1125
 πεντηζόντορος οἶκον ἄξει·
 συρίζων δ' ὁ κηροδέτας*
 κάλαμος οὐρείου Πανὸς
 κόπαις ἐπιθωῦξει*,
 ὁ Φοῖβός θ' ὁ μάντις ἔχων
 κέλαδον ἑπτατόνου λύρας
 ἀείδων ἄξει λιπαρὰν 1130
 εὐ σ* Ἀθηναίων ἐπὶ γᾶν.
 ἐμὲ δ' αὐτοῦ προλιποῦ-
 σα βήσει θεοῖσι* πλάταις·
 ἀέρι δ' ἰστία
 ἐρειδόμεν' ἐς πρότονον κατὰ
 προῶραν ὑπὲρ στόλον ἐκπετάσουσι* πόδες* 1135
 ναὸς ὠκυπόμπου.
 λαμπρὸν ἱππόδρομον* βαίην, 1140
 ἔνθ' εὐάλιον* ἔρχεται πῦρ·
 οἰκείων δ' ὑπὲρ θαλάμων
 πτέρυγας ἐν νώτοις ἄμοις
 λήξαιμι* θοάζουσα·
 χοροὺς δ' ἰσταίην*, ὅθι καὶ
 πάροχος εὐδοκίμων γάμων,
 πικρὰ πόδ' εἰλίσσουσα φίλας 1145
 ματρὸς ἡλίκων θιάσους,
 ἐς ἀμίλλας χαρίτων,
 χλιδαῖς ἀβροπλούτοιο
 εἰς ἔριν ὀρνυμένα, πολυποίκιλα φάρεα
 καὶ πλοκάμους περιβαλλομένα γένυσιν 1150
 ὄψιν ἐσζίαζον.

Ἐν τῷ τρίτῳ ἐπιεισοδίῳ ὁ βασιλεὺς Θόας συναντᾷ τὴν ἱερείαν Ἰφιγένειαν κομίζουσαν τὸ ξόανον ἔξω τοῦ Ναοῦ καὶ εἰς τὴν ἐρώτησίν του διηγεῖται αὐτῇ τὰ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ μολυσμοῦ τῶν ξένων, τὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν μεταδόσεως τοῦ μολύσματος εἰς τὸ ξόανον καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ καθαρμοῦ ὄλων εἰς ἔρημον ἀκτὴν μακρὰν τοῦ πολλοῦ κόσμου, διὰ τὴν χρῆσιν μυστικῶν τελετῶν. Ὁ Θόας ἐπιδοκιμάζει τὴν εὐλάβειαν τῆς ἱερείας καὶ κατ' εἰσήγησιν αὐτῆς διατάττει πάντες οἱ κάτοικοι νὰ κλεισθοῦν εἰς τὰς οἰκίας των πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ μιάσματος. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ὄλων ὁ χορὸς *ἐν τῷ τρίτῳ στασίμῳ* ψάλλει ὕμνον πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸ Δελφικὸν μαντεῖον, τοῦ ὁποῦ οἱ χρησμοὶ ἐλπίζει νὰ ἐκπληρωθοῦν κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν.

Ἐν τῇ ἐξόδῳ καταφθάνει ἄγγελος ζητῶν τὸν βασιλέα εἰς ἃν ἀναγγέλλει ὅτι ἡ Ἰφιγένεια ἐξαπατήσασα αὐτὸν ἀπεκόμισε τὸ ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος ἔξω τῆς χώρας συνοδευομένη ὑπὸ τῶν ξένων, τῶν ὁποίων ὁ εἰς εἶναι ἀδελφός τῆς. Ὁ Θόας ἐνοήσας τὴν ἀπάτην τῆς ἱερείας καλεῖ πάντας τοὺς πολίτας ἵνα τρέξωσι καὶ συλλάβωσι τοὺς φυγάδας. Ἐν τῷ μεταξύ ἐμφανίζεται ἡ Ἀθηνᾶ κελεύουσα τὸν Θόαντα νὰ σταματήσῃ πᾶσαν καταδίωξιν, διότι ἡ ἀπόφασις τῶν θεῶν εἶναι νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Ἰφιγένεια εἰς τὴν Ἑλλάδα κομίζουσα καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος ἵνα τὸ ἐγκαταστήσῃ ἐν τῇ Βραυρωνί τῆς Ἀττικῆς καὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐκ τούτου κληθισσομένης Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος.

Ὁ Θόας ὑπακούει εἰς τοὺς λόγους τῆς θεᾶς, αἱ Ἑλληνίδες γυναῖκες μακαρίζουσι τοὺς ἀπερχομένους καὶ τὸ δρᾶμα τελειώνει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΣ

- 1 **ἀβροκόμαν**(φοίνικα), ἐννοεῖται ἢ πρόθ.παρὰ ὡς καὶ κατωτ. Ὁ φοῖνιξ λέγ. ἀβροκόμης διὰ τὰ τρυφερὰ καὶ λεπτὰ φύλλα του.
- 2 **ἀγόρους** (ἄγορος, ὅ) = τὰς ἀγοράς, τὰς πανηγύρεις.
- 3 **ἄκος**, τὸ (ἀκέομαι) = ἀνακούφισις, παρηγορία.
- 4 **ἄκραντα** (ἤκούσατε) = ἀνεκτέλεστα, ἀναληθῆ.
- 5 **ἀμπνοάς**, (ποιτ. ἀντὶ ἀναπνοάς) = ἀνάπαυσιν (ἐκ τῶν κόπων).
- 6 **ἀμφιβληστρα** (τοιχῶν), ἐνταῦθα = περίβολος τῶν τοίχων.
- 7 **ἀνεδέξω** (λουτρά), δηλαδὴ, ἐνυμφεύθης ἐν Αὐλίδι, δεχθεῖσα πρότερον παρὰ τῆς μητρὸς τὸ κατ' ἔθιμον νυμφικὸν λουτρόν.
- 8 **ἀπλοίας**, σύνταξον: **τυγχάνων τε δεινῆς ἀπλοίας οὐ τυγχάνων τε πνευμάτων** = συναντήσας δὲ φοβερὰν δυσκολίαν ταξιδίου ἔνεκα νηγεμίας.
- 9 **ἀραία** (γενήσομαι) ἐκ τοῦ ἀρά. = θὰ γίνω τὸ πονηρὸν κατὰ σοῦ πνεῦμα, θὰ σὲ καταρῶμαι αἰωνίως.
- 10 **ἄρκυν**, ἄρκυς-υος, ἢ—δίκτηυον θηρευτικόν, παγίς, ἀδιέξοδος.
- 11 **ἄτοπον** (ἠδονῆν) = ἀπροσδόκητον, παράλογον.
- 12 **ἀφείλετο** (ἐνν. τὸ εἰδέναί), δηλαδὴ τοῦ γάμου μου ἢ εὐτυχία (εἰρων.) δὲν μοῦ ἐξήλειψε ἐκ τῆς μνήμης τὸ περιστατικόν.
- 13 **βραχίονι** (πιστῶ) ποιητ. ἔκφρασις = (σὲ ἐναγκαλίζομαι) διὰ βραχίονος εἰς ὃν ὑπάρχει πεποιθήσις ὅτι περιβάλλει τὴν πραγματικὴν ἀδελφὴν του.
- 14 **γάνος**, τὸ (γαίω, γάνυμαι) = κάθε τι εὐφρόσυνον, λαμπρόν, στιλπνόν, ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ μέλιτος (ἀνθεμόρρυτον) = τὸ ἐκ τῶν ἀνθέων ρέον εὐφρόσυνον ὑγρὸν τῆς ξανθῆς μελίσσης.
- 15 **γενήσεται** (πесеῖν) = ποιήσει πεσεῖν, θὰ γίνῃ ἀφορμὴ νά . . .
- 16 **διαδοχαῖς** (ἐρινύων), ἤγουν διὰ τῆς καταδιώξεως ὑπὸ τῶν ἐρινύων, διαδεχομένων ἀλλήλας.
- 17 **δίκαιος** (ὦν), προσωπ. ἀντὶ ἀπροσώπου συντάξεως: **εἰ καὶ δίκαιόν ἐστι (εὐτυχεῖν)**.
- 18 **διπύχων** = διπλῶν, δύο.
- 19 **ἐγκληρον** = ἐπικληρον, τῆς περιουσίας καὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ ἀξιώματος (ἄρος ἐν τῷ Ἀττικῷ δικαίῳ).
- 20 **εἰλλισουσας** (λίμναν) = τὴν ἐλικοειδῆ λίμνην, τὴν ἄλλως

- τροχοειδῆ καλουμένην, παρὰ τὴν ὁποίαν ἔτεκεν ἡ Λητώ.
- 21 εἰσβήσω, ἔνν. αὐτὸν τὸν Πυλάδην.
- 22 εἰσεπράξατο (εὐ) δηλ. ἐπῆρε μὲ τὸ δίκαιόν του ἀσχημον δίκαιον (δυσύμωρον σχῆμα).
- 23 ἐκδῦναι (κακῶν) = διαφυγεῖν.
- 24 ἐκπετάσουσι τὸ χωρίον παρεδόθη ἐφθαρμένον. Σύνταξον: πόδες ναὸς ὠκυπ. ἐκπετάσουσι ἀέρι ἰστία ἐρειδόμεν' ἐς πρόιονον κατὰ πρῶραν ὑπὲρ σιόλον = τὰ σχοινία τοῦ ταχυπόρου πλοίου θὰ ἀπλώσουν εἰς τὸν ἄνεμον τὰ ἰστία τὰ στηριζόμενα εἰς τοὺς προτόνους ἐκατέρωθεν, δηλ. τὰ πρῶρα ἰστία καὶ τὰ ὑπεράνω τοῦ ἐμβόλου, (σημ. φλόκκου, ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν ναυτικῶν),
- 25 ἐκπλήσανια, (Ἴδε ἐν λέξει ἐξέπλησε)
- 16 ἔλεγον (ὁ-) = ἄσμα θρηνητικόν· ἐντ. = θρηνος τῆς ἀλκυόνος (πρβλ. τὰ ἐλεγεία).
- 27 ἐμπολᾶς (ζαχρύσου), ἐμπολή, ἡ (πρβλ. ἐμπολῶ, ἀπ—εμπολῶ) = ἐμπόρευμα· ἐντ. = ἀγορὰ καὶ ζάχρυσος ἐμπολή = ἡ ἀγορὰ ἀντὶ πολλοῦ χρυσοῦ.
- 28 ἔμπυρα (ἦλθεν εἰς...) ἔνν. τὸ οὐσιαστικὸν σήματα, δηλ. εἰς ἐμπυρομαντεῖαν, τὴν διὰ τοῦ πυρὸς τῶν θυσιῶν προλέγουσαν τὰ μέλλοντα.
- 29 ἐπιθωῦξει (ἐπιθωῦσσω) = θὰ δίδῃ τὸν παρορμητικὸν ρυθμὸν μὲ τὸν ἦχον τῆς σύριγγος εἰς τοὺς κωπηλάτας. Ὁ Πᾶν ἐνταῦθα ἰ ἀναλάβῃ καθήκοντα ἀρχαίου κελευστοῦ ἢ τριηραύλου, ὅστις διὰ τοῦ αὐλοῦ ἐκάνονιζε τὰς κινήσεις τῶν ἑρετῶν κτλ.
- 30 ἐνθάδε, ἡ Ἰφιγένεια ἀναφέρεται εἰς τὴν πληροφορίαν ἣν ἐκόμισαν εἰς αὐτὴν οἱ ποιμένες ὅτι ὁ εἰς τῶν ξένων ὠνομάζετο Πυλάδης.
- 31 ἐξαίρειον (δός) = ὡς ἐξείρεσιν.
- 32 ἐξέκλεψε, τὸ ἀντικ. μὲ ἐν τῷ στίχῳ 30.
- 33 ἐξέπλησα (δρόμους) καμπίμους, ἀόρ. τοῦ ἐκπλήμνημι κατὰ τὸ πλήθω = συνεπλήρωσα, ἔτελείωσα πολλοὺς δρόμους μετὰ καμπῶν. Ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀγῶνων δρόμου ἐν τοῖς σταδίοις.
- 34 ἐπαυρέσθαι (ἔνν. σοῦ) ἀόρ. ὁ. τοῦ ἐπαυρίσκομαι = νὰ ἀπολαύσω παρὰ σοῦ, νὰ κερδίσω ἀπὸ σέ.

- 35 *ἐπικράνων* (ἐκ δ'...) ἐκ τῶν κιονοκράνων.
- 36 *ἐπισκήπτω* (σε) = σὲ ἐξορκίζω.
- 37 *ἐπιστολᾶς* = ἐντολᾶς, παραγγελίας.
- 38 *ἐπιστροφῇ* (*ἐπιστρέφω* = στρέφω τὸν νοῦν πρὸς τι) = φροντίς, ἐνδιαφέρον περὶ τινος.
- 39 *ἔρα* (τοῦτο) σύστοιχον ἀντικείμεν. = τοῦτον τὸν πόθον ἔχε, οὐ χαιρε διὰ τοῦτο (*ἐράω* - ᾠ).
- 40 *ἐρείψιμον* (στέγος) ἐκ τοῦ *ἐρείπω* = ἔβλη ἢ στέγη κατέπεσεν εἰς ἐρείπια.
- 41 *ἔρωιδῶσα* (εἰς ἄπιστα) = δηλαδ. Ἰσως μὲ τὰς ἐρωτήσεις μου (καὶ τὰς μὴ ἱκανοποιητικὰς ἀπαντήσεις σου) δὲν θὰ πεισθῶ.
- 42 *εὐάλιον* (πῶρ) = εὐήλιον... (ὁ αἰθήρ).
- 43 *εὐδαιμόνων*, ἀνάλυσον τὴν φράσιν: οὐ γὰρ (οὗτος ὁ στρατηγός), ὃν ἐγὼ οἶδα, τῶν *εὐδαιμόνων* (ἔστί).
- 44 *εὐερνέα* (δάφναν) ὄμηρ. ἔρνος) = καλλιέβλαστον, εὐθαλή. Ὁ φοῖνιξ, ἢ δάφνη καὶ ἢ ἔλαια ὑπῆρξαν τὰ δένδρα ἐφ' ὧν ἔστηρίχθη ἡ Λητῶ ᾠδίνουσα...
- 45 *εὐξύνητον* (βοᾶν) = εὐσύνητον, εὐκόλως ἐννοουμένην βοᾶν εἰς τοὺς...
- 46 *εὐπήνοις* (πήγη, πηνίον) = εἰς τὰ καλοῦφασμένα ὑφάσματα (τὰ ἐκέντησες).
- 47 *εὐρῶπος*, ἐκ τοῦ *εὐρύς*, (πρβλ. στενός = στενωπός) = εὐρύχωρον, χαῶδες.
- 48 *ζηλοῦσα τὸν...* = ζηλεύουσα τὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου δυστυχῆ. Τὸ παραδοξολόγημα δικαιολογεῖται ἀμέσως κατωτέρω.
- 49 *θριγκόν, θριγκός*, ὅ = τὸ ἀνώτατον τοῦ οἰκήματος γείσον, ἢ ἐκ λίθων κορνίζα τοῦ τοίχου.
- 50 *ἱππόδρομον* (θαίην) ἱππόδρομος, κατὰ παρομοίωσιν ἀπὸ τῶν τρεχόντων θεθρίπων ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ, λέγεται ἐνταῦθα ἢ πορεία τοῦ πτερωτοῦ ἄρματος τοῦ Ἥλιου = εἶθε νὰ πετοῦσα μέσα ἀπὸ τὸν φωτεινὸν δρόμον τοῦ Ἥλιου ἔθεν διαχέεται τὸ...
- 51 *ἱσταιήν* (χοροὺς)... Σύνταξον τὴν μέχρι τοῦ τέλους περίοδον ὡς ἑξῆς; *ἱσταιήν χοροὺς ὄθι καὶ πάροχος εὐδοκγάμων, εἰλίσσοσα παρὰ πόδα φίλας ματρὸς θιάσους ἡλικῶν, ἐς ἀμίλλας χαρίτων, ὀρνημένα εἰς ἔριν χλ. ἀβροπλούτιοι, περιβαλλομένα γένυσιν πολυπ. φά-*

ρεα καὶ πλοκ. ὄψιν ἐσκίαζον—εἶθε δὲ νὰ ὀργανώσω χοροὺς κατὰ τοὺς ὁποίους ὡς παράνυμφος εἰς γάμους ἐπισήμους, σύρουσα κύκλω τοὺς ὀμίλους τῶν συνομηλίκων, κοντὰ εἰς τὸν κύκλον ἀγαπητῆς μητρός, εἰς ἀγῶνα καλλι-
στείων καὶ συνεριζομένη μαζί τῶν εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ πλούτου θὰ ἐσκέπαζον τὸ πρόσωπον, ἔχουσα περὶ τὰς
παρειάς πολυχρῶμους πέπλους καὶ πλοκάμους (τῆς κόμης).

52 *ἱστορῶ* (σε)—ἐρωτῶ, ζητῶ νὰ μάθω παρὰ σοῦ.

53 *κἀκην*—ἀνανδρίαν, φαυλότητα.

54 *κακόν*, ἔνν. τὴν ἐν Αὐλίδι θυσίαν τῆς Ἴφιγενείας.

55 *καλλίνικον*, (στέφανον) ποιητικῆ χρησις—τὸν καλὸν στέφανον νίκης (Ἰλίου).

56 *καλλιστεῖον* : ἡ ὅλη φράσις κεῖται παρενθετικῶς καὶ ἀνήκει εἰς τὴν Ἴφιγενείαν ἣτις διακόπτει ἐνταῦθα τὴν διήγησιν τοῦ Κάλχαντος. *καλλιστεῖον*—τὸ βραβεῖον τοῦ καλλίστου γεννήματος (ἴδε ἀνωτ. στιχ. 20):

57 *κἀμνει* (οὐ...) ἐρμήνευσον τὸ ἔλον—εἰς τὰς ταλαιπωρίας τῆς ζωῆς, (ἐν ἀνάγκαις) ὁ ἀνέκαθεν ἀνατραφεὶς (σύνετροφος) μὲ τὴν δυστυχίαν, δὲν ὑποφέρει, ἐνῶ...

58 *κατά*, σύναψον πρὸς τό : νοτίζει δάκρυα (*καταινοίζει τό...*)

59 *καταβαλῶν*, σύνταξον : *ἀίσχιστόν* (ἔστιν) ὅστις (εἴτις) *καταβαλῶν τὰ τῶν φίλων εἰς ξυμφορὰς αὐτοῦ σέσσωται*.

60 *κατηρξάμην*, *κατάρχομαι*, ἐπὶ θρησκευτικῆς σημασίας = ἀρχίζω τὴν θυσίαν ραντίζουσα τὸ θῆμα π.χ. δι' ἡγιασμένου ὕδατος κ. λ. π.

61 *κἀφεδρεύσας* (ἐπὶ δόμασι) = ἐπωφεληθεὶς τῆς περιστάσεως ὡς ἐνεδρεύων . . .

62 *κέρδος* : ἀνάλυσον : *οὐδὲν γὰρ κέρδος* (ἔστιν ἐμοὶ) *ὁ ζητεῖς ὡς θανουμένῳ*.

63 *κηροδέτας* (κάλαμος)—ἡ σύριγξ τοῦ Πανός, ἡ συγκεκολλημένη διὰ κηρίου.

64 *Κύνθιον* (ὄχθον), ὁ *Κύνθιος ὄχθος* εἶναι ὄρος τῆς Δήλου (ὁ Κύνθος) παρὰ τὸν ὁποῖον ἐγεννήθησαν ἡ Ἄρτεμις καὶ ὁ Ἀπόλλων.

65 *λῆμα* (ἄριστον)—διάθεσις, ἀπόφασις (γενναιοτάτη).

66 *λήξαιμι*, σύνταξον : *λήξαιμι θοάξουσα τὰς ἐν ἀμοῖς νότοις πτέρυγας ὑπὲρ οἰκείων θαλάμων*—καὶ εἶθε νὰ ἐφθανα

- κινουσα ζωηρώς (θοάζω) τὰς πτέρυγας τῶν νώτων μου,
πάνω ἀπὸ τοὺς θαλάμους τοῦ οἴκου μου.
- 67 **λιβάδας** (δακρύων), ἐκ τοῦ λείβω=πᾶν ἔτι στάζει, καὶ ἐντ.
=ρυάκια δακρύων, ποταμοὶ δακρύων, ὡς λέγομεν σήμερον.
- 68 **λυγαίας**, ος—α, ον=σκοτεινὸς πρβλ. **κελαινή νύξ**.
- 69 **μειτελεῖν** (τοὺς γάμους). **μετέρχομαί τι**=ζητῶ νὰ λάβω
ἱκανοποίησιν διὰ . . .
- 70 **μηλοθύτας** (οὐ...)=ἐνθα δὲν θυσιάζονται πρόβατα (μῆλα)
ἀλλ' ἄνθρωποι κτλ.
- 61 **ναυστολῶν** (τὰς συμφορὰς)=ὁ μεταφέρων ἐν τῷ πλοίῳ τὸ
φορτίον τῶν ἀτυχημάτων, δηλ. ὁ ὑπεύθυνος νὰ πληρώσῃ
διὰ τὴν κακὴν τύχην μας.
- 72 **νόστον** (βάρβαρον)=εἰς ταξίδιον πρὸς χώραν βαρβαρικὴν
τὸ ἐπίθ. **βάρβαρον** ἰσοδυν. πρὸς γεν. «γῆς βαρβάρου»
- 73 **νώτα** (χθονὸς) ποιητικὴ ἔκφρασις (πρβλ. **ἰῶτα** θαλάσσης)=
ἡ εὐρεῖα γῆ.
- 74 **ὄνομα** (ἐμοῦ γένοιτο)=τὸ ὄνομά μου, ἡ μνήμη μου θὰ δια-
τηρηθῆ.
- 76 **ὄρνις** σύναψον πρὸς τὸ **άλκυών**, ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν πα-
ρομοιάζει ἐαυτὸν πρὸς τὴν ἄλκυονα (παραθαλάσσιον πτη-
νόν, κοινῶς ψαροπούλι) ἤτις πρὶν ἢ μεταμορφωθῆ ὑπὸ
τῶν θεῶν εἰς πτηνὸν ἦτο σύζυγος τοῦ Κήρυκος, ἀπολεσθέν-
τος ἐν ναυαγίῳ. Οἱ θεοὶ οἰκτίραντες τὴν θλιψὴν τῆς ἐπὶ τῇ
ἀπωλείᾳ τοῦ προσφιλοῦς συζύγου μετέβαλον αὐτὴν εἰς
πτηνὸν (ἄλκυονα) ἐξακολουθοῦν πάντοτε τοὺς θρήνους τουκτλ.
- 75 **οὐ μὴν**, σύνταξον τὸ ὄλον, **οὐ μὴν ἀλλά, ἐπειδὴ τυγχάν.**
**Ἄργ. ὧν οὐδ' ἐγὼ ἐλλείψω χάριν τούτων ἃ γε δυ-
νατὸν ἐστὶ χαρίζεσθαι).**
- 77 **παρέργω** (ἐνν.) **ἰήσομαι**=τοῦτο θὰ τὸ θεωρήσω ὡς δευτε-
ρευθον πρᾶγμα ἀπέναντι τῆς ἄλλης δυστυχίας μου, δηλ.
θὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐρώτησίν σας, διότι ἡ ἐνόχλησίς της
ἀπέναντι τῆς γενικῆς δυστυχίας μου εἶναι μηδαμινή.
- 78 **παρευρεπίετε**, σύνταξον : **μολόντες παρευρεπίετε τὰ**
ἐνδον τοῖς ἐφεστῶσι σφαγῇ=φθάσαντες ἐτοιμάσατε
τὰ ἐντὸς μετὰ τῶν ἐχόντων τὴν φροντίδα τῶν θυσιῶν
(ἀποτείνεται πρὸς τοὺς συνοδεύοντας αὐτὴν φύλακας),
- 79 **παρηίδας, παρηίς**—ἴδος καὶ συνηρ. **παρῆς**—ἦδος=παρειά.

- 80 **Πέλοπος**, δηλ. Πέλοψ (πρόπαππος), Ἄτρεϋς (πάππος) καὶ Ἄγαμέμνων (πατήρ).
- 81 **περισειέλειεν (πῶς ἄν)**, **περισιέλλω** (νεκρὸν)=περιποιου-
μαι πρὸς κήδευσιν.
- 82 **πόδες**=τὰ σχοινία τὰ δεδεμένα εἰς τὰς δύο κατωτάτας γω-
νίας τοῦ ἱστίου, μὲ τὰ ὅποια μαζεύονται ἢ χαλαρώνονται
τὰ ἱστία, ἀναλόγως τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνέμου. Κοινῶς
«σκόττες».
- 83 **πολύθυροι** (διαπτυχαί=) πολύπτυχοι, πολλὰ φύλλα ἔχου-
σαι δέλτοι.
- 84 **προσαμβάσεις**, ποιητικ. ἀντὶ **προσαναβάσεις**· τὸ ὄλον·
πότερα ἐκβησόμεσθα προσαναβάσεις κλιμάκων (ἢ πύ-
λας ἀνοίξομεν), Βον μέλος μετὰ τὸ πότερον Ἰδ. στ. 100
=ποῖον ἐκ τῶν δύο ἢ ἀνέλθωμεν τὸν τοίχον ἐπὶ βαθ-
μίδων κλίμακος ἢ . . .
- 85 **προστροπῆν** (θεᾶς ἔχω) **προσιροπῆ**=καταφύγιον, ἱκεσία
πρὸς θεόν, ἐνταῦθα=ἔχω τὴν ὑποχρέωσιν τῆς λατρείας
τῆς θεᾶς (ὡς ἱερεῖά της).
- 86 **πρόιονος**, ὄ=τὸ σχοινίον τὸ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἐμπρο-
σθίου ἱστοῦ φθάνον μέχρι τῆς πρῆρας καὶ συγκρατοῦν
αὐτόν.
- 87 **πυκναῖς**, σύναψον τῶ **αὔραις**.
- 88 **πύργων**, ἐνν. τῆς πατρίδος, τῶν ὀχυρῶν ἐπάλλεων. Αἱ γυναῖ-
κες εἶναι ἀλχημάλωτοι πολέμου καθ' ὃν ἠττήθη ἡ πατρίς
καὶ ἀπεκομίσθησαν ἐπὶ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων ὡς δορύ-
κτητοι εἰς τὴν ξένην (ἔρετμοῖσι καὶ λόγχαις).
- 89 **ῥοθίοις** (πλάταις)=τῇ βοηθείᾳ τῶν πλαταγουσῶν κωπῶν.
- 90 **σοφόν**, γέν. οὐδέτ. (=εἶναι).
- 91 **στόλον** (ὑπέρ=) **στόλος** ἐντ.=τὸ προεξέχον τῆς πρῆρας
μερος, τὸ ἔμβολον τοῦ πλοίου (πρὸλ. **ἀκροστόλιον**=τὸ
τελευταῖον ἄκρον), καὶ προσδιορίζει λεπτομερέστερον τὸ :
κατὰ πρῶραν.
- 92 **συλλαβοῦσα**, σύνταξον=ὡς ἀνιστορεῖς **με ἀπαξ συλλα-
βοῦσα πάντα**, δηλ. πῶς μοῦ ὑποβάλλεις μίαν γενικὴν
ἐρώτησιν ἀφοῦ συνέδεσες μαζί τόσα πολλὰ πράγματα.
- 93 **συνάψαι** (τὸ θναρ)=να ἐξηγήσω τὸ θνειρον ἐν σχέσει πρὸς...
- 94 **τηλήγειον** (δρέφος)=πολυαγαπημένον, πολυχαϊδμεμένον.

- 95 *τιθεις*(*ισον*)=*ποιων* *ισον*, *εξιτων*. *Συναφον* την *φρασιν*: *δς* *τιθεις* *ισον* (*ισων*) *ωκυν* *ποδα* (*ωκυτητα* *ποδων*) *πτεροις* (*δηλ.* *ωκυτητι* *πτερων*)=*Ουτος* *δ* *βασιλευς* *εχων* *ταχεις* *τους* *ποδας* *ως* *το* *πεταγμα* *των* *πτηνων* *ωνομασθη* *Θοας* (*Θοας* (*θεω* - *θοας*) *ενεκα* *της*...),
- 96 *τινι*, *ενν.* *τη* *πατρι* *του* *Ορ*...
- 97 *τουδε*, *δηλ.* *του* *θανειν*.
- 98 *τουδε*: *η* *δεικτ.* *αντων*. *οδε* *κειται* *ενταυθα* *αντι* *της* *γεν-*
εμου (*αυτου*) *τουδε* *του* *ανδρος* *τυχας* (*τας*): *αναλυ-*
σον: *τις* *οιδε* *διω* *τοιαυδε* *τυχαι* *εσονται*; = *τις* *γνωρι-*
ζει *αν* *δε* *τον* *περιμενη* *παρομοια* *τυχη*;
- 99 *τριγλυφων*, *τριγλυφος*, *η*, *δρος* *αρχιτεκτονικος* *του* *Δωρικου*
ναου *δηλ.* *πλαξ* *μαρμαρινη* *μετα* *τριων* *παραλληλων* *γλυ-*
φων *υπερ* *το* *επιστυλιον*. *Μεταξυ* *των* *πλακων* *παρεμενον*
κενα, *αι* *οπαί*, *αιτινες* *αργότερον* *φραχθεισαι* *ωνομασθη-*
σαν *μετόπαι*.
- 100 *τροχηλάτου* (*μανίας*) *τροχηλατος*=*ε* *επι* *τροχων* *κινου-*
μενος, *και* *μεταφ.* *ο* *ταχυς* *ως* *τροχος* *της* *αμάξης*, *ορμη-*
τικος, *σφοδρος*.
- 101 *φόνω* (*αγνισθεις*), *ητοι* *καθαγιασθεις* *δι*' *υδατος*, *την* *σφαγην*
μου *προσημαίνοντος*.
- 102 *φωσφόρω* (*θεξ*), *φωσφορος*, *η* *Αρτεμις* *ως* *ταυτιζομένη*
προς *την* *σελήνην*.
- 103 *χερνιβες* (*χερνιψ*-*βας*)=*οι* *αγνισμοι* *του* *θυματος* *δι*' *ηγια-*
σμενου *υδατος*.
- 104 *χερνιψομαι*, *του* *χερνιπιομαι* = *νιπτω* *τας* *χειρας* *ενα*
βαντισω *δια* *του* *ηγιασμενου* *υδατος* *τα* *θυματα*, *καθιερω*
το *θσμα*.
- 105 *χραινεις*=*μολυνεις* (*ηθικως*).
- 106 *χωσον* (*τυμβον*) *του* *χωω* = *υψωσον* *σωρον* *χωματος* *ως* *κε-*
νοταφιον.
- 107 *ωδινα* (*φιλαν*) *παράθ.* *του* *απωτέρω*: *φολνικα* *και* *δαφναν*
= *που* *εχρησιμευσαν* *ως* *σωτήρια*, *ανακουφιστικά* *των*
ωδινων *της* *Λητους*.

ΜΗΔΕΙΑ

Ευριπίδου Τραγωδίαι Μιχαηλίδου

5

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΤΡΟΦΟΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ
ΜΗΔΕΙΑ
ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΚΡΕΩΝ
ΙΑΣΩΝ
ΑΙΓΕΥΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ
ΠΑΙΔΕΣ ΜΗΔΕΙΑΣ

4

3

2

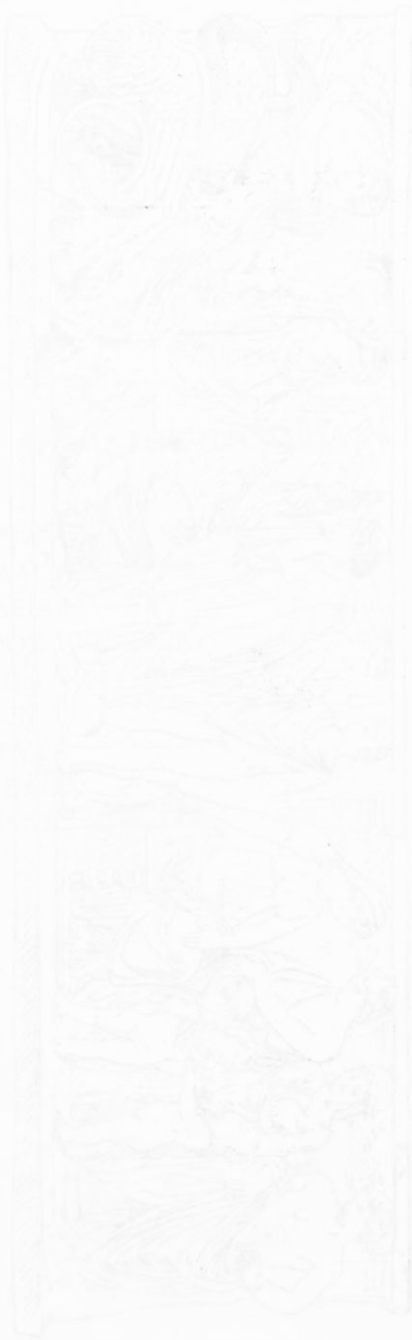
1

Διάφοροι σκηναί ἐκ Ρωμαϊκῆς σαρκοφύλου

- 1) Ἡ προσφορά τῶν θύρων τῶν παίδων τῆς Μηδείας πρὸς τὴν Γλαύκη. — 2) Ἡ ὀλεθρία τῶν δόρων ἐπιφορῇ ἐπὶ τῆς Γλαύκης.
 3) Ἡ Μήδεα ἑτοιμὸς νὰ σφάζῃ τὰ τέκνα τῆς. 4) Ἡ φωνὴ τῆς Μηδείας ἐπὶ πτεροῦτοῦ ἀίματος.

Επισημαίνεται ότι η παρούσα έκδοση είναι η πρώτη έκδοση της μελέτης. Η έκδοση αυτή είναι η πρώτη έκδοση της μελέτης. Η έκδοση αυτή είναι η πρώτη έκδοση της μελέτης.

Η έκδοση αυτή είναι η πρώτη έκδοση της μελέτης.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΜΗΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Ἴάσων καὶ ἡ Μήδεια ἐκδιωχθέντες ἐκ τῆς Ἰωλκοῦ τῆς Θεσσαλίας ὑπὸ τῶν ἀπογόνων τοῦ Πελίου κατέφυγον εἰς Κόρινθον, ἔνθα ὁ ἄπιστος Ἴάσων ἐγκαταλείπων τὴν Μήδειαν νυμφεύεται τὴν Γλαύκην τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Κρέοντος.

Οὗτος φοβούμενος τὴν ὀργὴν τῆς Μηδείας διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος ἐγκατάλειψίν της καὶ θέλων νὰ μεταιώσῃ τὰ κατὰ τῆς θυγατρὸς του Γλαύκης τεκταινόμενα κακά, διατάττει τὴν ἐκ τῆς χώρας ἔξοδον τῆς Μηδείας μετὰ τῶν τέκνων της. Ἡ πανοῦργος Μήδεια παραπείθει τὸν Κρέοντα νὰ τῆς ἐπιτρέψῃ μιᾶς ἕτι ἡμέρας παραμονὴν ἐν Κορίνθῳ, ἵνα δῆθεν ἐτοιμάσῃ τὰ τῆς ἀναχωρήσεως. Οὕτω κατορθώνει τὸ μὲν νὰ δηλητηριάσῃ διὰ τῶν θανατηφόρων δώρων της τὴν Γλαύκην καὶ τὸν Κρέοντα, τὸ δὲ νὰ φονεύσῃ τὰ τέκνα της ἐκδικουμένη τὸν Ἴάσονα, καὶ νὰ δραπετεύσῃ ἐπὶ ἄρματος περωτῶν δρακόντων εἰς Ἀθήνας. Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Κορίνθῳ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΜΕΛΕΤΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

Ο παρών και ο άλλος εν λόγω νόμος
έχουν την ιδιότητα των νόμων και
κατά τον τρόπο που ορίζεται στην
απόφαση της κυβέρνησης της Γαλλίας
της 12ης Ιανουαρίου 1963.
Ο παρών και ο άλλος εν λόγω νόμος
έχουν την ιδιότητα των νόμων και
κατά τον τρόπο που ορίζεται στην
απόφαση της κυβέρνησης της Γαλλίας
της 12ης Ιανουαρίου 1963.
Ο παρών και ο άλλος εν λόγω νόμος
έχουν την ιδιότητα των νόμων και
κατά τον τρόπο που ορίζεται στην
απόφαση της κυβέρνησης της Γαλλίας
της 12ης Ιανουαρίου 1963.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΜΗΔΕΙΑ

- ΤΡ. Εἴθ' ὄφελ' Ἄργουῶς μὴ διαπτάσθαι* σκάφος
 Κόλχων ἐς αἶαν κυανέας Συμπληγάδας,
 μηδ' ἐν νάπαισι* Πηλίου πεσεῖν ποτε
 τμηθεῖσα πεύκη*, μηδ' ἐρετμῶσαι* χέρας
 ἀνδρῶν ἀριστέων, οἳ τὸ πάγχρυσον δέροσ* 5
 Πελία μετήλθον*. οὐ γὰρ ἂν δέσποιν' ἐμὴ
 Μήδεια πύργους γῆς ἔπλευσ' Ἰωλκίας
 ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος,
 οὐδ' ἂν κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας
 πατέρα κατῶκει τήνδε γῆν Κορινθίαν 10
 ξὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισι, ἀνδάνουσα* μὲν
 φυγῆ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα,
 αὐτὴ δὲ πάντα ξυμφέρουσ'* Ἰάσωνι·
 ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,
 διαν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῆ. 15
 νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, καὶ νοσεῖ* τὰ φίλτατα.
 προδοῦς γὰρ αὐτοῦ τέκνα δεσπότην τ' ἐμὴν
 γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται,
 γήμας Κρέοντος παῖδ', ὃς αἰσυμνᾶ* χθονός· 20
 Μήδεια δ' ἡ δύστηνος ἠτιμασμένη
 βοᾷ μὲν ὄρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς
 πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται
 οἷας ἀμοιβῆς ἐξ Ἰάσονος κυρεῖ.
 κεῖται δ' ἄσιτος, σῶμ' ὑφεῖσ'* ἀλγηδόσι,
 τὸν πάντα συντήκουσα δακρύοις χρόνον, 25
 ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ἦσθετ' ἠδικημένη,
 οὔτ' ὄμμ' ἐπαίρουσ' οὔτ' ἀπαλλάσσουσα γῆς
 πρόσωπον· ὧς δὲ πέτρος* ἢ θαλάσσιος
 κλύδων ἀκούει νουθετουμένη φίλων·
 ἦν* μὴ ποτε στρέψασα πάλλευκον δέρην 30

αὐτὴ πρὸς αὐτὴν πατέρῳ ἀποιμώζει φίλον
καὶ γαῖαν οἴκουσ' θ', οὓς προδοῦσ' ἀφίκετο
μετ' ἀνδρὸς ὅς σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει.
ἔγνωκε δ' ἡ τάλαινα συμφορᾶς ὕπο
οἶον πατρῶας μὴ ἀπολείπεσθαι χθονός. 35
στυγεῖ δὲ παῖδας οὐδ' ὄρωσ' εὐφραίνεται.
δέδοικα δ' αὐτὴν μὴ τι βουλευέσῃ νέον*
βαρεῖα γὰρ φρήν, οὐδ' ἀνέξεται κακῶς
πάσχοςσ'· ἐγῶδα τήνδε, δειμαίνω τέ νιν. 39
δεινὴ γάρ· οὔτοι ῥαδίως γε συμβαλὼν*
ἔχθραν τις αὐτῇ καλλίνικον* οἴσεται. 44
ἀλλ' οἶδε παῖδες ἐκ τρώων* πελαυμένοι
στείχουσι, μητρὸς οὐδὲν ἐννοούμενοι*
κακῶν· νέα γὰρ φροντίς* οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 49—212

Μετὰ τὸν προηγούμενον μονόλογον τῆς τροφῆς εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν ὁ παιδαγωγὸς ὀδηγῶν τοὺς παῖδας τοῦ Ἰάσονος καὶ ἀγγέλλει εἰς αὐτὴν νέον κακὸν ἄγγελμα, τὴν ὑπὸ τοῦ Κρέοντος ἐπικειμένην ἀπέλασιν τῆς Μηδείας μετὰ τῶν τέκνων. Ἡ τροφὸς συμβουλεύει τὸν παιδαγωγὸν ν' ἀπομακρύνῃ τοὺς παῖδας λόγῳ τῆς ἐξαγριώσεως τῆς μητρὸς των, ἣς αἱ ἔξω τοῦ οἴκου ἀκουόμεναι οἴμωγαὶ καὶ κατάραι στρέφονται κατὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν τέκνων. Ὁ χορὸς τῶν Κορινθίων γυναικῶν (πάροδος) ἀκούσας τοὺς θρήνους τῆς Μηδείας σπεύδει εἰς τὰ ἀνάκτορα ἵνα πληροφορηθῇ τὰ συμβαίνοντα· ἐκεῖ μαθηθάνει παρὰ τῆς τροφῆς τὴν προδοσίαν τῆς Μηδείας ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος καὶ τὴν οἰκτρὰν ἐν γένει θέσιν τῆς, καὶ συμπαθῶν πρὸς τὴν ἀτυχήσασαν βασίλισσαν ζητεῖ νὰ τὴν παρηγορήσῃ, διαλογικῶς ἀπαντῶν εἰς τοὺς θρήνους (κομμοὺς) καὶ τὰς ἀράς τῆς ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἔτι εὐρισκομένης Μηδείας, ἣν καὶ τέλος καλεῖ διὰ τῆς τροφῆς ἔξω ἵνα τὴν συνδράμῃ ἐκ τοῦ πλησίον.

ΜΗ. Κορινθιαὶ γυναῖκες, ἐξῆλθον δόμων,
μὴ μοί τι μέμψησθ'· οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν 215
σεμνοὺς γεγῶτας*, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο,
τοὺς δ' ἐν θυραίοις· οἱ δ' ἀφ' ἡσυχου ποδός

δύσκληϊαν ἐκτίσαντο καὶ ὁ θυμίαν*.
 δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστιν ὀφθαλμοῖς βροτῶν,
 ὅστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγγνον* ἐκμαθεῖν σαφῶς 220
 στυγεῖ δεδορκῶς, οὐδὲν ἠδίκημένος.
 χρὴ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν* πόλει·
 οὐδ' ἄστὸν ἦνεσ' ὅστις αὐθάδης γεγώς
 πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας* ὑπο.
 ἔμοι δ' ἄελπτον πρᾶγμα προσπεσὸν τόδε 225
 ψυχὴν διέφθορα· οἴχομαι δὲ καὶ βίου
 χάριν μεθεῖσα κατθανεῖν χρῆζω, φίλαι.
 ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα, γινώσκεις καλῶς,
 κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ' οὐμός πόσις*.
 πάντων δ' ὅσ' ἔστ' ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει 230
 γυναικῆς ἔσμεν ἀθλιώτατον φυτόν·
 ἄς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
 πόσιν πρίασθαι δεσπότην τε σώματος
 λαβεῖν· κακοῦ γὰρ τοῦτο γ' ἄλγιον κακόν·
 κἂν τῷδ' ἀγὼν* μέγιστος, ἢ κακὸν λαβεῖν 235
 ἢ χρηστόν. οὐ γὰρ εὐκλειεῖς ἀπαλλαγῆαι
 γυναιξίν, οὐδ' οἷόν τ' ἀνήνασθαι* πόσιν.
 εἰς καινὰ δ' ἦθη καὶ νόμους ἀφιγμένην
 δεῖ μάντιν εἶναι, μὴ μαθοῦσαν οἴκοθεν,
 ὅτω μάλιστα χρῆσεται συνευνέτη. 240
 κἂν μὲν τὰδ' ἡμῖν ἐκπονουμέναισιν εὖ
 πόσις ξυνοικῆ μὴ βία φέρων ζυγόν,
 ζηλωτὸς αἰών*· εἰ δὲ μή, θανεῖν χρεῶν.
 ἀνήρ δ' ὅταν τοῖς ἔνδον ἄχθηται ξυνών,
 ἔξω μολῶν ἔπαυσε καρδίαν ἄση,*
 ἢ πρὸς φίλον τιν' ἢ πρὸς ἥλικας τραπεῖς
 ἡμῖν δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν·
 λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον
 ζῶμεν κατ' οἴκους, οἳ δὲ μάρνανται δορί,
 κακῶς φρονοῦντες· ὡς τοῖς ἂν παρ' ἀσπίδα 250
 στήναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον ἢ τεκεῖν ἄπαξ.
 ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κἄμ' ἦκει λόγος·
 σοὶ μὲν πόλις γὰρ ἔστι καὶ πατὴρ δόμοι
 βίου τ' ὄνησις* καὶ φίλων συνουσία,

ἐγὼ δ' ἔρημος ἄπολις οὐσ' ὑβρίζομαι 255
 πρὸς ἀνδρός, ἐκ γῆς βαρβάρου λελησμένη*,
 οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφόν, οὐχὶ συγγενῆ
 μεθορμίσασθαι* τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς.
 τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι,
 ἦν μοι πόρος τις υἱχανῆ τ' ἔξευρεθῆ 260
 πόσιν δίκην τῶνδ' ἀντιτίσασθαι κακῶν
 [τὸν δόντα τ' αὐτῷ θυγατέρ' ἦν τ' ἐγῆματο],
 σιγᾶν. γυνὴ γὰρ τᾶλλα μὲν φόβου πλέα,
 κακῆ* δ' ἐς ἀλκὴν καὶ σίδηρον εἰσορᾶν
 ὅταν δ' ἐς εὐνήν ἠδικομένη κυρῆ. 265
 οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μαιφονωτέρα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 267—363

Ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν ὑπόσχεται νὰ τηρήσῃ σιγὴν περὶ τῶν
 σχεδίων τῆς Μηδείας, ὅτε ἐμφανίζεται: ὁ Κρέων διατάττων αὐτὴν
 νὰ ἀπέλθῃ τάχιστα ἐκ τῆς χώρας μετὰ τῶν τέκνων διὰ λόγους
 ἀσφαλείας ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς του. Ἡ Μήδεια προσπαθεῖ νὰ πείσῃ
 τὸν Κρέοντα νὰ ἀφήσῃ αὐτὴν νὰ μένῃ ἐν τῇ χώρᾳ, διότι οὐδὲν
 ἔχει ἢ κόρη του νὰ φοβῆται ἐξ αὐτῆς, ἤτις μόνον τὸν Ἰάσονα δι-
 καίως μισεῖ. Ἀλλ' ἀποτυχοῦσα εἰς τοῦτο, ζητεῖ καὶ μόνον ἔστω
 καὶ μίαν ἡμέραν παραμονῆς, ἣν καὶ παραχωρεῖ ὁ Κρέων ἐξ οἴκτου
 καὶ ὑπὸ τὴν ρητὴν διαταγὴν τῆς ἀφεύκτου ἀναχωρήσεως κατὰ
 τὴν ἐπιουσαν ἡμέραν.

ΜΗ. κακῶς πέπρακται πανταχῆ τίς ἀντερεῖ ;
 ἀλλ'* οὔτι ταύτη ταῦτα, μὴ δοκεῖτέ πο. 365
 ἔτ' εἴσ' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις
 καὶ τοῖσι κηδεύσασιν* οὐ σμικροὶ πόνοι.
 δοκεῖς γὰρ ἂν με τόνδε θωπεῦσαί ποτε,
 εἰ μὴ τι κερδοίνουσαν ἢ τεχνωμένην ;
 οὐδ' ἂν προσεῖπον οὐδ' ἂν ἠψάμην χερσῶν. 370
 ὁ δ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο
 ὥστ' ἐξὸν αὐτῷ τᾶμ' ἐλεῖν βουλευμάτα
 γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἐφῆκεν ἡμέραν
 μεῖναι μ', ἐν ἧ τρεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκροῦς

- θήσω, πατέρα τε καὶ κόρην πόσιν τ' ἔμόν. 375
πολλὰς δ' ἔχουσα θανασίμους αὐτοῖς ὁδοῦς,
οὐκ οἶδ' ὅποια πρῶτον ἐγχειρῶ, φίλοι,
πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρὶ,
ἢ θηκτὸν* ὥσω φάσγανον δι' ἥπατος,
σιγῆ δόμους εἰσβάσ' ἵν' ἔστρωται λέχος. 380
ἀλλ' ἔν τί μοι πρόσαντες** εἰ ληφθήσομαι
δόμους ὑπερβαίνουσα καὶ τεχνωμένη,
θανοῦσα θήσω τοῖς ἔμοις ἐχθροῖς γέλων.
κράτιστα τὴν εὐθειαν, ἧ πεφύκαμεν
σοφαὶ μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοῦς ἔλειν. 385
εἶεν·
καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις ;
τίς γῆν ἄσυλον καὶ δόμους ἐχεγγύους*
ξένος παρασχὼν ῥύσεται τοῦμὸν δέμας ;
οὐκ ἔστι· μείνας' οὖν ἔτι σμικρὸν χρόνον,
ἦν μὲν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλῆς φανῆ. 390
δόλω μέτεμι* τόνδε καὶ σιγῆ φόνον·
ἦν δ' ἐξελαύνη ξυμφορὰ μ' ἀμήχανος,
αὐτῆ ξίφος λαβοῦσα, καὶ μέλλω θανεῖν,
κτενῶ σφε, τόλμης δ' εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν.
οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν ἦν ἐγὼ σέβω 395
μάλιστα πάντων καὶ ξυνεργὸν εἰλόμην,
Ἐκάτην, μυχοῖς ναίουσαν ἐστίας ἐμῆς,
χαίρων τις αὐτῶν τοῦμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.
πικροὺς δ' ἐγὼ σφιν καὶ λυγροὺς θήσω γάμους,
πικρὸν δὲ κῆδος* καὶ φυγὰς ἐμὰς χθονός. 400
ἀλλ' εἶα· φεΐδου* μηδὲν ὦν ἐπίστασαι,
Μήδεια, βουλεύουσα καὶ τεχνωμένη·
ἔρπ' εἰς τὸ δεινόν· νῦν ἀγὼν εὐψυχίας.
ὄρᾳς ἂ πάσχεις ; οὐ γέλωτα δεῖ σ' ὀφλεῖν
τοῖς Σισυφείοις τοῖς τ' Ἰάσονος γάμοις, 405
γεγῶσαν ἐσθλοῦ πατρὸς Ἡλίου τ' ἄπο.
ἐπίστασαι δέ· πρὸς δὲ καὶ πεφύκαμεν
γυναῖκες εἰς μὲν ἔσθλ' ἀμηχανώταται*,
κακῶν δὲ πάντων τέκτονες* σοφώταται.
- ΧΟ. ἄνω ποταμῶν ἱερῶν χωροῦσι παγαί,* στρ. 410

- καὶ δίκαια πάντα πάλιν στρέφεται.
 ἀνδράσι μὲν δόλια βουλαί, θεῶν δ'
 οὐκέτι πίστις ἄραρε*.
 τὰν δ' ἑμὴν εὐκλειαν ἔχειν βιοτῶν 415
 στρέψουσι φᾶμαι*.
 ἔρχεται τιμὰ γυναικείῳ γένει*
 οὐκέτι δυσκέλαδος* φάμα γυναικῆς ἔξει. 420
 μοῦσαι δὲ παλαιγενέων λήξουσ' ἀοιδῶν ἀντ.
 τὰν ἑμὴν ὕμνεῦσαι* ἀπιστοσύναν.
 οὐ γὰρ ἐν ἀμετέρῳ γνώμα, λύρας
 ὄπασε* θέσπιν ἀοιδῶν 425
 Φοῖβος, ἀγήτωρ μελέων' ἐπεὶ ἀντ-
 ἀχῆσ' ἄν ὕμνον
 ἀρσένων γέννα· μακρὸς δ' αἰὼν* ἔχει
 πολλὰ μὲν ἀμετέρων ἀνδρῶν τε μοῖραν εἰπεῖν. 430
 σὺ δ' ἐκ μὲν οἴκων πατρίων ἔπλευσας στρ.
 μαινομένα κραδίᾳ, διδύμας ὄρισασα πόντου*
 πέτρας· ἐπὶ δὲ ξένα
 ναίεις χθονί, τῆς ἀνάνδρου 435
 κοίτας* ὀλέσασα λέκτρον,
 τάλαινα, φυγῆς δὲ χώρας
 ἄτιμος* ἐλαύνει.
 βέβακε δ' ὄρκων χάρις, οὐδ' ἔτ' αἰδῶς ἄντ.
 Ἑλλάδι τᾶ μεγάλα μένει, αἰθερία δ' ἀνέπτα. 440
 σοὶ δ' οὔτε πατρὸς δόμοι,
 δύστανε, μεθορμίσασθαι*
 μόχθων πάρα*, σῶν τε λέκτρον
 ἄλλα βασιλεία* κρείσσων
 δόμοις ἐπανέστα. 445
- ΙΑ. οὐ νῦν κατεῖδον προῶτον ἀλλὰ πολλαίκις
 τραχεῖαν ὄργην ὡς ἀμήχανον κακόν.
 σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν
 κούφως φερούσῃ κρείσσόνων βουλευματα,
 λόγων ματαίων εἴνεκ' ἐκπεσεῖ χθονός. 450
 κάμοι* μὲν οὐδὲν προᾶγμα· μὴ παύσῃ ποτὲ
 λέγουσ' Ἰάσων ὡς κάκιστός ἐστ' ἀνὴρ·
 ἃ δ' εἰς τυράννους ἐστί σοι λελεγμένα,

- πᾶν κέρδος ἡγοῦ ζημιουμένη* φυγῆ.
 κἀγὼ μὲν αἰεὶ βασιλέων θιμουμένων 465
 ὄργας ἀφήρουν καὶ σ' ἐβουλόμην μένειν·
 σὺ δὲ οὐκ ἀνιεῖς* μωρίας, λέγουσ' αἰεὶ
 κακῶς τυράννους· τοιγὰρ ἐκπεσεὶ χθονός.
 ὅμως δὲ κακ τῶνδ' οὐκ ἀπειρηκῶς φίλοις
 ἦκω, τὸ σὸν δὲ προσκοπούμενος, γύναι, 466
 ὡς μήτ' ἀχρήμων* σὺν τέκνοισιν ἐκπέσης
 μήτ' ἐνδεής του. πόλλ' ἐφέλκεται φυγῆ
 κακὰ ξὺν αὐτῇ. καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς,
 οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.
- ΜΗ.** ὦ παγκάκιστε, τοῦτο γάρ σ' εἰπεῖν ἔχω 465
 γλώσση* μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακόν,
 ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθε, ἔχθιστος γεγώς ;
 οὔτοι θράσος τόδ' ἐστὶν οὐδ' εὐτολμία,
 φίλους κακῶς δρᾶσαντ' ἐναντίον βλέπειν, 470
 ἀλλ' ἢ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων
 πασῶν, ἀναίδει*· εὐ δ' ἐποίησας μολών,
 ἐγὼ τε γὰρ λέξασα κουφισθήσομαι
 ψυχὴν κακῶς σε καὶ σὺ λυπήσει κλύων.
 ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρώτον ἄρξομαι λέγειν. 475
 ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι
 ταῦτόν συνεισέβησαν Ἄργῶν σκάφος,
 πεμφθέντα ταύρων πυρπνόων ἐπιστάτην*
 ζεύγλαισι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύνη*·
 δράκοντά θ', ὅς πάγχρυσον ἀμπέχων* δέρας 480
 σπείραις ἔσωζε πολυπλόκοις ἄπνος ὢν,
 κτείνας' ἀνέσχον σοὶ φάος σωτήριον.
 αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἐμοὺς
 τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἴωλκὸν ἰκόμην
 σὺν σοί, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα, 485
 Πελίαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν,
 παίδων ὑπ' αὐτοῦ, πάντα δ' ἐξεῖλον* φόβον.
 καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν, ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν, παθῶν
 προὔδωκας ἡμᾶς, καινὰ δ' ἐκτίσω λέχη,
 παίδων γεγῶτων· εἰ γὰρ ἦσθ' ἄπαις ἔτι, 490
 συγγνωστὸν ἦν σοὶ τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.

ὄρκων δὲ φρούδη πίστις, οὐδ' ἔχω μαθεῖν
 εἰ θεοὺς νομίζεις τοὺς τότε οὐκ ἄρχειν ἔτι,
 ἢ καινὰ κείσθαι θέσμι' ἀνθρώποις τὰ νῦν.
 ἔπει σύννοισθά γ' εἰς ἔμ' οὐκ εὖορκος ὢν. 495
 φεῦ δεξιὰ χεῖρ ἧς σὺ πόλλ' ἔλαμβάνου,
 καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώσμεθα*
 κακοῦ πρὸς ἀνδρός, ἐλπίδων δ' ἠμάροτομεν.
 ἄγ', ὡς φίλω γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι*,
 δοκοῦσα μὲν γὰρ πρὸς γε σοῦ πράξεις καλῶς ; 500
 ὅμως δ' ἐρωτηθεὶς γὰρ αἰσχιῶν φανεῖ.
 νῦν ποῖ τράπωμαι ; πότερα πρὸς πατρός δόμους,
 οὓς σοὶ προδοῦσα καὶ πάτριαν ἀφικόμην ;
 ἢ πρὸς ταλαινας Πελοπιάδας ; καλῶς γ' ἂν οὖν
 δέξαινό μ' οἴκοις ὢν πατέρα κατέκτανον. 505
 ἔχει γὰρ οὕτω τοῖς μὲν οἴκοθεν φίλοις
 ἐχθρὰ καθέστηχ', οὓς δὲ μ' οὐκ ἐχρῆν κακῶς
 δοῦν, σοὶ χάριν φέρουσα πολεμίους ἔχω.
 τοιγάρ με πολλαῖς μακαρίαν* ἂν' Ἑλλάδα
 ἔβηκας ἀντὶ τῶνδε· θαυμαστόν δέ σε 510
 ἔχω πόσιν καὶ σεπτὸν ἢ τάλαιν' ἐγώ.
 εἰ φεῦξομαι γε γαῖαν ἐκβεβλημένη,
 φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνους,
 κολόν γ' ὄνειδος* τῷ νεωστὶ νυμφίω,
 πτωχοῦς ἀλᾶσθαι* παῖδας ἢ τ' ἔσωσά σε. 515
 ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὅς κίβδηλος ἦ,
 τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὅπασας σαφῆ,
 ἀνδρῶν δ' ὅτιφ' ἰσχυρὸν τὸν κακὸν διειδένα,
 οὐδεὶς χαρακτηρὸν ἐμπέφυκε σώματι ;

ΙΑ. δεῖ μ', ὡς εἶοικε, μὴ κακὸν φῦναι λέγειν,
 ἀλλ' ὥστε ναὸς κεδνὸν* οἰακοστρόφον
 ἀκροισὶ λαίφουρ* κρασπέδοις ὑπεκδραμεῖν
 τὴν σὴν στόμαργον, ὦ γύναι, γλωσσαλγίαν, 525
 ἐγὼ δ', ἐπεὶ σὴν καὶ λῖαν πυργοῖς* χάριν,
 Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 ναύκληρον εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνην.
 σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς* λεπτός, ἀλλ' ἐπίφθονος*

- λόγος διελθεῖν, ὡς Ἔρωσ σ' ἠνάγκασε 530
 τόξοις ἀφύκτοις τοῦμόν ἐκσῶσαι δέμας.
 ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς* αὐτὸ θήσομαι λίαν·
 ὄπῃ γὰρ οὖν ὤνησας, οὐ κακῶς ἔχει.
 μείζω γε μέντοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 εἴληφας ἢ δέδωκας ὡς ἐγὼ φράσω. 535
 πρῶτον μὲν Ἑλλάδ' ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς
 γαῖαν κατοικεῖς καὶ δίκην ἐπίστασαι*
 νόμοις τε χοῦσθαι μὴ πρὸς ἰσχύος κράτος·
 πάντες δέ σ' ἡσθοντ' οὐσαν Ἑλληνες σοφὴν
 καὶ δόξαν ἔσχεσ'· εἰ δὲ γῆς ἐπ' ἑσχάτοις 540
 ὄροισιν ᾤκεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν.
 εἴη δ' ἔμοιγε μήτε χρυσὸς ἐν δόμοις
 μήτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμῆσαι* μέλος,
 εἰ μὴ πίσσημος ἢ τύχη γένοιτό μοι.
 τοσαῦτα μὲν σοι τῶν ἐμῶν πόνων* πέρι 445
 ἔλεξ'. ἄμιλλαν γὰρ σὺ προύθηκας λόγων.
 ἃ δ' εἰς γάμους μοι βασιλικοὺς ὠνειδίσας,
 ἐν τῷδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς,
 ἔπειτα σῶφρων*, εἶτα σοὶ μέγας φίλος 550
 καὶ παῖσι τοῖς ἑμοῖσιν· ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος.
 ἐπεὶ μετέστην δεῦρ' Ἰωλκίας χθονὸς
 πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους,
 τί τοῦδ' ἂν εὖρημ' ἤϊρον εὐτυχέστερον
 ἢ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς ;
 οὐχ, ἢ σὺ κνίζει*, σὸν μὲν ἐχθαίρων λέχος, 555
 καινῆς δὲ νύμφης ἱμέρω πεπληγμένος,
 οὐδ' εἰς ἄμιλλαν πολύτεκνον σπουδὴν ἔχων·
 ἄλλ' ὡς τὸ μὲν μέγιστον οἰκοῖμεν καλῶς
 καὶ μὴ σπανιζοίμεσθα*, γινώσκων ὅτι 560
 πέννητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδῶν φίλος,
 παῖδας δὲ θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν
 σπειράσ τ' ἀδελφούς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις
 εἰς ταῦτό θείην καὶ ξυναρτήσας γένος
 εὐδαιμονοίην. σοὶ τε γὰρ παίδων τί δεῖ, 565
 ἐμοὶ τε λύει* τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις

τὰ ζῶντ' ὄνησαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς ;
 οὐδ' ἂν σὺ φαίης, εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος.
 ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἤκεθ' ὥστ' ὀρθομένης
 εὐνῆς γυναῖκες πάντ' ἔχειν νομίζετε, 570
 ἣν δ' αὖ γένηται ξυμπορά τις εἰς λέχος,
 τὰ λῶστα καὶ κάλλιστα πολεμιώτατα
 τίθεσθε. χρῆν ἄρ' ἄλλοθέν ποθεν βροτοῦς
 παιδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος'
 χούτως ἂν οὐκ ἦν οὐδέν ἀνθρώποις κακόν. 575

ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 576—626

Ὁ χορὸς παρ' ἄλλην τὴν εὐγλωττον δικαιολογίαν τοῦ Ἰάσονος θεωρεῖ τὴν διαγωγὴν του πρὸς τὴν Μηδεῖαν ἄδικον, ἐπακολουθεῖ δὲ φιλονικία τῶν δύο συζύγων, τῆς μὲν Μηδεΐας κατηγοροῦσης τὸν Ἰάσονα δι' ἀπιστίαν, τοῦ δὲ Ἰάσονος δικαιολογοῦντος τὴν πρᾶξίν του ἐκ λόγων ἀνάγκης καὶ φροντίδος, ἵνα διὰ τοῦ βασιλικοῦ γάμου του εὖρη προστασίαν ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ αὐτῆς τῆς Μηδεΐας καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐκ τῶν διαμαχομένων ἐπέσθη, ὁ Ἰάσων προτείνει ὡς τελευταίαν λύσιν τὴν χρηματικὴν παρ' αὐτοῦ ἀρωγὴν τῆς Μηδεΐας καὶ τὴν ἀπομάκρυνσίν της εἰς ξένην χώραν ἐν ἣ θέλει εὖρει ἀσφαλὲς ἄσυλον διὰ τῶν συστάσεων τοῦ Ἰάσονος. Ἡ Μηδεΐα ἀποκρούει τὴν τοιαύτην βοήθειαν παρὰ φαύλου συζύγου καὶ οὗτος ἀπέρχεται ἐπικαλούμενος μάρτυρας τοὺς θεοὺς διὰ τὰς ἀγαθὰς του διαθέσεις.

XO. ἔρωτες ὑπὲρ μὲν ἄγαν* σιγ.
 ἔλθόντες οὐκ εὐδοξίαν
 οὐδ' ἀρετὰν παρέδωκαν
 ἀνδράσιν· εἰ δ' ἄλις* ἔλθοι 637
 Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς εὐχαρις οὕτως.
 μήποτ', ὦ δέσποιν', ἐπ' ἔμοι
 χρυσέων τόξων ἐφείης
 ἱμέρω* χρίσασ' ἄφυκτον οἰστόν.
 στέγοι* δὲ με σωφροσύνα, ἄνν. 635
 δώρημα κάλλιστον θεῶν
 μηδέ ποτ' ἀμφιλόγους* ὄρ-

γὰς ἀκόρεστά τε νείκη θυμὸν ἐκπλήξασ* ἑτέροις ἐπὶ λέκτροις προσβάλοι δεινὰ Κύπρις, ἀ- πτολέμους* δ' εὐνὰς σεβίζουσ'	640
ὄξυφρων κρίνοι λέχη γυναικῶν. ὦ πατρίς, ὦ δώματα, μὴ δῆτ' ἄπολις γενοίμαν τὸν ἀμηχανίας ἔχουσα δυσπέρατον αἰῶν', οἰκτρότατον ἀχέων. θανάτῳ θανάτῳ πάρος* δαμείην ἄμέραν τάνδ' ἔξανύσασα* μό- χθων δ' οὐκ ἄλλος ὑπερθεῖν ἢ γὰς πατρίας στέρεσθαι. εἶδομεν, οὐκ ἔξ ἑτέρων μῦθον ἔχω φράσασθαι· σὲ γὰρ οὐ πόλις, οὐ φίλων τις ῥῆκτισεν παθοῦσαν δεινότατα παθέων. ἀχάριστος ὄλοιθ' ὄτῳ πάρεστι μὴ φίλους τιμᾶν καθαρὰν ἀνοί- ξαντα κλῆδα* φρενῶν· ἔμοι μὲν φίλος οὔ ποτ' ἔσται.	στρ. 645 650 ἀντ. 655 660

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 663—823

Ὁ Αἰγεὺς (τρίτον ἐπεισόδιον), βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν, ὅθεν ἔλαβε χρησμὸν δυσνόητον, σκοπεύει νὰ μεταβῇ διὰ Κορίνθου εἰς Τροιζήνα, ἵνα ἐρωτήσῃ τὸν σοφὸν Πιθθέα, τὸν ἀνακτα τῆς Τροιζηνίας. Εἰς τοῦτον ἢ Μήδεια διηγεῖται τὰ παθήματά της ἐκ μέρους τοῦ Ἰάσονος καὶ τοῦ Κρέοντος καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὴν προστατεύσῃ ἐξοριζομένην καὶ νὰ τὴν δεχθῇ εἰς τὴν χώραν του. Ὁ Αἰγεὺς δὲ μνύει νὰ τῇ παράσχῃ πᾶσαν προστασίαν κατὰ τὴν ἄφιξίν της εἰς Ἀθήνας καὶ ἀπέρχεται· ἢ δὲ Μήδεια περιχαρὴς ὅτι ἐξησφάλισε ἄσυλον σωτηρίας σχεδιάζει νὰ καλέσῃ διὰ τῆς θεραπεύειν τὸν Ἰάσονα καὶ παραπέισῃ αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παραμονὴν τῶν

Εἰρηλίδου Τραυφδίαι Μιχαηλίδου

6

παιδῶν ἐν Κορίνθῳ, ἵνα ἀποστείλῃ διὰ τούτων δῶρα θανατηφόρα εἰς τὴν Γλαύκην καὶ ἐπιτύχῃ τὸν δλεθρόν της, σκεπτομένη μετὰ τοῦτο νὰ προβῇ καὶ εἰς τὸν φόνον τῶν τέκνων της πρὸς ἐκδίκησιν τοῦ συζύγου.

Ὁ Χορὸς ἀποτρέπει τὴν Μήδειαν ἀπὸ τῶν φρικαλέων σχεδίων της ἀλλ' αὐτὴ ζητοῦσα τὴν εὐμενῆ στάσιν του, ἀποστέλλει τὴν πιστὴν θεράπαιναν πρὸς τὸν Ἰάσονα, ἐνῶ ὁ χορὸς ἐν τῷ μεταξὺ ἄδει τὸ τρίτον σιάσιμον δι' οὗ ἱκετεύει τὴν μανιώδη μητέρα νὰ ἀποφύγῃ τὴν φρικτὴν παιδοκτονίαν, διότι τὴν δρᾶσασαν τοιοῦτον ἀνήκουστον ἀνοσιούργημα δὲν θέλουσιν ἀνεχθῆ οἱ κάτοικοι τῆς ἱερᾶς πόλεως τοῦ Ἐρεχθέως, τῶν Ἀθηνῶν, εἰς ἃς προτίθεται νὰ καταφύγῃ ἱκέτις ἢ παιδοκτόνος.

ΧΟ. Ἐρεχθεΐδαι* τὸ παλαιὸν* ὄλβιοι	στο.
καὶ θεῶν παῖδες μακάρων, ἱερᾶς	825
χώρας ἀπορθήτου τ' ἄπο, φερβόμενοι*	
κλεινοτάταν σοφίαν, αἰεὶ διὰ λαμπροτάτου	
βαίνοντες ἀβρῶς* αἰθέρος, ἔνθα ποθ' ἀγνάς	830
ἐννέα Πιερίδας Μούσας λέγουσι	
ξανθὰν Ἀρμονίαν φυτεῦσαι*	
τοῦ καλλινάου τ' ἀπὸ Κηφισοῦ ῥοᾶς	ἀντ. 835
τὰν Κύπριν κλῆζουσιν ἀφυσσαμέναν	
χώραν καταπνεῦσαι μετρίας ἀνέμων	
ἠδυπνόους αὔρας· αἰεὶ δ' ἐπιβαλλομέναν*	840
χαίταισιν εὐώδη ῥοδέων πλόκον ἀνθέων	
τᾶ σοφία παρέδρους πέμπειν ἔρωτας,	
παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς.	845
πῶς οὖν ἱερῶν* ποταμῶν	στο.
ἢ πόλις ἢ φίλων	
πόμπιμός* σε χώρα	
τὰν παιδολέτειραν ἔξει,	
τὰν οὐχ ὀσίαν μετ' ἄλλων ;	850
σκέψαι τεκέων πλαγάν,	
σκέψαι φόνον οἶον αἴρει.	
μή, πρὸς γονάτων σε πάντως	
πάντῃ σ' ἱκετεύομεν,	
τέκνα φονεύσης.	855

πόθεν θράσος* ἢ φρενὸς ἢ
 χειρὶ τέκνων σέθεν
 καρδίᾳ τε λήψει,
 δεινὰν προσάγουσα τόλμαν;
 πῶς δ' ὄμματα προσβαλοῦσα
 τέκνοις ἄδακρυον* μοῖραν
 σχήσεις φόνου; οὐ δυνάσει,
 παίδων ἱκετᾶν πιτνόντων,
 τέγξαι* χέρα φοινίαν*
 τλίμονι* θυμῷ.

860

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 866—1018

Μετακληθεὶς εἶτα ὁ Ἰάσων (τέταρτον ἐπεισόδιον) παραπέι-
 θεται ὑπὸ τῆς Μηδείας νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παραμονὴν τῶν τέκνων
 ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ τὴν πατρικὴν μέριμναν, καὶ πιστεύσας εἰς τὴν
 εὐλικρινῆ μετάνοιαν καὶ συγγνώμην τῆς Μηδείας ἐπαινεῖ αὐτὴν
 διὰ τὴν φρόνησίν της καὶ εὐχεται εἰς τὰ τέκνα εὐδαιμονίαν. Ἴνα
 δὲ καὶ ἡ Γλαύκη μὴ διάκειται πλέον δυσμενῶς κατὰ τῶν τέκνων
 της, ἐπιθυμεῖ ἡ Μήδεια νὰ τὴν ἐξευμενίσῃ διὰ καλῶν δώρων ἃ
 θὰ κομίσωσιν αὐτῇ οἱ παῖδες. Ὁ Ἰάσων ἂν καὶ δὲν ἐγκρίνει
 τὴν γενναιοδωρίαν της ὑποχωρεῖ καὶ ἀπέρχεται ἡσυχος, ἐνῶ δ
 χορὸς βλέπων τὰ φρικώδη σχέδια τῆς Μηδείας ἐξελιισσόμενα ἐπι-
 τυχῶς, ἐκφράζει (τέταρτον σιάσιμον) τοὺς βασίμους φόβους
 του περὶ τῶν μελλόντων δεινῶν οἷα θὰ εἶναι ὁ θάνατος τῆς Γλαύ-
 κης καὶ ὁ φόνος τῶν παίδων, καὶ ταλανίζει τὴν δύστηνον μητέ-
 ρα, τὴν μέλλουσαν νὰ προδῇ εἰς σφαγὴν τῶν ἰδίων τέκνων.

Μετὰ τοῦτο (πέμπτον ἐπεισόδιον) καταφθάνει ὁ παιδαγω-
 γὸς ἀγγέλων εἰς τὴν Μήδειαν ὅτι ἡ Γλαύκη ἐδέχθη τὰ δῶρα
 καὶ συγκατετέθη εἰς τὴν παραμονὴν τῶν τέκνων ἐν Κορίνθῳ·
 βλέπων ὅμως αὐτὴν νὰ δακρύῃ καὶ νὰ διατελῇ τεταραγμένη, προσ-
 παθεῖ νὰ τὴν παρηγορήσῃ διὰ τὸν ἐπικείμενον ἀποχωρισμὸν της
 ἀπὸ τῶν τέκνων καὶ ἀπέρχεται.

ΜΗ. θράσω τάδ' ἀλλὰ βαινε δωμάτων ἔσω
 καὶ παισὶ πόρσυν* οἷα χροὶ καθ' ἡμέραν.
 ὦ τέκνα τέκνα, σφῶν μὲν ἔστι δὴ πόλις

1020

καὶ δῶμ', ἐν ᾧ λιπόντες ἀθλίαν ἐμὲ
 οἰκίσειτ' αἰεὶ μητρὸς ἔστερημένοι·
 ἐγὼ δ' ἔς ἄλλην γαῖαν εἶμι δὴ φυγὰς,
 πρὶν σφῶν ὄνασθαι* κάπιθεῖν εὐδαίμονας, 1025
 πρὶν λέκτρα καὶ γυναιῖα καὶ γαμηλίους
 εὐνάς ἀγῆλαι* λαμπάδας τ' ἀνασχεθεῖν*.
 ὦ δυστάλαινα τῆς ἐμῆς αὐθαδίας.
 ἄλλως* ἄρ' ὑμᾶς, ὦ τέκν', ἔξεθρηψάμην,
 ἄλλως δ' ἐμόχθιον καὶ κατεξάνθην* πόνοις, 1030
 στερορὰς* ἐνεγκοῖσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.
 ἦ* μὴν ποθ' ἦ δύστηνος εἶχον ἐλπίδας
 πολλὰς ἐν ὑμῖν γηροβοσκήσειν τ' ἐμὲ
 καὶ κατθανοῦσαν χερσὶν εὖ περιστελεῖν*,
 ζηλωτὸν ἀνθρώποισι· νῦν δ' ὄλωλε δὴ 1035
 γλυκεῖα φροντίς, σφῶν γὰρ ἔστερημένη
 λυπρὸν* διάξω βίωτον ἀλγεινόν τ' ἐμοί.
 ὑμεῖς δὲ μητέρ' οὐκέτ' ὄμμασιν φίλοις
 ὄψεσθ', ἔς ἄλλο σχῆμ' ἀποστάντες* βίου.
 φεῦ φεῦ· τί προσδέρκεσθέ μ' ὄμμασιν, τέκνα ; 1040
 τί προσγελάτε τὸν πανύστατον γέλων;
 αἰαῖ· τί δράσω ; καρδία γὰρ οἴχεται*,
 γυναιῖκες, ὄμμα φαιδρὸν ὡς εἶδον τέκνων.
 οὐκ ἄν δυναίμην· χαιρέτω βουλευήματα
 τὰ πρόσθεν· ἄξω παιδας ἐκ γαίας ἐμούς. 1045
 τί δεῖ με πατέρα τῶνδε τοῖς τούτων κακοῖς
 λυποῦσαν αὐτὴν δις τόσα κτᾶσθαι κακά ;
 οὐ δῆτ' ἔγωγε· χαιρέτω βουλευήματα.
 καίτοι τί πάσχω ; βούλομαι γέλωτ' ὀφλεῖν
 ἐχθροὺς μεθεῖσα τοὺς ἐμούς ἀζημίους ; 1050
 τολμητέον τὰδ'. ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης*,
 τὸ καὶ προσέσθαι μαλθακοὺς λόγους φρενός.
 χωρεῖτε, παῖδες, εἰς δόμους· ὄτω δὲ μὴ
 θέμις παρεῖναι* τοῖς ἐμοῖσι θύμασιν,
 οὐτῶ μελίσει· χεῖρα δ' οὐ διαφθερῶ*. 1055
 ᾶ ᾶ.
 μὴ δῆτα, θυμέ, μὴ ποτ' ἐργάσῃ τάδε·
 ἔασον αὐτούς, ὦ τάλαν, φεῖσαι τέκνων.

ἐκεῖ* μεθ' ἡμῶν ζῶντες εὐφρανοῦσί με. μὰ τοὺς παρ' Ἄϊδη νεοτέρους* ἀλάστορας, οὔτοι ποτ' ἔσται τοῦθ' ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ παῖδας παρήσω τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι.	1060
πάντως πέπρωται ταῦτα κοῦκ ἐκφεύξεται. καὶ δὴ 'πὶ κρατὶ στέφανος, ἐν πέπλοισι δὲ νύμφη τύραννος ὄλλυται, σάφ' οἶδ' ἐγὼ. ἀλλ', εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδόν, παῖδας προσεῖπεν βούλομαι. δότ', ὦ τέκνα, δότ' ἀσπιάσασθαι μητρὶ δεξιὰν χέρα.	1065 1070
ὦ φίλτατή χεῖρ, φίλτατον δέ μοι κάρα καὶ σχῆμα καὶ πρόσωπον εὐγενές τέκνων, εὐδαιμονοίτην, ἀλλ' ἐκεῖ* τὸ δ' ἐνθάδε* πατήρ ἀφείλετ'. ὦ γλυκεῖα προσβολή,* ὦ μαλθακὸς χρός πνευμά θ' ἥδιστον τέκνων. χωρεῖτε χωρεῖτ' οὐ γάρ εἰμι προσβλέπειν οἷα τ' ἔθ' ὑμᾶς, ἀλλὰ νικῶμαι κακοῖς, καὶ μανθάνω μὲν οἷα δοῦν μέλλω κακά· θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, ὅσπερ μεγίστων αἴτιος κακῶν βροτοῖς.	1075 1080

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1081—1322

Ὁ Χορὸς μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν παιδῶν εἰς τὰ ἀνάκτορα προβλέπων τὴν τύχην αὐτῶν ἐκφράζει (*πέμπτιον σιᾶσιμον*) τὴν γνώμην του περὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ λυπηρῶν τῆς παιδοποιίας καὶ φρονεῖ ὅτι εἶναι εὐτυχέστεροι οἱ μὴ γεννήσαντες τέκνα.

Οἱ γονεῖς, λέγει, ὑποφέρουσι νὰ ἀναθρέψωσι καὶ νὰ ἐτοιμάσωσι περιουσίαν εἰς τὰ τέκνα των, τὰ ὅποια ἄγνωστον ποῖαν καλὴν ἢ κακὴν διαγωγὴν θὰ δεῖξωσιν εἰς τὸ μέλλον. Ὑπὲρ πάντα ὁμοῦς ταῦτα καὶ ἐὰν ἀκόμη ἀποβῶσιν εὐτυχεῖ, ἐνσκήπτων προῶρως ὁ θάνατος ἀνατρέπει τὴν εὐτυχίαν, ἐξ ὧν καὶ καταφαίνεται ὅτι οἱ ἄτεκνοι εἶναι πάντως εὐτυχέστεροι. Ἡ Μῆδεια ἐν τῷ μεταξὺ βλέπει θεράποντα ὀρμώντα ἔξω τῶν ἀνακτόρων καὶ κραυγάζοντα πρὸς αὐτὴν νὰ φύγη τάχιστα, διότι ἡ Γλαύκη καὶ ὁ Κρέων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὀλεθρίων δώρων της. Ἡ Μῆδεια ἔξαλλος

ἐκ τῶν θριάμβων τῆς παρακαλεῖ τὸν θεράποντα νὰ διηγηθῆ λεπτομερῶς τὰ τοῦ θανάτου τῶν ἐχθρῶν τῆς καὶ μετὰ τοῦτο ἀνακοινοῖ εἰς τὸν χορὸν ὅτι θέλει προβῆ εἰς τὸν φόνον τῶν τέκνων τῆς καὶ εἰσέρχεται πρὸς τοῦτο εἰς τὸν οἶκον. Ὁ Χορὸς (*ἔκτιον στάσιμον*) μὴ τολμῶν νὰ ἐμποδίσῃ τὴν μαινομένην Μήδειαν ἀπὸ τῶν φρικτῶν τολμημάτων τῆς ἐπικαλεῖται τὴν Γῆν καὶ τὸν Ἥλιον νὰ σταματήσῃ τὴν χεῖρα τῆς παιδοκτόνου. Ἐκ τοῦ βάρους τῆς οἰκίας φθάνουν εἰς τὰ ὦτα τοῦ χοροῦ αἱ κραυγαὶ τῶν φονευομένων τέκνων, ἐνῶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καταφθάνει ὁ Ἰάσων καὶ ἐρωτᾷ τὸν χορὸν ἐὰν εὐρίσκεται ἀκόμη ἐν τῷ οἴκῳ ἡ Μήδεια μετὰ τὸν παρ' αὐτῆς μηχανευθέντα φόνον τῶν βασιλέων, ἀλλὰ κυρίως θέλει νὰ εὕρῃ καὶ σώσῃ τὰ τέκνα τοῦ ἀπὸ τῆς δικαίας ἐκδικήσεως τῶν βασιλικῶν συγγενῶν. Μανθάνει τότε παρὰ τοῦ χοροῦ ὅτι τὰ τέκνα τοῦ ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῆς μητρικῆς χειρὸς καὶ διατάξας νὰ ἀνοιχθῶσιν αἱ θύραι τῶν ἀνακτόρων βλέπει τὴν Μήδειαν εἰς ὕψος ὄχουμένην ἐπὶ ἄρματος πτερωτῶν δρακόντων καὶ συναποκομίζουσιν ἐπ' αὐτοῦ τὰ λείψανα τῶν παίδων.

- ΙΑ. ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι*
 θεοῖς τε κἄμοι παντὶ τ' ἀνθρώπων γένει,
 ἦτις τέκνοισι σοῖσιν ἐμβαλεῖν ξίφος 1825
 ἔτλης τεκοῦσα κἄμ' ἄπαιδ' ἀπόλεσας
 καὶ ταῦτα δράσασ' ἥλιόν τε προσβλέπεις
 καὶ γαίαν, ἔργον τλάσα δυσσεβέστατον.
 ὄλοι' ἐγὼ δὲ νῦν φρονῶ*, τότ' οὐ φρονῶν,
 ὅτ' ἐκ δόμων σε βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονός 1830
 Ἕλληνας εἰς οἶκον ἠγόμην, κακὸν μέγα,
 πατρός τε καὶ γῆς προδοτὴν ἢ σ' ἐθρόεματο
 τοιονδ' ἀλάστορ* εἰς ἔμ' ἔσηψαν θεοί
 κτανοῦσα γὰρ δὴ σὸν κάσιν παρέστιον,
 τὸ καλλίπρῳρον εἰσέβης Ἄργουῖς σκάφος. 1835
 ἦρξω μὲν ἐκ τοιῶνδε, νυμφευθεῖσα δὲ
 παρ' ἀνδρὶ τῷδε καὶ τεκοῦσά μοι τέκνα,
 εὐνῆς ἔκατι καὶ λέχους σφ' ἀπόλεσας.
 οὐκ ἔστιν ἦτις τοῦτ' ἂν Ἑλληνίς γυνή
 ἔτλη ποθ', ὧν γε πρόσθεν* ἤξιον ἐγὼ 1840
 γῆμαί σε, κῆδος ἐχθρὸν ὀλέθριόν τ' ἐμοί,

- λέαιναν, οὐ γυναῖκα, τῆς Τυρσηίδος
 Σκύλλης ἔχουσαν ἀγριωτέραν φύσιν.
 ἀλλ' οὐ γὰρ ἄν σε μυρίοις ὀνειδέσι
 δάκοιμι· τοιόνδ' ἐμπέφυκέ σοι θράσος· 1345
 ἔρρ', αἰσχροποιῆ καὶ τέκνων μαιφόνε,
 ἐμοὶ δὲ τὸν ἐμὸν δαίμον' αἰάζειν πάρα*,
 ὅς οὔτε λέκτρων νεογάμων ὀνήσομαι,
 οὐ παῖδας οὐς ἔφουσα κάξεθρεψάμην
 ἔξω προσειπεῖν ζῶντας, ἀλλ' ἀπόλεσα. 1350
- ΜΗ. μακρὰν ἄν ἐξέτεινα* τοῖσδ' ἐναντίον
 λόγοισιν, εἰ μὴ Ζεὺς πατὴρ ἠπίστατο
 οἷ' ἐξ ἐμοῦ πέπονθας οἷά τ' εἰργάσω·
 σὺ δ' οὐκ ἔμελλες τᾶμ' ἀτιμίας λέχη
 τερπνὸν διάξειν βίοτον ἐγγελῶν ἐμοί, 1855
 οὐδ' ἢ τύραννος οὐδ' ὁ σοὶ προσθεῖς γάμους
 Κρέων ἀνατὶ* ἰῆσδέ μ' ἐκβαλεῖν χθονός.
 πρὸς ταῦτα καὶ λέαιναν, εἰ βούλει, κάλει
 καὶ Σκύλλαν ἢ Τυρσηνὸν ᾤκησεν πέδον·
 τῆς σῆς γὰρ ὡς χρῆ καρδίας ἀνθηψάμην*. 1360

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1361—1419 (τέλος)

Μετὰ διάλογον ἀμοιβαίων ἀντεγκλήσεων καὶ ὕβρεων ὁ Ἰάσων ἰκετεῦει τὴν Μήδειαν ἵνα τῷ παραδώσῃ τὰ λείψανα τῶν τέκνων πρὸς ἐνταφιασμόν· αὕτη ἀρνεῖται, ὅπως ἀποκρούει καὶ τὴν τελευταίαν παράκλησιν τοῦ Ἰάσονος ἵνα ἀσπασθῇ τὰ νεκρὰ τέκνα του καὶ ἀπέρχεται ἐφ' ἄρματος εἰς Ἀθήνας πρὸς τὸν Αἰγέα. Ὁ Ἰάσων ἐπιμαρτύρεται τὸν Δία καὶ τοὺς λοιποὺς θεοὺς διὰ τὴν πρᾶξιν τῆς μυσαρᾶς γυναικὸς καὶ τὸ δρᾶμα τελειώνει.

Μ Η Δ Ε Ι Α

- 1 *ἀβρῶς*, σύναψον πρὸς τό : *βαίνοντες ἀβρῶς ἀεὶ διὰ λαμπρ. αἰθέρος*—ἐνῶ διαρκῶς κινεῖσθε μὲ χάριν μέσα εἰς μίαν διαυγεστάτην ἀτμόσφαιραν.
- 2 *ἄγαν*, σύναψον πρὸς τὸ *ὑπὲρ*—ὑπεράγαν, ὑπερβολικῶς, ὑπὲρ τὸ μέτρον.
- 3 *ἀγών*, ἐνταῦθα—κίνδυνος, δυσκολία.
- 5 *ἄδακρυν*, σύντ. *πῶς προσβ. ὄμμ. τέκνοις σχήσεις ἄδακρυν μοῖραν φόνου* ; = πῶς ἀτενίσασα τὰ τέκνα σου θὰ ἐκτελέσῃς τὸν φόνον χωρὶς νὰ κλαύσῃς ;
- 6 *αἰσυμνᾶ*—κυβερνᾶ, βασιλεύει, (*αἰσυμνήτης*).
- 7 *αἰῶν*—χρόνος, μακρὰ περίοδος ζωῆς, σύντ. *μακρὸς αἰὼν ἔχει εἰπεῖν πολλὰ μὲν τὴν ἡμετέραν μοῖραν (πολλὰ) δὲ τὴν μοῖραν τῶν ἀνδρῶν. Καὶ ἐλευθέρως*—ἢ μακρινὴ ζωὴ δίνει ὕλικὸ νὰ πῆ κανεῖς πολλὰ καὶ γιὰ τὸ δικό μας τὸ μέρος καὶ γιὰ τὸ μέρος τῶν ἀνδρῶν.
- 8 *αἰῶν* = βίος.
- 9 *ἀκριβῶς* (θῆσομαι) = δὲν θὰ ἀκριβολογήσω.
- 10 *ἀλάσθαι*, ὑποκ. *παῖδας (κἀμὲ) ἢ ἔσωσά σε* . . .
- 11 *ἀλάστορα* = τιμωρὸν δαίμονα.
- 12 *ἀλλ'* (εἶμι) . . . σύναψον *ἀλλά* . . . *βούλομαι προσειπεῖν* . . . *εἶμι γάρ.*
- 13 *ἀλλ'* (οὔτε) . . . σύνταξον : *ἀλλ' οὔει πω ταῦτα ἑαυτῆ (ἐπίρρ.) (ἔστι), μὴ δοκεῖτε* = ἀλλὰ τὰ πράγματα δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς τοιοῦτον σημεῖον, μὴν τὸ πιστεῦτε.
- 14 *ἄλλως*, ἐνταῦθα = *ματαίως, ἀνωφελῶς.*
- 15 *ἄλις*, ἐπίρρ. ἐνταῦθα = *μετρίως, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἄγαν.*
- 16 *ἀμαθίας* (ὕπὸ) = *ἕνεκα ἀπερικοψείας.*
- 17 *ἀμηχανώταται* = *ἀκαταλληλόταται.*
- 18 *ἀμπέχων* = *περιβάλλον.* Ἡ φυσικὴ σειρά : *ἀμπέχων σπειραὶς πολυπλ. πάγχρυσ. δέρας ἔσωζε ἄπνους ὦν.*

- 19 ἀμφιλόγους (δργάς)=δργάς ἐκ λογομαχίας.
- 20 ἀνασχεθεῖν (λαμπάδας)=νά κρατῶ τὰς δᾶδας τῆς γαμη-
λίου πομπῆς (κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν παλαιῶν).
- 21 ἀνατι=ἄνευ ἄτης, ἀτιμωρητέι.
- 22 ἀνδάνουσα, σύνταξον τὸ ὄλον, ἀνδάνουσα (πολίταις) ὧν
πολιτῶν χθόνα ἀφίκετο φυγῆ=ἀρέσκουσα εἰς τοὺς
Κορινθίους πολίτας εἰς ὧν τὴν χώραν ἔφθασε διὰ τῆς
φυγῆς (ἐξ Ἰωλκοῦ).
- 23 ἀνήνασθαι, ἀόρ. τοῦ ἀναίνομαι=ἀπολείπω τὸν ἄνδρα.
- 24 ἀνθηψάμην, (ἀνθάπτομαι), ἐνταῦθα τὸ κοινόν=σοῦ ἡγγιξα
καὶ ἐγὼ στήν καρδιά σου.
- 25 ἀνιεῖς, κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς β' ἐνικόν πρόσωπον τοῦ ἐνεστῶ
τος. ἀνίημι (μωρίας, γεν. τοῦ ἐνικοῦ)=παύομαι τοῦ μω-
ραίνειν.
- 26 ἀντάχησ' ἄν, ὑποκ. ἢ λύρα, ἐκ τῶν προηγουμένων=διότι
θὰ ἀντηχοῦσε ἡ λύρα μου ὕμνον κατὰ τοῦ ἄρρενος γένους.
- 27 ἀποστάνεις (εἰς σχῆμα)=μεταβάντες εἰς διαφορετικόν τρό-
πον ζωῆς. Ἡ ἔκφρασις ἔχει διπλὴν ἔννοιαν...
- 28 ἀπιτολέμους εὐνάς (πτόλεμος, πόλεμος)=ἀπολέμους, εἰρη-
νικὰς κλίνας. Σύνταξον τὸ ὄλον: κρίνοι (Κύπρις) ὀξύ-
φρων λέχη γυναικῶν σεβίζουσα ἀπιτολ. εὐνάς=εἴθε
ἡ Κύπρις μετὰ δευδερκείας νὰ ἐξομαλύνῃ τὰ τῶν γάμων
τῶν γυναικῶν, τιμῶσα τὴν εἰρηνικὴν συμδίωσιν.
- 29 ἄραρε=πρκ. τοῦ ἀραρίσκω· σύνταξον: ἦτε πίστις θεῶν
οὐκέτι ἄραρε=αἰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἔνορκοι ὑποσχέσεις
τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶναι πλέον ἀσφαλεῖς.
- 30 ἄσης (ἄω=κορέννυμι) ἄση, ἡ=κόρος, ἀνία, στενοχωρία.
- 31 ἄτιμος, ἐνταῦθα=ἐστερημένη τῶν δικαιομάτων σου.
- 32 ἀφυσσαμέναν ποιητ. τύπος τοῦ ἀφύσσω, ἀφύσσομαι=
ἀντλῶ. Σύνταξον τὸ ὄλον: κλήξουσι τὰν Κύπριν ἀφυσσ.
ῥοὰς ἀπὸ Κηφ. τοῦ καλλιναίου καταπνεῦσαι χώραν
μειρ. ἀν. ἠδουιν. αἴρας=καὶ ὅπου διηγούνται ὅτι ἡ
Ἀφροδίτη ἀντλήσασα νερὰ ἀπὸ τὸν καλλίρροον Κηφ. κα-
τεδρόσισε τὸν τόπον μὲ ἠπίους ἀρωματικὰς αὔρας.
- 33 ἀχερήμων=ἀχρήματος, πένης.
- 34 βασιλεια, ἡ=βασίλισσα. Ἡ ὅλη φράσις ἔχει: ἄλλη βασί-
λεια ἐπανέστη δόμοις, κρείσσων τῶν (σῶν) λέκτρων

- =άλλη βασίλισσα κατέλαβε τούς οίκους, γενομένη κάτοχος τῆς κλίνης σου.
- 35 **γεγῶτας (σεμνοῦς)**: γίγνομαι. Ἡ ἑλη φράσις, οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτιῶν γεγῶτας σεμνοῦς τοὺς μὲν ἀπ' ὀμμάτων, τοὺς δ' ἐν θυραλοῖς=ἤξεύρω πολλοὺς ἀνθρώπους ποῦ ἐνομίσθησαν ὑπερήφανοι, ἐξ ὧν ἄλλοι μὲν ἐξουσαν μακρὰν ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κόσμου καὶ ἄλλοι μέσα στὸν κόσμον.
- 36 **γλώσση**, ἀντιτίθεται τῇ φρενί. Σύνταξον τὸ ὄλον: ὦ παγκάκισσε, τοῦτο γὰρ ἔχω (σε) γλώσση εἰπεῖν μέγιστον κακὸν εἰς ἀνανδρίαν. Καὶ ἐλευθέρως=σὲ ὀνομάζω παγκάκιστον, διότι ἡ γλώσσα δὲν ἔχει λέξιν ἰνάλογον μὲ τὴν προστυχιά σου.
- 37 **γύη**, γύης, ἑ,=γῆ.
- 38 **δέρην**, δέρη, ἡ,=λαιμός. τράχηλος.
- 39 **δέρος**, ἄλλος τύπος τοῦ δέρας.
- 40 **διαπτάσθαι**, ἄορ. τοῦ διαπέτομαι' σύνταξον τὸ ὄλον: εἶθ' ὦφελε σκάφος Ἄορ. μὴ διαπτάσθαι Συμπληγάδας κυαν. εἰς αἶαν Κολχ.
- 41 **διαφθερῶ** (οὐ) χεῖρα=δὲν θὰ ἀδυνατίσω τὸ χέρι μου, ἀπὸ οἴκτον, δὲν θὰ θείξω μαλακότητα εἰς τὸ ἔργον.
- 42 **δοκοῦσα**. . . τί=τί ἐλπίζουσα, προσδοκῶσα νά. . .
- 43 **δυσκέλαδος** (κέλαδος, ἑ=βοή, κραυγή)=κακότητος.
- 44 **δυσπέρατον**, σύνταξον: ἔχουσα τὸν δυσπέρατον αἰῶνα (τῆς) ἀμηχανίας, οἰκτροτάτον ἀχέων. (παράθεσις)=διάγουσα τὸν δυσκολοπέραστον βίον τῆς ἐνδείας, ἕπερ εἶναι ἡ οἰκτροτάτη τῶν συμφορῶν.
- 45 **ἐκεῖ**, ἐν Ἀθήναις δηλ. ἔπου θὰ καταφύγω παρὰ τῇ βασιλεῖ Αἰγεί=καὶ ἐν στ. 1073=ἐν Ἄδῃ.
- 46 **ἐκπλήξασα** (θυμὸν)=ἐξεγείρασα τὴν ψυχὴν μου διὰ τὴν ἐπίδωξιν ἄλλων γάμων (εἰτέροις ἐπὶ λέκτροις).
- 47 **ἐνθάδε** (τὸ δέ. . .) ἐνν. εὐδαιμονεῖν.
- 48 **ἐννοούμενοι** (οὐδὲν)=χωρὶς νὰ ἔχουν καμμίαν ἔγνοιαν, χωρὶς νὰ τοὺς μέλη διὰ τὰ. . .
- 49 **ἐξανύσασα** (ἀμέραν...)=τελευτήσασα τὸν βίον.
- 50 **ἐξέτλον** ἐνν. τὸ σοῦ.
- 51 **ἐξέτεινα**, (ἄν μακρὰν, ἐπιρρ.)=διὰ μακρῶν θὰ ἀπίντων...

- 52 *ἐπιβαλλομέναν*, ἐνν. *τὴν Κύπριν*. Συμπλήρωσον καὶ σύντ.:
(κλήζουσι δὲ τὴν Κύπριν) *ἀεὶ ἐπιβαλλομέναν χαίταισιν*
εὐώδη πλ. ροδ. ἀνθ. πέμπειν ἔρωτας παρέδρους τῆ
σοφ... *ἕνεργους παντ. ἀρετᾶς* = καὶ ἀπὸ οὗου λέγουσιν
πὼς ἢ Ἄφρ. θέτουσα πάντοτε ἐπὶ τῆς κόμης εὐώδη στέ-
φανον ἀπὸ ρόδα ἐξαποστέλλει τοὺς ἔρωτας νὰ συμπαρε-
δρεύουν μὲ τὴν σοφίαν καὶ νὰ συνεργάζωνται μαζὶ τῆς
εἰς κάθε ἀρετήν.
- 53 *ἐπίστασαι*, κοινὸν καὶ εἰς τὸ κατωτ. *χρησθῆναι* = γνωρίζεις
νὰ μεταχειρίζεσαι νόμους, τεθειμένους οὐχὶ πρὸς χάριν
τῶν ἰσχυρῶν...
- 54 *ἐπιστάτην*, συναπτέον τῷ *ζεύγλαισι*, = διὰ νὰ ἐπιστατήσης,
νὰ διευθύνῃς τὸ ζεύξιμον τῶν πυριπν. .
- 55 *ἐπίφθονος*, ἐνταῦθα παθητ. = ἄξιος μίσους, ἄρα ἀποκρου-
στέος.
- 56 *ἐρετμῶσαι*, ὑποκείμ. τὸ προηγ. *πεύκη* = νὰ ἐξοπλίσῃ (τὰς
χεῖρας ἀνδρῶν) δι' ἐρετμῶν, νὰ ἐφοδιάσῃ μὲ κώπας τοὺς...
- 57 *Ἐρεχθεῖδαι*, δηλ. οἱ Ἀθηναῖοι ὡς καταγόμενοι κατὰ τὰς ἐν-
τῆ Ἀττικῇ παραδόσεις ἀπὸ τοῦ μυθολογουμένου γηγε-
νοῦς ἥρωος Ἐρεχθέως (πρὸλ. (Ἐρέχθειον).
- 58 *ἐχεγγύους* (δόμεους) = παρέχοντας ἀσφάλειαν.
- 59 *ζημιουμένη* (φυγῆ) = ἔτι ἐτιμωρήθης μόνον μὲ ἐξορίαν.
- 60 *ἢ μὴν ποτε*, σὺναψον πρὸς τό, *γηροβοσκήσειν*.
- 61 *ἢν* (μὴ ποτε) = πλὴν ἔταν κάποτε... οἰμῶς ἤ.
- 62 *θηκιὸν* (φάσγανον) ἐκ τοῦ θήγω = ἠκονημένον, ὀξύ.
- 63 *θράσος* σύνταξον : *πόθεν λήψει θράσος ἢ φρενὸς ἢ χειρὶ*
καρδίᾳ τε, προσάγουσα δεινὰν τόλμαν ἰένων σέθεν ;
= ἀπὸ ποῦ θὰ πάρῃς τὸ θράσος τοῦ νοῦ καὶ εἰς ποῖο
χέρι καὶ καρδίᾳ θὰ τὸ εὕρῃς, τολμῶσα τόσα φοβερὰ κατὰ
τῶν παιδιῶν σου;
- 64 *ἰερῶν* (ποταμῶν) ἐνν. τοὺς παρὰ τὰς Ἀθήνας Ἰλισσὸν καὶ
Κηφισόν.
- 65 *ἰμέρω* = πόθῳ, ἔρωτι. Σύνταξον τὸ ὅλον: *μήποιε, ᾧ δέσπ.*
ἐφείης ἐπ' ἔμοι τὸν οἰστὸν χρυσεῶν τόξων χρίσασα
(τοῦτον) ἰμέρω.
- 66 *κακῇ* (ἐς ἀλλήν) = δειλή εἰς τὴν μάχην.

- 67 *κἀκης* (τῆς ἐμῆς), ἐπιφώνησις: ἀλλ' ἐντροπή διὰ τὴν ἀνανδρίαν μου καὶ μόνον διότι...
- 68 *καλλίνικον*, γέν. οὐδ. (οὔσεταί τὸ καλλίνικον ῥαδίως) = θὰ νικήσω εὐκόλως πρβλ. τὴν φράσιν *νικητήρια φέρεσθαι κλπ.*
- 69 *καμοί...* ἀνάλυσον: *καὶ ἐμοὶ μὲν (τοῦτο τὸ κατ' ἐμοῦ λέγειν, ἐκ τῶν κατωτ.) οὐδέν ἐστι πρᾶγμα* = καὶ ἐμένα μὲν καθόλου δὲν μὲ πειράζει ὅτι μὲ κακολογεῖς.
- 70 *καριερόν* (πρὸς τὸ) = πρὸς τὸ δεινὸν τῆς τόλμης θὰ ἔλθω, δηλ. θὰ ἀπειτολμήσω τὰ δεινότερα.
- 71 *κατεξάνθη*, (*κατὰ* — *ξαίνομαι*) = κατεκομματιάσθη ὡς τὰ ξαινόμενα ἔρια ἔπειτα γενικῶς, συνετρίβη ὑπὸ τῶν...
- 72 *κεδνόν*, *κεδνός* = φρόνιμος, δεξιός,
- 73 *κεχρώσμεθα*, *χρώζω* — *ομαι* = χρωματίζω, κηλιδώνω, μαιίνω (ἐνταῦθα) διὰ τῆς ἐπαφῆς
- 74 *κηδεύασαι* = τοῖς κηδεσταῖς, τοῖς συνάψασιν τὸν γάμον (δηλ. τῷ Κρέοντι).
- 75 *κῆδος*, τὸ = ἡ ἐπιγαμία.
- 76 *κλῆδα* (καθαράν...) ποιητικῶς ἀντὶ *κλῆδα καθαρῶν φρενῶν* = τῆς ἀγνῆς ψυχῆς.
- 77 *κνίξει*, *κνίζω*, *ομαι* = γαργαλίζω καὶ μεταφ. ἐπὶ ἐρώντων: ἐρεθίζομαι κλπ. πρβλ. τὸ κοινόν, σοὺ πονεῖ, σὲ τρώγει...
- 78 *κοινώσομαί σοι* (κοινοῦμαι) = θὰ κοινολογήσω μετὰ σοῦ ὡς...
- 79 *κοίτας* (*λέκτρον*) ποιητικὴ ἔκφρασις πρβλ. *λέκτρων εὐναί* ἢ φράσις ἔχει: *ὀλέσασα λέκτρον κοίτης τῆς ἀνάνδρου* (κατὰ πρόληψιν) ἤγουν ὀλέσασα λέκτρον ἀνδρὸς = στερηθεῖσα τῆς συζυγικῆς κλίνης.
- 80 *λαίφους*, *λαῖφος*, τὸ = ἰστίον πλοίου, πανν', Ἡ φράσις δλη: *ἀλλὰ (δεῖ με) ὑπεκδραμεῖν τὴν σὴν σιομ. γλωσσαλγίαν, ὡς* *κεδνὸν οἰακοστρ. νεὼς ἄκροισ κρασπέδοισ λαίφους* = νὰ ὑπεκφύγω τὴν ἀτελείωτον φλυαρίαν σου (ὡς διαφεύγει τὴν θύελλαν) ὁ δεξιὸς τῶν πλοίων πηδάλιοσχος (ταξιθεύων) μὲ συνεσταλμένα τὰ ἰστία.
- 81 *λελησμένη*, *τοῦ ληίζομαι*, *λήζομαι*, παθητ'. = ληστρικῶς ἀπηγμένην.
- 82 *λύει* = λυσιτελεῖ, ὠφελεῖ.
- 83 *λυπερόν* (*βίοτον*) = ἄθλον, ἐλευερόν.

- 84 μακαρίαν, (εἰρωνικῶς) = ζηλευτήν, καλότυχον· λάβε τὸ ἔ-
λον: τοιγὰρ ἔθνηκάς με ἀντι τῶνδε μακαρίαν πολλαῖς
(γυναιξί) ἀν' Ἑλλάδα.
- 85 μεθορμίσασθαι (ἐκ) τῆσδε συμφ. = νὰ ἀλλάξω ὄρμον, κα-
ταφύγιον ἐκ ταύτης τῆς συμφ.
- 86 μέμφομαι ἐνταῦθα = παραπονοῦμαι.
- 87 μέτειμι = θὰ ἐπιδιώξω, σύνταξον: μέτειμι τόνδε φόνον·
δόλω καὶ σιγῇ.
- 88 μειῆλθον (Περίφ.) = ἦλθον νὰ λάβωσι χάριν τοῦ Π.
- 89 νάπαισιν, νάπη, ἦ = δασώδης φάραγξ.
- 90 νέον, ἐνταῦθα = κακόν, ἀπροσδόκητόν τι.
- 91 νερτέρους (ἀλάστορας), δηλ. τοὺς κάτω θεοὺς, τοὺς ἐκδικούν-
τας τὰ ἐγκλήματα.
- 92 νοσεῖ (τά..) = συγκρούονται, φιλονικοῦν οἱ φίλι. (ἴδ. ἀνωτ.
διχοσια ἦ).
- 93 νοῦς (λεπτὸς) ἐνν. γνῶναι ἐκ τοῦ κατωτ. διελθεῖν = ὑπάρ-
χει εἰς σέ δξύνοια ὥστε νὰ καταλάβῃς ὅτι. . .
- 94 ξυμφέρουσα (Ἰάσονι) = συναρμόζουσα ἑαυτήν, ὁμοφρονοῦσα
πρὸς τὴν Ἰ. . .
- 95 ξυναρτῶσα (γένος) = ἀφοῦ συνάψω, συνδέσω (τὰ ἐκ τῆς βα-
σιλείσσης τέκνα καὶ τὰ ἰδικά σου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κοινωνι-
κοῦ ἐπιπέδου (εἰς ταὐτὸ θεῖην) νὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς.
- 96 οἴχεται (καρδία) = πάει ἢ τόλμη μου, μοῦ ἔφυγε τὸ θάρ-
ρος μου.
- 97 ὄνασθαι (ἀορ. τοῦ ὀνίναμαι), τὸ κοινόν: νὰ σὰς χαρῶ.
- 98 ὄνειδος (καλόν), παράθεσις εἰς τὴν προηγουμένην ἔννοιαν.
Κεῖται εἰρωνικῶς = ὠρατο μὰ τὴν ἀλήθεια καμάρι διὰ
τόν. . .
- 99 ὄνησις (ὀνίνημι) = ἀπόλαυσις, χαρά του.
- 100 ὄρῖσασα, ἐνταῦθα = διαπλεύσασα, διαπεράσασα τὰς. . .
- 101 παγαί, σύνταξον: παγαί λερωῶν ποταμῶν χωροῦσιν ἄνω
καὶ δίκαια καὶ πάντα στρέφεται πάλιν.
- 102 παλαιὸν (τὸ —) ὡς ἐπίρρ. = παλαιόθεν ἐννόησον τὸ β. εἰ-
σὶν ὡς καὶ κατωτ.
- 103 πάρα = πάρεστι καὶ ἐνταῦθα τὸ κοινόν: μοῦ φθάνει, μοῦ
μένει νὰ. . . .
- 104 πάρα = πάρεσι (δῶμοι).

- 105 *παρεῖναι* (τοῖς θύμασι), ταῦτα λέγει ἡ Μήδεια πρὸς τὸν *χορὸν*.
- 106 *πάρος* (θαμείην), δηλ. πρὶν γίνω ἀπολις εἶθε νά. . .
- 107 *περιστελεῖν*, ἐπὶ νεκρῶν=κοσμῶ διὰ τῶν ἐνταφίων, σαβά-
νων κ.λ.π.).
- 108 *πέτρος*, δ=βράχος.
- 109 *πέυκη*, ἐξ ἧς κατεσκευάσθη ἡ Ἄργώ.
- 110 *πόλις* (καὶ δῶμα), ὑπαινίσσεται τὰ ἐν τῇ Ἄδῃ πρὸς ὃν σκο-
πεύει νὰ καταπέμψῃ τὰ τέκνα.
- 111 *πόμπιμος*=ὁ συνοδεύων τινὰ προστατευτικῶς. Σύνδεσον τὸ
ἔλον: *πῶς οὖν ἡ πόλις ἱερῶν ποταμῶν ἢ χώρα πόμ-
πιμος φίλων ἔξει σὲ τὰν παιδολ...*;=πῶς λοιπὸν ἡ
πόλις (Ἀθηναί) τῶν ἱερῶν ποταμῶν ἢ ἡ χώρα (Ἀττικῆ),
ἢ παρέχουσα προστασίαν εἰς τοὺς φίλους, ἢ φιλόξενος,
θᾶ... Οἱ Ἀθηναῖοι (ὡς οἱ σημ. Ἑλβετοὶ) ἐκαυχῶντο ὅτι
παρεῖχον ἄσυλον εἰς τοὺς καταδιωκομένους (πρβλ. Οἰδί-
ποδα, Ἐπιγόνους κτλ. κτλ.).
- 112 *πόνων* (περὶ τῶν ἐμῶν—) περὶ τῶν ἀγώνων μου (κατὰ τὴν
εἰς Κολχίδα ἐκστρατείαν (Ἴδε *ναυκληρίας* στ. 527).
- 113 *πόρρυνε* (παισί)=ἐτοίμαζε, φρόντιζε διὰ τὰ...
- 115 *πόσις*, σύνταξον: *πόσις γὰρ ὁ ἐμὸς ἐν ᾧ πάντα μοι ἦν,
γιννώσκω καλῶς, ἐκβέβηκε κάκιστος ἀνδρ.*
- 115 *πρόσαντες, προσάντης*, εἰ. (ἀντην) = ἀνωφερῆς, ἀπόκρη-
μνος καὶ ἐνταῦθα=δυσχερῆς, ἐναντίον.
- 116 *προσβολή*, ἐνταῦθα=ἐναγκαλισμὸς μετὰ ἀσπασμοῦ.
- 117 *πρόσθεν* (ῶν.)=πρὸ τῶν ὀπίσθων γυναικῶν, ἀπέναντι τῶν...
- 118 *προσχωρεῖν* (πόλει)=νὰ προσαρμόζῃται τῇ ἡθει τῶν πο-
λιτῶν.
- 119 *πυργοῖς*=ὡς πύργον ὑψώνεις ἔκφερε τὴν φρ. ἐπειδὴ καὶ
(ἐπίδοτ.) *πυργοῖς, τὴν χάριν λίαν*, δηλ. . . ἐκτὸς τῶν
ἄλλων ἂ σκοπεῖς, ἐξαίρεις σφόδρα ἰδιαιτέρως τὴν πρὸς
ἐμὲ χάριν. . .
- 120 *θάθυμιαν*, σύνταξον τὸ ἔλον: *οἱ δὲ ἐκτίσαντο δύσκιλ. καὶ
θάθυμ. ἀπὸ ποδὸς ἡσύχου*=(γνωρίζω δὲ ἄλλους) οἱ-
τινες ἀπέκτησαν κακὸν ὄνομα καὶ ἐθεωρήθησαν βράθυμοι,
διότι ἐζούσαν ἡσυχά. . .

- 121 **συμβalών**, συνήθης ή φράσις=συμβάλλω τινι έχθραν (ήγώνα, μάχην κλπ.)=συγκρούομαι πρός. .
- 122 **συντήκουσα (δακρύοις)**, ώς ουδέτ.=κατατηχομένη, λειώνουσα από. .
- 123 **στερρός άλγηδόνας**=σκληράς (ώδινας του τοκετου).
- 124 **σώφρων**, ένταυθα=ένάρετος, έγκρατής.
- 125 **σπανιζοίμεσθα, σπανίζω, σμαι**, ταυτόσημα=εύρίσκομαι εις ανάγκην, εις ένδειαν, ταλαιπωροομαι ύπ στερήσεων
- 126 **σπλάγγνον**, ένταυθα=ή άληθής φύσις, τό πραγματικόν ήθος του ανθρώπου· πρβλ. τό κοινόν «τά μέσα του ανθρώπου».
- 127 **στέργοι**,=εΐθε νά με άγαπή ή σωφρ... (έν τω πεζω: εΐθε νά είμαι σώφρων)).
- 128 **τέγξαι, τέγγω**=δρέχω, έντ.=μολύνω, κηλιδώνω.
- 129 **τέκτονες**=τεχνίτριαι, δημιουργοί.
- 130 **τλάμονι** (θυμω)=καί νά τό βαστάξη ή ψυχή σου.
- 131 **τρόχων**, τρόχος, δ=τό τρέξιμον, ό δρόμος· σύναψον πρός τό: **πεπαυμένοι** =σταματήσαντες τά τρεξίματα.
- 132 **ύμνεύσαι, μετοχή**=ύμνοῦσαι, ένταυθα=κακολογοῦσαι, φυσική σειρά κατά την 'Αττικήν διάλεκτον: **Μοῦσαι παλαιγενών δοιδών (γέν. άρσ.) λήξουσι ύμνοῦσαι την έμην άπιστ...**
- 133 **ύμνησαι** έξαρτάται έκ του άνωτ. **είη δπερ**=εΐθε νά μη ήτο δυνατόν εις έμέ νά...
- 134 **ύφεισα (σώμα)**=παραδώσασα, έπιτρέψασα τό..
- 135 **φάμαι**, ή φράσις έχει: **φάμαι σιρέψουσι τάν έμάν βιοτάν** (ούτως ώστε) **έχειν εύκλειαν**.
- 136 **φείδου**, σύνταξον: **φείδου ών επίστασαι μηδέν**, (επίρρ. =>μηδόλως) **βουλεύουσα και τεχν**. Κατ' έλευθέραν άπόδοσιν=σκέπτου και τεχνάζουσα ήξεύρεις, άφειδοῦσα των πάντων.
- 137 **φερβόμενοι**, σύντ. **φερβόμενοι κλεινοτάταν σοφίαν από Ιεράς χώρας άπορθήτου τε**=πού τρέφεσθε με την ξακουστήν σοφίαν από την άγίαν και άπόρθητον χώραν σας.
- 138 **φροντις (νέα) αντί: φροντις των νέων και φροντις**, συνεκδοχικώς έντ. του : **φρήν, διάνοια** = τά παιδακήσια μυαλά δέν...

- 139 φρονῶ=εἰμὶ ἔμφρων. σκέπτομαι ἔρθῶς,.
- 140 φυτεῦσαι, σύνταξον: ἔνθα λέγουσι ξανθ. Ἄρμονίαν (ὑποκ.) φυτεῦσαι ποτε ἐνθά ἀγνάς Πιερ. Μούσας (ἀντικ.). Κατὰ τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἐπισήμου θεογονίας (Ἰδ. Ἡσίοδ. Θεογ. 53) ἡ Μνημοσύνη εἶναι ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν· ὁ ποιητὴς θυσιάζων τὴν παράδοσιν εἰς τὸ φιλαθήναιον αἰσθημά του λέγει ὅτι ἡ Ἄρμονία (σύμβολον τοῦ ἁρμονικοῦ συνδυασμοῦ ὄλων τῶν στοιχείων καὶ τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν τοῦ Ἀττικοῦ οὐρανοῦ) ἐξέλεξεν ὡς τόπον γεννήσεως τῶν θυγατέρων της, τῶν Μουσῶν, τὴν πανέμορφον Ἀττικὴν κλπ.
- 141 φοινίαν (χέρα)=αἱματοβαφή, δηλ. νὰ βάψῃς τὸ χέρι σου μὲ αἷμα.
- 152 χαρακτῆρ=σημεῖον χαρασσόμενον ἐπὶ τινοσ πρὸς διάκρισιν. Ἡ ἐκφορὰ τῆς ἑλλης φράσεως: οὐδεὶς χαρακτῆρ ἐμπέφυκε (τῷ) σώματι (τῶν) ἀνδρῶν ὄτω χερῶν διειδέναί τὸν κακόν.
- 143 χεροῖν δοτ. πτώσεως,
- 144 ὥπασε, ἔδωκε παρέσχε (δπάζω): λάβε τὸ ἔλον οὕτως: οὐ γὰρ Φοῖβος ἡγήτωρ μελῶν ἐν—ὥπασε (τμησίς) ἡμετέρι γνώμη λύρας θείσπιν (θείαν) ἀοιδόν= (καὶ ταῦτα συμβαίνουσι) διότι ὁ Ἀπ. ὁ μουσηγέτης δὲν ἐπέβαλεν εἰς τὴν ψυχὴν μας τὴν θείαν τέχνην τῆς λύρας..

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

Εύριπίδου Τραγωδίαι Μιχαηλίδου

7

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ

ΧΟΡΟΣ ΤΡΟΙΖΗΝΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

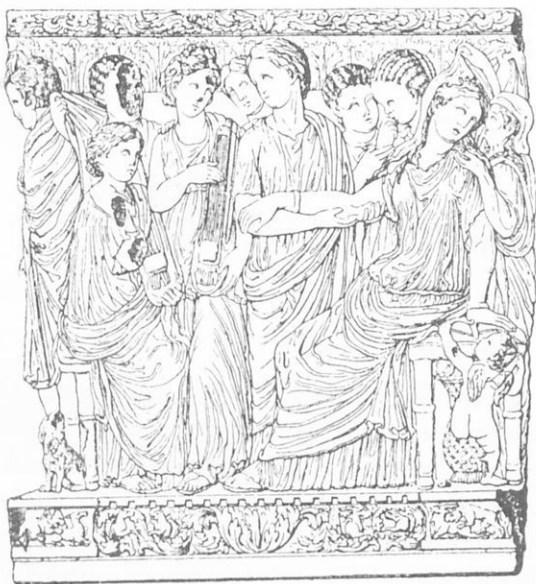
ΤΡΟΦΟΣ

ΦΑΙΔΡΑ

ΘΗΣΕΥΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΑΡΤΕΜΙΣ

Ἐκ σαρχοφάγου τῆς Πετροπόλεως.

α'. Ἡ Φαίδρα ἐν μέσῳ τῶν φίλων γυναικῶν.

β'. Ὁ Ἴππόλυτος λίπτων ἐκ τοῦ ἄρματος κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ τέρατος—ταύρου. Ἴδε στ. 1214 κ. ἐξ.

Επιγραφή: Οὐρανὸς ἐκείνην ἔδωκεν ἡμῖν
καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἡμεῖς ἐκείνην ἔδωκεν ἡμῖν
καὶ τὴν θάλασσαν ἡμῶν ἡμεῖς ἐκείνην ἔδωκεν ἡμῖν
καὶ τὴν ἀέρα ἡμῶν ἡμεῖς ἐκείνην ἔδωκεν ἡμῖν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Ἴππόλυτος υἱὸς τοῦ Θησέως καὶ τῆς Ἀμαζόνος Ἴππολύτης, λάτρις τῆς Ἀρτέμιδος καὶ καταφρονητῆς τῆς Ἀφροδίτης, ἐπισύρει διὰ τοῦτο ἐναντίον του τὴν μῆνιν τῆς θεᾶς τοῦ ἔρωτος, ἐμβαλούσης εἰς τὴν καρδίαν τῆς μητριᾶς του Φαίδρας παράνομον καὶ μανιώδη πρὸς αὐτὸν ἔρωτα. Ἡ ἀπόκρουσις τοῦ ἔρωτος τῆς Φαίδρας ἐκ μέρους τοῦ Ἴππολύτου, ἐκείνην μὲν ἄγει εἰς αὐτοκτονίαν, τοῦτον δὲ (ὡς δῆθεν ἐπιβουλευθέντα τὴν τιμὴν τῆς μητριᾶς του) εἰς τὰς πατρικὰς κατάρας καὶ τὸν σκληρὸν θάνατον, τῇ συνεργείᾳ τοῦ θεοῦ Ποσειδῶνος.

Τέλος ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἀρτέμιδος ἀποκαλύπτει εἰς τὸν Θησέα τὴν πλάνην του καὶ ἀποκαθιστᾷ τὴν ἐν τῇ αἰωνιότητι δόξαν τοῦ Ἴππολύτου.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροίᾳ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Η παρούσα μελέτη αφορά στην εξέταση της επίδρασης των
περιβαλλοντικών παραγόντων στην ανάπτυξη των
οικονομικών συστημάτων. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε
σε διάφορα κράτη, με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων
για τον ρόλο των φυσικών πόρων στην οικονομική ανάπτυξη.
Το ενδιαφέρον της μελέτης έγκειται στην ανάλυση των
συνθηκών που οδηγούν στην ανάπτυξη των οικονομιών
με βάση τους φυσικούς πόρους. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε
σε διάφορα κράτη, με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων
για τον ρόλο των φυσικών πόρων στην οικονομική ανάπτυξη.
Το ενδιαφέρον της μελέτης έγκειται στην ανάλυση των
συνθηκών που οδηγούν στην ανάπτυξη των οικονομιών
με βάση τους φυσικούς πόρους.

Η παρούσα μελέτη αφορά στην εξέταση της επίδρασης των
περιβαλλοντικών παραγόντων στην ανάπτυξη των
οικονομικών συστημάτων. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε
σε διάφορα κράτη, με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων
για τον ρόλο των φυσικών πόρων στην οικονομική ανάπτυξη.
Το ενδιαφέρον της μελέτης έγκειται στην ανάλυση των
συνθηκών που οδηγούν στην ανάπτυξη των οικονομιών
με βάση τους φυσικούς πόρους.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

- ΑΦ. Πολλή* μὲν ἐν βροτοῖσι κοῦκ ἀνόνημος*
 θεὰ κελημαι Κύπρις οὐρανοῦ τ' ἔσω·
 ὅσοι τε πόντου* τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν
 ναίουσιν εἴσω φῶς ὀρῶντες ἡλίου,
 τοὺς μὲν σέβοντας τὰμὰ πρεσβεύω* κράτη, 5
 σφάλλω* δ' ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.
 ἔνεστι γὰρ δὴ κὰν θεῶν γένει τόδε,
 τιμώμενοι χαίρουσιν ἀνθρώπων ἕπο.
 δεῖξω δὲ μύθων τῶνδ' ἀλήθειαν τάχα·
 ὁ γὰρ με Θεσέως παῖς Ἀμαζόνος τόκος 10
 Ἴππόλυτος, ἀγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα*,
 μόνος πολιτῶν τῆσδε γῆς Τροϊζηνίας
 λέγει κακίστην δαιμόνων πεφυκέναι,
 ἀναίνεται* δὲ λέκτρα κοῦ ψαύει γάμων·
 Φοίβου δ' ἀδελφὴν Ἀρτεμιν Διὸς κόρην 15
 τιμᾶ μέγιστην δαιμόνων ἡγούμενος·
 χλωρὰν δ' ἀν' ἕλην* παρθένῳ ξυνὼν αἰεὶ
 κυσὶν ταχείαις θῆρας ἐξαιρεῖ* χθονός,
 μείζω βροτείας προσπεσὼν* ὀμιλίας.
 τοῦτοισι μὲν νυν οὐ φθονῶ· τί γὰρ με δεῖ; 20
 ἅ δ' εἰς ἔμ' ἠμάρτηκε, τιμωρήσομαι
 Ἴππόλυτον ἐν τῆδ' ἡμέρᾳ· τὰ πολλὰ δὲ
 πάλαι προκόπασ*, οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ.
 ἐλθόντα γὰρ νιν* Πιτθέως ποτ' ἐκ δόμων
 σεμνῶν ἐς ὄψιν καὶ τέλη* μυστηρίων* 25
 Πανδίωνος γῆν πατρὸς εὐγενῆς δάμαρ
 ἰδοῦσα Φαίδρα καρδίαν κατέσχετο
 ἔρωτι δεινῷ τοῖς ἔμοις βουλευμάσι.
 καὶ πρὶν μὲν ἐλθεῖν τήνδε γῆν Τροϊζηνίαν.
 πέτραν* παρ' αὐτὴν Παλλάδος κατόψιον* 30
 γῆς τῆσδε ναὸν Κύπριδος καθίστατο*,

ἐρῶσ' ἔρωτ' ἔκδημον*. Ἴππολύτῳ δ' ἐπι
 τὸ λοιπὸν ὠνόμαζεν ἰδρῦσθαι θεάν*.
 ἐπεὶ δὲ Θησεὺς Κεκροπίαν λείπει πόλιν, 35
 μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν,
 καὶ τήνδε σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χιθόνα,
 ἔνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας* φυγῆν,
 ἔνταῦθα δὴ στένουσα κάκπεπληγμένη*
 κέντροις ἔρωτος ἢ τάλαιν' ἀπόλλυται
 σιγῇ· σύννοιδε δ' οὔτις οἰκετῶν νόσον. 40
 ἀλλ' οὔτι ταύτης τῆσδ' ἔρωτα δεῖ πεσεῖν·
 δεῖξω δὲ Θησεῖ πρῶγμα, κάκφρανήσεται*.
 καὶ τὸν μὲν ἡμῖν πολέμιον νεανίαν
 κτενεῖ πατῆρ ἀραῖσιν; ἄς ὁ πόντιος
 ἄναξ Ποσειδῶν ὤπασεν* Θησεῖ γέρας. 45
 μηδὲν μάταιον* εἰς τρεῖς εὐξασθαι θεῶ.
 ἦ δ' εὐκλεῆς* μὲν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυται,
 Φαίδρα· τὸ γὰρ τῆσδ' οὐ προτιμήσω* κακόν
 τὸ μὴ οὐ παρασχεῖν τοὺς ἔμοις ἐχθροὺς ἔμοι
 δίκην τσαύτην ὥστ' ἔμοι καλῶς ἔχειν. 50
 ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε παῖδα Θησέως
 στείχοντα θήρας μόχθον ἐκλελοιπότα,
 Ἴππόλυτον ἔξω τῶνδε βήσομαι τόπων.
 πολὺς δ' ἄμ' αὐτῷ προσπόλων ὀπισθόπους*
 κῶμος* λέλακεν* Ἄρτεμιν τιμῶν θεῶν 55
 ὕμνοισιν· οὐ γὰρ οἶδ' ἀνεφγμένας πύλας
 Ὀϊδου φάος τε λοίσθιον* βλέπων τότε.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 58—72

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ἀφροδίτης εἰσέρχεται εἰς τὴν
 σκηνὴν ὁ Ἴππόλυτος φέρων στέφανον ἐξ ἀνθέων εἰς τὴν χεῖρα καὶ
 συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ὀμηλικῶν ἑταίρων ἀδόντων πρὸς τὴν πό-
 τιν καὶ τὴν καλλίστην τῶν Ὀλυμπίων θεῶν Ἄρτεμιν

III. σοὶ τόνδε πλεκτόν στέφανον ἐξ ἀκηράτου*
 λειμῶνος, ὃ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,
 ἔνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρεβιν* βοτὰ

- οὐτ' ἤλθέ πω σίδηρος*, ἀλλ' ἀκήρατον
 μέλισσα λειμῶν' ἑαρινὸν διέροχεται
 Αἰδῶς δὲ ποταμίαισι κηπεύει* δρόσοις,
 ὅσοις διδακτὸν μηδέν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
 τὸ σωφρονεῖν εἴληγεν* εἰς τὰ πάνθ' ὁμῶς, 80
 τούτοις δρέπεσθαι τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θάμις.
 ἀλλ' ὃ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης
 ἀνάδημα* δέξει χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.
 μόνῃ γάρ ἐστι τοῦτ' ἔμοι γέρας βροτῶν
 σοὶ καὶ ξύνεμι καὶ λόγοις σ' ἀμείβομα*, 85
 κλύων μὲ αὐδὴν, ὄμμα δ' οὐχ ὀρῶν τὸ σόν.
 τέλος δὲ κάμψαιμ' ὥσπερ ἠρξάμην βίου.
- ΘΕ. ἄναξ, θεοὺς γάρ δεσπότης καλεῖν χρεῶν
 ἄρ' ἂν τί μου δέξαιο βουλευσάντος εὐ;
- ΠΙ. καὶ κάρτα γ' ἢ γὰρ οὐ σοφοὶ φαινόμεθ' ἄν. 90
- ΘΕ. οἶσθ' οὖν βροτοῖσιν ὅς καθέστηκεν νόμος,
 ΠΙ. οὐκ οἶδα τοῦ δὲ καί μ' ἀνιστορεῖς* πέρι ;
 ΘΕ. μισεῖν τὸ σεμνὸν* καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον ;
 ΠΙ. ὀρθῶς γε τίς δ' οὐ σεμνὸς ἀχθεινὸς βροτῶν ;
 ΘΕ. ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις* ; 95
 ΠΙ. πλείστη γε, καὶ κέρδος γε σὺν μόχθῳ βραχεῖ.
 ΘΕ. ἦ κὰν θεοῖσι ταῦτόν ἐλπίζεις τόδε ;
 ΠΙ. εἶπερ γε θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρώμεθα.
 ΘΕ. πῶς οὖν σὺ σεμνήν* δαίμον' οὐ προσεννέπεις ;
 ΠΙ. τίς; εὐλαβοῦ δε μὴ τι σοῦ σφαλῆ στόμα. 100
 ΘΕ. τήνδ' ἢ πύλαισι σαῖς ἐφέστηκεν Κύπρις.
 ΠΙ. πρόσωθεν αὐτὴν ἄγνός ὢν ἀσπάζομαι*.
 ΘΕ. σεμνή* γε μέντοι κἀπίσημος ἐν βροτοῖς.
 ΠΙ. ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει.
 ΘΕ. εὐδαιμονοίης νοῦν ἔχων οἶον σε δεῖ. 105
 ΠΙ. οὐδεὶς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστός θεῶν.
 ΘΕ. τιμαῖσιν, ὃ παῖ, δαιμόνων χρῆσθαι χρεῶν.

ΠΕΡΙΑΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΚΩΝ 108—197

*Ο Ἰππόλυτος διαφωνῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις πρὸς τὰς ἀντι-
 λήψεις τοῦ γέροντος θεράποντος ὡς πρὸς τὴν λατρείαν τῆς Κύ-

πριδος και παροτρύνας τοὺς φίλους νὰ μὴ ἀδιαφορήσωσι διὰ τὴν τέρψιν τῆς ἐτοίμου τραπέζης, ἀφοῦ καὶ τοὺς ἵππους του καταψήξωσι, ἀπέρχεται. Ὁ γηραιὸς θεράπων παρὰ τὰς γνώμας τοῦ κυρίου του προσεύχεται εἰς τὴν δέσποιναν Κύπριν ἐπικαλούμενος συγχρόνως τὴν συγγνώμην ὑπὲρ τοῦ νεαροῦ βασιλόπαιδος. Ἀπελθόντος τῆς σκηνῆς τοῦ θεράποντος ἐμφανίζεται ὁ χορὸς τῶν Τροϊζηνίων γυναικῶν (πάροδος), αἵτινες πληροφορηθεῖσαι ὅτι ἡ βασίλισσα Φαίδρα ἀσθενεῖ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν καὶ ἀρνεῖται πᾶσαν τροφήν, διαποροῦνται περὶ τῆς αἰτίας καὶ εἰκάζουσι, ὅτι, ἐὰν δὲν εἶναι τις μαγία ἐκ θεοῦ, ἴσως εἶναι ζηλοτυπία τῆς Φαίδρας πρὸς κρύφιον ἔρωτα τοῦ Θησέως ἢ καὶ κακὴ τις εἰδησις ἐκ Κρήτης. Πιθανὸν ἔμωσ νὰ εἶναι καὶ συμπτώματα δυσκόλου ἐγκυμοσύνης, δι' ἣν, ὡς ἐκ πείρας γνωρίζει, σωτηρία εἶναι ἡ ἐπίκλησις τῆς Ἀρτέμιδος. Ἐν τῷ μεταξῷ (πρῶτον ἐπεισῶδιον) ἐμφανίζεται γηραιὰ τροφὸς κομίζουσα ἐπὶ κλίνης τὴν ἀσθενοῦσαν Φαίδραν, καὶ ἀγωνιώσα διὰ τὴν κατάστασιν τῆς δεσποίνης τῆς, ἣν οὐδὲν δύναται νὰ εὐχαριστήσῃ διὰ τὸν εὐμετάβολον καὶ ἄστατον χαρακτήρα τῆς, ἐλεεινολογεῖ τὴν ὀδυνηρὰν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀντὶ τῆς ὁποίας προτιμότερα ἢ ἐν τῷ θανάτῳ ἀνάπαυσις.

- ΦΑΙ. αἴρετέ μου δέμας*, ὀρθοῦτε κάρᾳ
 λέλυμαι μελέων σύνδεσμα*, φίλαι.
 λάβετε εὐπῆχεις* χεῖρας πρόπολοι. 200
 βαρὺ μοι κεφαλᾷς ἐπίκρανον* ἔχειν
 ἄφελ** ἀμπέτασον βόστρυχον ὅμοις.
- ΤΡ. θάρσει, τέκνον, καὶ μὴ χαλεπῶς
 μειάβαλλε δέμας.
 ὄζον δὲ νόσον μετὰ θ' ἡσυχίας 205
 καὶ γενναίου λήματος* οἴσεις
 μοχθεῖν δὲ βροτοῖσιν ἀνάγκη.
- ΦΑΙ. αἰαῖ
 πῶς ἂν δροσερεῶς ἀπὸ κρηνίδος*
 καθαρῶν ὑδάτων πῶμ** ἀρυσάιμαν*,
 ὑπὸ τ' αἰγείροις ἐν τε κομήτῃ* 210
 λειμῶνι κλιθεῖς' ἀναπαυσαίμαν.
- ΤΡ. ὦ παῖ, τί θροεῖς ;
 οὐ μὴ παρ' ὄχλω τάδε γηρούσει*

- μανίας ἔποχον* ῥίπτουσα λόγον;
- ΦΑΙ. πέμπετέ* μ' εἰς ὄρος· εἶμι πρὸς ὕλαν 215
καὶ παρὰ πεύκας, ἵνα θηροφόνοι
στείβουσι κύνες
βαλιαῖς* ἐλάφοις ἐγχοιμπτόμεναι*
πρὸς θεῶν, ἔραμαι κυσὶ θωύξαι*
καὶ παρὰ χαιτὰν ξανθὰν ῥῖψαι* 220
Θεσσαλὸν ὄρπακ*· ἐπίλογχον* ἔχουσ'
ἐν χειρὶ* βέλος.
- ΤΡ. τί ποτ', ὦ τέκνον, τάδε κηραίνεις;*
τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτη ;
τί δὲ κρηναίων νασμῶν* ἔρασαι; 225
πάρα* γὰρ δροσερὰ πύργους* συνεχῆς*
κλιτύς, ὅθεν σοι πῶμα γένοιτ' ἄν.
- ΦΑΙ. δέσποιν' ἀλίας* Ἄρτεμι Λίμνας
καὶ γυμνασίων τῶν ἵπποκρότων*,
εἴθε γενοίμαν ἐν σοῖς δαπέδοις, 230
πόλους Ἐνέτας δαμαλιζομένα*.
- ΤΡ. τί τόδ' αὖ παράφρων ἔρριψας ἔπος;
νῦν δὴ μὲν ὄρος βᾶσ' ἐπὶ θήρας
πόθον ἐστέλλου,* νῦν δ' αὖ ψαμάθοις
ἐπ' ἀκυμάντοις πόλων ἔρασαι. 235
τάδε μαντείας ἄξια πολλῆς,
ὅστις σε θεῶν ἀνασειράζει*
καὶ παρακόπτει* φρένας, ὦ παῖ.
- ΦΑΙ. δύστανος ἐγώ, τί ποτ' εἰργασάμαν ;
ποῖ παρεπλάγχθην* γνώμας ἀγαθᾶς ; 240
ἐμάνην, ἔπεσον δαίμονος ἄτα.
φεῦ φεῦ, τλάμων.
μαῖα*, πάλιν μου κρύψον κεφαλάν.
αἰδούμεθα γὰρ τὰ λελεγμένα μοι.
κρύπτε· κατ' ὅσων δάκρυ μοι βαίνει, 245
καὶ ἐπ' αἰσχύναν ὄμμα τέτραπται.
τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι* γνώμαν ὀδυνᾶ,
τὸ δὲ μαινόμενον* κακόν· ἀλλὰ κρατεῖ*
μὴ γινώσκοντ' ἀπολέσθαι.

Ἡ Φαίδρα αἰσχυνθεῖσα δι' ὄσα ἐκ τῆς τεταραγμένης ψυχῆς τῆς ἐξεφράσθη ἐν τοῖς προηγουμένοις, ζητεῖ ἀπὸ τὴν τροφὸν νὰ τῆς σκεπάσῃ τὴν κεφαλὴν, ἥτις καὶ πράττουσα τοῦτο ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποθάνῃ μᾶλλον ἢ νὰ βασανίζηται ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς λύπης ἣν τῇ ἐμπνέει ἡ μεγάλη τῆς λατρεία πρὸς τὴν δέσποιναν. Ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ τὰ συμβαίνοντα ἐρωτᾷ τὴν γραῖαν τροφὸν νὰ τῇ ἀνακοινώσῃ ὅ,τι γνωρίζει. Ἡ τροφὸς ἀπαντᾷ ὅτι παρ' ὄσας τὰς προσπαθείας τῆς δὲν κατώρθωσε νὰ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν Φαίδραν τὸ μυστικόν τῆς, ἀλλὰ καὶ πάλιν θὰ δοκιμάσῃ ἐνώπιον τοῦ χοροῦ. Ἀποκαλύπτει λοιπὸν τὸ πρόσωπον τῆς Φαίδρας καὶ διὰ διαφόρων ἐπιμόνων ἐρωτήσεων κερδίζει τελικῶς τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς, ἥτις ὁμολογεῖ ὅτι κατατρώχεται ὑπὸ ἀλγεινοῦ ἔρωτος πρὸς τὸν υἱὸν τῆς Ἀμαζόνος τὸν Ἰππόλυτον. Εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο ἡ τροφὸς δὲν θέλει πλέον νὰ ζῆ, ὁ δὲ χορὸς φρίττων πρὸ τῶν ἀνηκούστων παθῶν τῆς βασιλίσσης προσιωνίζεται φοβερὰ κακὰ εἰς τὸν οἶκόν τῆς.

- ΦΑΙ. Τροιζήνιαι γυναῖκες, αἱ τὸδ' ἔσχατον
οἰκεῖτε χώρας Πελοπίας προνώπιον*,
ἤδη ποτ' ἄλλως* νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ 375
θνητῶν ἐφρόντισ' ἢ διέφθαρται βίος.
καὶ μοι δοκοῦσιν οὐ κατὰ γνώμης φύσιν
πράσσειν* κάκιον, ἔστι γὰρ τό γ' εὖ φρονεῖν
πολλοῖσιν, ἀλλὰ τῆδ' ἀθρητέον τόδε·
τὰ χρῆστ' ἐπιστάμεσθα καὶ γινώσκομεν, 380
οὐκ ἐκπονοῦμεν δ', οἳ μὲν ἀργίας ὑπο.
οἳ δ' ἠδονὴν προθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ
ἄλλην τιν'. εἰσὶ δ' ἠδοναὶ πολλαὶ βίου,
μακροὶ τε λέσχαι* καὶ σχολή*, τερπνὸν κακόν,
αἰδώς τε. δισσαὶ δ' εἰσίν, ἡ μὲν οὐ κακίη. 385
ἡ δ' ἄχθος οἴκων. εἰ δ' ὁ καιρὸς* ἦν σαφής,
οὐκ ἂν δύ' ἦσθιν ταῦτ' ἔχοντε γράμματα.
ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ τυγχάνω φρονοῦσ' ἐγώ,
οὐκ ἔσθ' ὁποῖω φαρμάκῳ διαφθερεῖν*
ἔμελλον, ὥστε τοῦμπαλιν πεσεῖν φρενῶν. 390

λέξω δὲ γαί σοὶ τῆς ἐμῆς γνώμης ὁδόν·
 ἐπεὶ μὲν ἔρωσ ἔτρωσεν, ἔσκόπουν ὅπως
 κάλλιστ' ἐνέγκαιμ' αὐτόν. ἠρξάμην μὲν οὖν
 ἐκ τοῦδε, σιγᾶν τήνδε καὶ κρούπειν νόσον.
 γλώσση γὰρ οὐδὲν πιστόν, ἢ θυραῖα* μὲν 395-
 φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται,
 αὐτὴ δ' ὑφ' αὐτῆς πλεῖστα κέκτηται κακά.
 τὸ δεύτερον δὲ τὴν ἄνοιαν εὖ φέρειν
 τῷ σωφρονεῖν νικῶσα προυνοησάμην.
 τρίτον δ', ἐπειδὴ τοισὶδ' οὐκ ἐξήνυτον 400
 Κύπριν κρατῆσαι, κατθανεῖν ἔδοξέ μοι
 κρᾶτιστον, οὐδεὶς ἀντερεῖ, βουλευμάτων.
 ἐμοὶ γὰρ εἴη μήτε λανθάνειν καλᾶ*
 μήτ' αἰσχρὰ δρώση μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν.
 τὸ δ' ἔργον* ἤδη τὴν νόσον τε δυσκλεᾶ, 405-
 γυνὴ τε πρὸς τοῖσδ' οὔσ' ἐγίγνωσκον καλῶς,
 μίσσημα πᾶσιν, ὡς ὄλοιτο παγκάκως
 ἥτις πρὸς ἄνδρας ἠρξάτ' αἰσχύνειν λέχη·
 πρώτη θυραίους. ἐκ δὲ γενναίων* δόμων
 τὸδ' ἠρξε θηλείαισι γίγνεσθαι κακόν. 410
 ὅταν γὰρ αἰσχρὰ τοῖσιν ἐσθλοῖσιν δοκῆ,
 ἢ κάρτα δόξει τοῖς κακοῖς γ' εἶναι καλᾶ.
 μισῶ δὲ καὶ τὰς σῶφρονας μὲν ἐν λόγοις,
 λάθρα δὲ τόλμας οὐ καλὰς κεκτημένας.
 αἶ πῶς ποτ', ὃ δέσποινα ποντία Κύπρι, 415-
 βλέπουσιν εἰς πρόσωπα τῶν ξυνευνετῶν
 οὐδὲ σκότον φρίσσοις τὸν ξυνεργάτην
 τέραμνα* τ' οἴκων μὴ ποτε φθογγὴν ἀφῆ ;
 ἡμᾶς γὰρ αὐτὸ τοῦτ' ἀποκτείνει, φίλαι,
 ὡς μήποτ' ἄνδρα τὸν ἐμὸν αἰσχύνασ' ἄλῶ, 420-
 μὴ παῖδας οὓς ἐπικτον· ἀλλ' ἐλεύθεροι
 παρρησίᾳ θάλλοντες οἰκοῖεν πόλιν
 κλεινῶν Ἀθηνῶν, μητρὸς εἶνεκ' εὐκλεεῖς.
 δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρασύσπλαγχνός τις ἦ,
 ὅταν ξυνειδῆ μητρὸς ἢ πατρὸς κακά. 425-
 μόνον δὲ τοῦτό φασ' ἀμιλλᾶσθαι* βίφ,
 γνώμην δικαίαν κάγαθήν, ὅτῳ παρῆ.

κακούς δὲ θνητῶν ἐξέφην²¹, ὅταν τύχη,
προθεῖς κάτοπτρον ὥστε παρθένω νέα
χρόνος· παρ' οἷσι μήποτ' ὀφθεινῆν ἐγώ.

430

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 431—524

Ὁ χορὸς ἀκούσας τὴν οἶνονε ἀπολογία τῆς Φαίδρας διὰ τὸ πάθημά της συνιστᾷ αὐτῇ σωφροσύνην ἐξ ἧς γεννᾶται ἡ ἐν τῇ κοινῶνι ἀγαθὴ ὑπόληψις. Ἡ τροφὸς ἐξ ἄλλου παλινωδοῦσα καὶ εὐρίσκουσα τὰς δευτέρας σκέψεις της σοφωτέρας παροτρύνει τὴν Φαίδραν νὰ μὴ κρύπτῃ τὸν ἔρωτά της ἀλλὰ νὰ τὸν ἀποκαλύψῃ εἰς τὸν Ἰππόλυτον ἐξ οὗ κρέμαται ἡ σωτηρία της. Ἡ Φαίδρα συναινοῦντος καὶ τοῦ χοροῦ ἀπαγορεύει αὐστηρῶς εἰς τὴν τροφὸν τὴν αἰσχίστην ταύτην γνώμην της καὶ ἡ τροφὸς ὑποχωροῦσα προσωρινῶς θέλει νὰ τὴν ἀνακουφίσῃ διὰ μαγικῶν φίλτρων, ἐνῶ ἀφίνει νὰ ὑπονοηθῇ κατὰ τὴν ἀναχώρησίν της ὅτι δὲν ἀποκλείει καὶ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἔρωτός της εἰς τὸν Ἰππόλυτον.

- ΧΟ. Ἔρωσ Ἔρωσ, ὁ κατ' ὀμμάτων σιγ. 525
στάσεις πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν
ψυχαῖς χάριν οὐς ἐπιστρατεύῃ*,
μή μοι ποτε σὺν κακῷ* φανείης
μηδ' ἄρρηθμος* ἔλθοις.
οὔτε γὰρ πυρὸς οὔτ' 530
ἄστρον* ὑπέρτερον βέλος,
οἶον τὸ τᾶς Ἀφροδίτας
ἴησιν ἐκ χειρῶν
Ἔρωσ ὁ Διὸς παῖς.
ἄλλως* ἄλλως παρὰ τ' Ἀλφεῶ 535
Φοίβου τ' ἐπὶ Πυθίοις τεράμνοις*
βούταν* φόνον Ἑλλάς αἰ' ἀέξει·
Ἔρωτα δὲ τὸν τύραννον ἀνδρῶν,
τὸν τᾶς Ἀφροδίτας
φιλάτων θαλάμων 540
κληδοῦχον, οὐ σεβίζομεν,
πέρθοντα* καὶ διὰ πάσας

ἴοντα* συμφορᾶς
 θνατοῖς, ὅταν ἔλθῃ.
 τὰν μὲν Οἰχαλίᾳ στορ. 545
 πῶλον* ἄζυγα* λέκτρον
 ἄνανδρον* τὸ πρῖν καὶ ἄνυμφον, οἴζων
 ζεῦξασ* ἅπ' εὐρυτίων, δρομάδα*
 Νάϊδα ὅπως τε Βάκχαν, 550
 σὺν αἵματι, σὺν καπνῷ
 φονίοις θ' ὕμεναίοις
 Ἄλκμήνας τόκῳ Κύπρις ἐξέδωκεν*
 ὦ τλάμων* ὕμεναίων.
 ὦ Θήβας ἱερὸν ἀντ. 555
 τεῖχος, ὦ στόμα Δίρκας,
 συνείπαιτ' ἄν ἅ Κύπρις οἶον ἔρπει*
 βροντᾷ γὰρ ἀμφιπύρῳ* τοκάδα*
 τὰν Διογόνοιο Βάκχου 560
 νυμφευσαμένην πότιμῳ
 φονίῳ κατεύναυσε*
 δεινὰ γὰρ πάντα γ' ἐπιπνεῖ, μέλισσα δ'
 οὔα τις πεπόταται.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 565—615

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ προηγουμένου χορικοῦ, ἡ Φαίδρα ἐπικα-
 λεῖται τὴν προσοχὴν τοῦ χοροῦ εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου διαμειβό-
 μενα μεταξὺ τῆς τροφῆς καὶ τοῦ Ἴππολύτου, εἰς ὄναυτη, ὡς εἰκά-
 ζεται ἐκ τῶν θορυβωδῶν διαμαρτυριῶν του, ἐτόλμησε νὰ ἀνακοι-
 νώσῃ τὸν πρὸς αὐτὸν ἀνόσιον ἔρωτα τῆς Φαίδρας. Ὁ Ἴππόλυτος
 ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς τροφῆς ἤτις μάρτην προσπαθεῖ νὰ τὸν
 καταπραύνη καὶ νὰ τὸν πείσῃ νὰ κρατήσῃ τὸ μυστικόν, εἰσέρχε-
 ται εἰς τὴν σκηνὴν ἐκτὸς ἑαυτοῦ διὰ τὰ ἀκουσθέντα.

III ὦ Ζεῦ. τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν
 γυναῖκας εἰς φῶς ἡλίου κατόπισας ;
 εἰ γὰρ βρότειον ἤθελες σπεῖραι γένος,
 οὐκ ἐκ γυναικῶν χρῆν παρασχέσθαι τόδε,
 ἀλλ' ἀντιθένης* σοῖσιν ἐν ναοῖς βροτοῦς 620

ἢ χρυσὸν ἢ σίδηρον ἢ χαλκοῦ βάρος
 παίδων πρίασθαι σπέρμα, τοῦ τιμήματος
 τῆς ἀξίας ἕκαστον*· ἐν δὲ δώμασι
 ναίειν ἑλευθέροισι θηλειῶν ἄτερο.

τὸ σὺ τῷ δὲ δῆλον ὡς γυνὴ κακὸν μέγα·
 προσθεῖς γὰρ ὁ σπείρας τε καὶ θρέψας πατὴρ
 φερονὰς ἀπόκισ', ὡς ἀπαλλαχθῆ κακοῦ*
 ὁ δ' αὖ λαβῶν ἀτηρόν* εἰς δόμους φυτὸν 630
 γέγηθε κόσμον προστιθεὶς ἀγάλατι*
 καλὸν κακίστῳ καὶ πέπλοισιν ἔκπονεῖ
 δύστηνος, ὄλβον δωμάτων ὑπεξελών*·
 ἔχει δ' ἀνάγκην, ὥστε κηδεύσας* καλοῖς
 γαμβροῖσι* χαιρών σώζεται πικρὸν λέχος, 335
 ἢ χρηστὰ λέκτρα, πενθεροῦς δ' ἀνωφελεῖς
 λαβῶν πῆξει* τὰ γαθῶ τὸ δυστυχές,
 ὄξον* δ' ὅτῳ τὸ μηδέν, ἀλλ' ἀνωφελῆς
 εὐηθία κατ' οἶκον ἴδρυται γυνή,
 σοφὴν δὲ μισῶ· μὴ γὰρ ἔν γ' ἔμοις δόμοις 640
 εἶη φρονοῦσα* πλείον ἢ γυναικᾶ χροῖ·
 τὸ γὰρ πανοῦργον μᾶλλον ἐντίκτει Κύπρις
 ἐν ταῖς σοφαῖσιν· ἢ δ' ἀμήχανος* γυνὴ
 γνώμη βραχείᾳ* μωρίαν* ἀφηρέθη·
 χρῆν δ' εἰς γυναικᾶ* πρόσπολον μὲν οὐ περᾶν, 645
 ἀφθογγα δ' αὐταῖς συγκατοικίξειν δάκη*
 θηρῶν, ἔν' εἶχον μῆτε προσφωνεῖν τινα
 μῆτ' ἔξ ἐκείνων φθέγμα δέξασθαι πάλιν·
 νῦν δ' αἶ μὲν ἔνδον δρωῶσιν αἰ κακαὶ κακὰ
 βουλευμάτων, ἔξω δ' ἐκφέρουσι πρόσπολοι, 650
 ὡς καὶ σύ γ' ἡμῖν πατρός, ὃ κακὸν κάρα,
 λέκτρων ἀθίκτων ἤλθεσ' εἰς συναλλαγὰς·
 ἀγὼ ἔνυτοις* νασμοῖσιν ἐξομόρξομαι*,
 εἰς ὧτα κλύζων. πῶς ἂν οὖν εἶην κακός,
 ὅς οὐδ' ἀκούσας τοιάδ' ἀγνεύειν δοκῶ : 655
 εὐ δ' ἴσθι, τοῦμόν σ' εὐσεβὲς σώζει, γύναι·
 εἰ μὴ γὰρ θεοὺς θεῶν ἀφρακτος* ἠρέθην,
 οὐκ ἂν ποτ' ἔσχον μὴ οὐ τιάδ' ἐξείπειν πατρί.

νῦν δ' ἐκ δόμων μὲν, ἔστ' ἄν ἔκδημος χθονὸς
 Θησεύς, ἄπειμι· σῖγα* δ' ἔξομεν στόμα. 660
 θεάσομαι δὲ σὺν πατρὸς μολῶν* ποδὶ,
 πῶς νιν προσόψει καὶ σὺ καὶ δέσποινα σή.
 τῆς σῆς δε τόλμης εἶσομαι* γεγευμένος.
 ὄλοισθε. μισῶν δ' οὔ ποτ' ἐμπλησθήσομαι
 γυναῖκας, οὐδ' εἴ φησί τις μ' αἰεὶ λέγειν 665
 αἰεὶ γὰρ οὖν πῶς εἰσι κάκειναι κακαί.
 ἢ νῦν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδαξάτω,
 ἢ κάμ' εἰάτω ταῖσδ' ἐπεμβαίνειν αἰεὶ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 668—1172

Μετὰ τὴν ἐν τοῖς προηγουμένοις γενικὴν ἐπίθεσιν τοῦ Ἴππολύτου κατὰ τοῦ γυναικείου φύλου ἡ Φαίδρα ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς καὶ τῷ φόβῳ μὴ ὁ Ἴππόλυτος ἀποκαλύψῃ τὰ πάντα εἰς τὸν πατέρα τοῦ Θησεά, στρέφεται κατὰ τῆς κακοήθους καὶ ἀνοήτου τροφῆς, ἣτις τοσοῦτον περιέπλεξε τὰ πράγματα, ὥστε νὰ μὴν ὑπολείπεται ἄλλο τι πλεον ἢ ἡ αὐτοκτονία τῆς, εἰς ἣν ὅμως πρὶν φθάσῃ, θὰ τιμωρήσῃ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὰ μισογυνικὰ αἰσθημάτων τοῦ Ἴππολύτου. Ὁ Χορὸς ἐν τῷ δευτέρῳ στασίμῳ ταλανίζει μετὰ φρίκης τὴν ἀπέλπιδα ἀπόφασιν τῆς Φαίδρας νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἀγχόνην ὡς μέσον ἐξιλασμοῦ διὰ τὸ ἀνόσιον πάθος τῆς καὶ εὐχεται νὰ μὴ παραστῇ ποτὲ μάρτυς τοιοῦτου οἰκτροῦ θεάματος. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ ᾄσματος, θεράπεινά τις (τρίτον ἐπεισόδιον) βοᾷ ἐκ τοῦ δάθους τῶν ἀνακτόρων ὅτι ἡ Φαίδρα ἀπηγγονίσθη. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην καταφθάνει ἐκ τινος ἱερᾶς θεωρίας ὁ Θησεὺς καὶ μάτην ζητῶν νὰ μάθῃ τὸ αἴτιον τῆς συμφορᾶς παρὰ τοῦ χοροῦ εὐρίσκει τοῦτο ἐν τῇ δέλτῳ τῇ ἀνηρητημένῃ ἐκ τῆς χειρὸς τῆς νεκρᾶς. Ἐκεῖ ἀνέγνωσεν ὅτι ὁ Ἴππόλυτος ἐπεχείρησε νὰ προσβάλλῃ διὰ βίας τὴν συζυγικὴν τιμὴν του καὶ ἔμπλεως ἀκαθέκτου ὀργῆς ζητεῖ ἀπὸ τὸν Ποσειδῶνα νὰ χρησιμοποίησῃ μίαν ἐκ τῶν τριῶν ἀρῶν ἃς ἔχει θέσει ἐκεῖνος εἰς τὴν διάθεσίν του ἵνα ἐξολοθρεύσῃ τὸν ἀσεβῆ υἱόν. Ὁ Ἴππόλυτος ἀκούων τοὺς πατρικοὺς θρήνους εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν ὅπου κατάπληκτος ἀτενίζει τὴν Φαίδραν νεκρὰν καὶ ἐρωτᾷ τὸν πατέρα του νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τοῦ δυστυχήματος. Ὁ Θησεὺς πιστεύων εἰς τὴν καταγ-

γελίαν τῆς νεκρᾶς περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ Ἴππολύτου κηρύττει αὐτὸν φαυλόβιον ὑποκριτὴν καὶ κἀπῆλον τῆς ἠθικῆς καὶ τὸν διατάττει νὰ φύγῃ ταχέως μακρὰν τῆς χώρᾶς. Μάτην ὁ ταλαίπωρος νεανίας ἐπικαλεῖται θεοὺς καὶ ἀνθρώπους περὶ τῆς σωφροσύνης του καὶ δρκίζεται τοὺς φρικωδεστέρους τῶν ὄρκων ὅτι εἶναι πάντῃ ἀθῶος τῆς ἀποδιδομένης κατηγορίας δι' ἣν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν Φαίδραν, τῷ εἶναι ἀπηγορευμένον ἕνεκα ὄρκου νὰ εἴπῃ περισσότερα. Ὁ Θησεὺς μένει ἀμετάπειστος εἰς τὴν κατηγορίαν καὶ ὁ Ἴππόλυτος μετὰ τῶν ὁπαδῶν του ἀπέρχεται τῆς Τροϊζηνίας διαμαρτυρόμενος καὶ πάλιν διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ συκοφαντίας.

Ὁ χορὸς ἐν τῷ *τρίτῳ σιασίμῳ* προοιωνίζεται δευρὰ διὰ τὴν οἰκτρὰν ψυχὴν τοῦ φυγαδευθέντος Ἴππολύτου, ὃν θὰ ποθήσουν τὰ ἄρματα τῶν Ἐνετικῶν ἵππων εἰς τὰ ἵπποδρόμια καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀπουσίας του διακοπτομένη λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος. Ὑπὸ τοιούτους ὁρους ἡ τιμωρία ἐνδὲς ἀθῶου εἶναι ἀφορμὴ πικρῶν δακρύων διὰ τὸν χορὸν.

Μετὰ τὸ χορικὸν (*τέταρτον ἐπεισόδιον*) ἄγγελος εἰσερχόμενος φέρει τὴν εἰδησιν εἰς τὸν Θησεῖα ὅτι ὁ Ἴππόλυτος κεῖται ἡμιθανῆς συνεπέξ ἀφηγιασμοῦ τῶν ἵππων τοῦ ἄρματός του τοὺς ὀπίλους, ταυρὸς, ἄγριον τέρας, ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξελθὼν συνετάραξε. Ὁ Θησεὺς χαίρων ὅτι ὁ θεὸς Ποσειδῶν τοσοῦτον προθύμως ἐπήκουσε τῆς κατάρας του κελεύει τὸν ἄγγελον νὰ ἀφηγῆται τὰ συμβάντα.

- ΑΓΓ. ἡμεῖς μὲν ἀκτῆς κυμοδέγμονος* πέλας
ψήκτριαισιν ἵππων ἐκτενίζομεν τρίχας
κλαίοντες· ἦλθε γὰρ τις ἄγγελος λέγων 1175
ὡς οὐκέτ' ἐν γῆ τῆδ' ἀναστρέψοι πόδα
Ἴππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων.
ὁ δ' ἦλθε ταυτὸν δακρύων ἔχων μέλος*
ἡμῖν ἐπ' ἀκταῖς· μυρία δ' ὀπισθόπους*
φίλων ἄμ' ἔστειχ' ἠλίκων ὀμήγουρις. 1180
χορόνδ' δὲ δήποτ' εἶπ' ἀπαλλαχθεῖς γόων·
τί ταῦτ' ἀλύω;* πειστέον πατρὸς λόγοις.
ἐντύναθ'* ἵππους ἄρμασι ζυγηφόρους,
δμῶες· πόλις γὰρ οὐκέτ' ἔστιν ἦδε μοι.
τοῦνθένδε μέντοι πᾶς ἀνὴρ ἠπείγετο, 1185

καὶ θᾶσσον ἢ λέγοι τις ἐξηρτυμένας
 πώλους παρ' αὐτὸν δεσπότην ἐστήσαμεν.
 μάρπτει* δὲ χερσὶν ἠνίας ἀπ' ἄντυγος*,
 αὐταῖσιν ἀρβύλαισιν* ἀρμόσας πόδας.
 καὶ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ' ἀναπτύξας χέρας· 1190
 Ζεῦ, μηκέτ' εἶην, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ·
 αἴσθοιτο δ' ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει πατῆρ
 ἦτοι θανόντας ἢ φάος δεδορκότας.
 κὰν τῷδ' ἐπῆγε κέντρον εἰς χεῖρας λαβῶν
 πώλοις ὁμοκλήη*· πρόσπολοι δ' ὑφ' ἄρματος* 1195
 πέλας χαλινῶν εἰπόμεσθα δεσπότη
 τὴν εὐθύς* Ἄργους κἀπιδαυρίας ὁδὸν.
 ἐπεὶ δ' ἔρημον χῶρον εἰσεβάλλομεν,
 ἀκτὴ τις ἔστι τοῦπέκεινα τῆσδε γῆς
 πρὸς πόντον ἤδη κειμένη Σαρωνικόν. 1200
 ἔνθεν τις ἠχῶ χθόνιος* ὡς βροντῆ Διὸς
 βαρὺν βρόμον μεθῆγε φρικώδη κλύειν·
 ὀρθὸν* δὲ κρεῖτ' ἔστησαν οὐς τ' ἐς οὐρανὸν
 ἵπποι παρ' ἡμῖν δ' ἦν φόβος νεανικὸς*
 πόθεν ποτ' εἶη φθόγγος· εἰς δ' ἄλιρρόθους 1205
 ἀκτῆς ἀποβλέψαντες ἱερὸν* εἶδομεν
 κῆμ' οὐρανῷ στηρίζον*, ὥστ' ἀφηρέθη
 Σκείρωνος ἀκτῆς ὄμμα τοῦμόν εἰσορᾶν·
 ἔκρυπτε δ' Ἰσθμὸν καὶ πέτραν* Ἀσκληπιοῦ·
 κᾶπειτ' ἀνοιδῆσάν τε καὶ πέριξ ἀφρὸν 1210
 πολὺν καχλάζον* ποντίῳ φυσίματι
 χωρεῖ πρὸς ἀκτῆς, οὗ τέθριπτος ἦν ὄχος·
 αὐτῷ δὲ σὺν κλύδωνι καὶ τρικυμῖα
 κῆμ' ἐξέθηκε ταῦρον, ἄγριον τέρας,
 οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη 1215
 φρικῶδες ἀντεφθέγγετ', εἰσορῶσι δὲ
 κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων* ἐφαίνετο.
 εὐθύς δὲ πώλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος·
 καὶ δεσπότης μὲν ἱππικοῖσιν ἦθεσι
 πολὺς* ξυνοικῶν* ἦρπασ' ἠνίας χεροῖν, 1220
 ἔλκει* δὲ κόπην ὥστε ναυβάτης ἀνήρ
 ἱμᾶσιν εἰς τοῦπισθεν ἀρτήσας δέμας·

αἶ δ' ἔνδακοῦσαι στόμια* πυριγενῆ γναθμοῖς*
 βία φέρουσιν*, οὔτε ναυκλήρου χερὸς
 οὔθ' ἵπποδέσμων* οὔτε κολλητῶν* ὄχων 1225
 μεταστρέφουσαι, κεί μὲν εἰς τὰ μαλθακά
 γαίας ἔχων οἶακας εὐθύνοιο δρόμον,
 προυφαίνεται* εἰς τοῦμπροσθεν, ὥστ' ἀναστρέφειν*,
 ταῦρος φόβῳ τέτρωρον* ἐκμαίνων ὄχον·
 εἰ δ' εἰς πέτρας φέροντο μαργῶσαι* φρένας, 1230
 σιγῇ πελάζων ἄντυγι* ξυνείπετο
 εἰς τοῦθ' ἕως ἔσφηλε* κἀνεχάιτισεν,*
 ἀψίδα* πέτρῳ πρᾶσβαλὼν ὀχήματος.
 σύμφυρτα δ' ἦν ἅπαντα· σύφιγγές* τ' ἄνω
 τροχῶν ἐπήδων ἀξόνων τ' ἐνήλατα.* 1235
 αὐτὸς δ' ὁ τλήμων ἠνίασιν ἐμπλακεῖς
 δεσμὸν δυσεξήγυστον ἔλκεται δεθεῖς,
 σποδοῦμενος* μὲν πρὸς πέτραις φίλον κάρτα,
 θραύων δὲ σάρκας, δεινὰ δ' ἐξανδῶν κλύειν'
 στήτ', ὧ φάντασι ταῖς ἑμαῖς τεθραμμέναι, 1240
 μή μ' ἐξαλείψητ' ὧ πατρὸς τάλαιν' ἀρά.
 τίς ἄνδρ' ἀριστον βούλεται σῶσαι παρῶν ;
 πολλοὶ δὲ βουληθέντες ὑστέρῳ* ποδὶ
 ἐλειπόμεσθα. χῶ μὲν ἐκ δεσμῶν λυθεῖς
 τμητῶν* ἱμάντων οὐ κἀτοιδ' ὄτῳ τρόπῳ 1245
 πίπτει, βραχὺν δὴ βίοντον ἐμπνέων ἔτι·
 ἵπποι δ' ἔκρυφθεν* καὶ τὸ δύστηνον τέρας
 ταύρον λεπαίας* οὐ κἀτοιδ' ὄπου χθονός.
 δοῦλος μὲν οὖν ἔγωγε σῶν δόμων, ἄναξ,
 ἀτάρ τοσοῦτόν γ' οὐ δυνήσομαι ποτε 1250
 τὸν σὸν πιθέσθαι παιδ' ὅπως ἔστιν κακός,
 οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κρεμασθεῖη γένος
 καὶ τὴν ἐν Ἰδῆ* γραμμαμάτων πλήσειέ τις
 πεύκη*, ἐπεὶ νιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταται.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤ. 1257—1388.

Σφόδρα τετραγαμμένος ὁ Θησεὺς ἐκ τῆς ἀφηγήσεως τοῦ ἀγ-
 γέλου καταστῆλκε δασάτην προσπάθειαν μίσους καὶ πορεύεται ἐνα

ἴδῃ τὸν κομιζόμενον νεανίαν καὶ τελευταῖον ἐλέγξῃ αὐτὸν διὰ τὴν αἰσχρὰν διαγωγὴν του.

Ὁ χορὸς ἐν τῷ τειάρτῳ σιασίμῳ ἀντλῶν τὰ παραδείγματα τῆς παντοδυναμίας τῆς Ἀφροδίτης ἐκ τῶν προκειμένων συμβάντων ὁμνεῖ τὴν ἀνίκητον ἰσχὺν τοῦ ἔρωτος ἐπὶ πάσης τῆς ἐμψύχου καὶ ἀψύχου φύσεως, μεθ' ἧς ἐμφανίζεται ἡ Ἄρτεμις, ἀπὸ μηχανῆς θεός, ἀποκαλύπτουσα εἰς τὸν Θησέα τὴν πλάνην του, τὴν ἐνοχλὴν τῆς Φαίδρας καὶ τὴν ἀθωότητα τοῦ Ἴππολύτου. Αἰτία πάντων τούτων ἡ Ἀφροδίτη ἢ μηχανευθεῖσα οὕτω τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἴππολύτου διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν περιφρόνησιν. Κομίζεται εἰτα ὑποδοσασ-ζόμενος ὁ Ἴππόλυτος ὅστις πλήρης ἀπελπισίας διὰ τὴν ἀδικον καταπάτησιν τῆς ἀρετῆς του, εὐχεται τυχὸν τὸν θάνατον πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν ἀνεκφράστων αὐτοῦ ὀδυνῶν.

- AP. ὦ τλήμων, οἷαις συμφοραῖς συνεζύγης;
τὸ δ' εὐγενές σε τῶν φρενῶν ἀπώλεσεν. 1390
- III. ἔα;
ὦ θεῖον ὀδμηῆς* πνεῦμα· καὶ γὰρ ἐν κακοῖς
ᾧν ἡσθόμην σου κἀνεκουφίσθη δέμας;
ἔστ' ἐν τόποισι τοισίδ' Ἄρτεμις θεά;
AP. ὦ τλήμων, ἔστι, σοί γε φιλιότη θεῶν.
III. ὀρθῶς με, δέσποιν', ὡς ἔχω, τὸν ἄθλιον; 1395
AP. ὀρθῶ· κατ' ὄσσων δ' οὐ θέμις βαλεῖν δάκρυ σοι.
III. οὐκ ἔστι σοι κυναγὸς οὐδ' ὑπηρέτης,
AP. οὐ δῆτ', ἀτάρ μοι προσφιλῆς γ' ἀπόλλυσαι.
III. οὐδ' ἵππονώμας* οὐδ' ἀγαλμάτων φύλαξ.
AP. Κύρις γὰρ ἡ πανοῦργος ᾧδ' ἐμήσατο*. 1400
III. ὁμοί' φρονῶ δὴ δαίμον' ἢ μ' ἀπώλεσε.
AP. τιμῆς ἐμέμφθη, σωφρονοῦντι δ' ἤχθετο.
III. τρεῖς ὄντας ἡμᾶς ὤλεσ', ἡσθημαι, Κύρις.
AP. πατέρα γε καὶ σὲ καὶ τρίτην ξυνάσρον*.
III. ᾧμωξα τοίνυν καὶ πατρός δυσπραξίας. 1405
AP. ἐξηπατήθη δαίμονος βουλεύμασιν.
III. ὦ δυστάλας σὺ τῆσδε συμφορᾶς, πάτερ.
ΘΗ. ὄλωλα, τέκνον, οὐδέ μοι χάρις βίου.
III. στένω σὲ μᾶλλον ἢ μὲ τῆς ἁμαρτίας.
ΘΗ. εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός. 1410

- ΙΠ. ὦ δῶρα πατρός σου Ποσειδῶνος πικρά.
 ΘΗ. ὡς μήποτ' ἔλθειν ὄφελ' εἰς τοῦμόν στόμα.
 ΙΠ. τί δ' ; ἕκτανές τ' ἄν μ', ὡς τότε ἦσθ' ὠργισμένος.
 ΘΗ. δόξης γὰρ ἤμεν πρὸς θεῶν ἐσφαλμένοι.
 ΙΠ. φεῦ
 εἴθ' ἦν ἀραῖον* δαίμοσιν βροτῶν γένος. 1415
 ΑΡ. ἔασον· οὐ γὰρ οὐδὲ γῆς ὑπὸ ζόφον
 θεᾶς ἄτιμοι* Κύπριδος ἐκ προθυμίας
 ὄργαι κατασκήψουσιν εἰς τὸ σὸν δέμας.
 ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον ἐξ ἐμῆς χερὸς 1420
 ὅς ἂν μάλιστα φίλτατος κυρῆ βροτῶν
 τόξοις ἀφύκτοις τοῖσδε τιμωρήσομαι
 σοὶ δ', ὦ ταλαίπωρ', ἀντὶ τῶνδε τῶν κακῶν
 τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροίξηνιά
 δώσω· κόραι γὰρ ἄζυγες γάμων πάρος 1425
 κόμας κεροῦνται* σοι, δι' αἰῶνος μακροῦ
 πένθη μέγιστα δακρύων καρπουμένῃ.
 αἰεὶ δὲ μουσοποιὸς εἰς σὲ παρθένων
 ἔσται μέριμνα, κοῦκ ἀνώνυμος* πεσῶν
 ἔρωσ ὁ Φαίδρας εἰς σὲ σιγηθήσεται. 1430
 σὺ δ', ὦ γεραίου τέκνον Αἰγέως, λαβοῦ
 σὸν παῖδ' ἐν ἀγκάλαισι καὶ προσέλκυσαι·
 ἄκων γὰρ ὄλεσάς νιν· ἀνθρώποισι δὲ
 θεῶν διδόντων εἰκὸς ἕξαμαρτάνειν.
 καὶ σοὶ παραινῶ πατέρα μὴ στυγεῖν σέθεν, 1435
 Ἴππόλυτ' ἔχεις* γὰρ μοῖραν ἢ διεφθάρης,
 καὶ χαῖρ' ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθιτοῦς ὄρᾶν
 οὐδ' ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς·
 ὄρῳ δὲ σ' ἦδη τοῖδε πλησίον κακοῦ.
 ΙΠ. χαίρουσα καὶ σὺ στεῖχε, παρθέν' ὀλβία· 1440
 μακρὰν δὲ λείπεις ἑφθίως ὀμίλιαν.
 λῦω δὲ νεῖκος πατρὶ χρηζούσης σέθεν·
 καὶ γὰρ ἀραροῖθε σοῖς ἐπειθόμην λόγοις.
 αἰαῖ, κατ' ὄσσων κιγγάνει* μ' ἦδη σκότος·
 λαβοῦ, πάτερ, μου καὶ κατόρθωσον* δέμας 1445
 ΘΗ. ὦμοι, τέκνον, τί δρᾶς με τὸν δυσδαίμονα ;
 ΙΠ. ὄλωλα καὶ δὴ νερτέρων ὄρῳ πύλας.

- ΘΗ. ἢ τὴν ἐμὴν ἄναγνον ἐκλιπὼν φρένα;
 ΙΠ. οὐ δῆτ', ἐπεὶ σε τοῦδ' ἐλευθερῶ φόνου.
 ΘΗ. τί φῆς; ἀφίης αἵματός μ' ἐλευθερον; 1450
 ΙΠ. τὴν τοξόδαμνον παρθένον μαρτύρομαι.
 ΘΗ. ὦ φίλταθ', ὡς γενναῖος ἐκφαίνει πατρί.
 ΙΠ. ὦ χαῖρε καὶ σύ, χαῖρε πολλά μοι, πάτερ.
 ΘΗ. ὦμοι φρενὸς σῆς εὐσεβοῦς τε κἀγαθῆς.
 ΙΠ. τοιῶνδε παίδων γνησίων εὐχου τυχεῖν. 1455
 ΘΗ. μή νυν προδῶς με, τέκνον, ἀλλὰ καρτέρει.
 ΙΠ. κεκαρτέρηται* τὰμ', ὄλωλα γάρ, πάτερ·
 κρύψον δέ μου πρόσωπον ὡς τάχος πέπλοις.
 ΘΗ. ὦ κλείν' Ἀθηῶν Παλλάδος θ' ὀρίσματα,
 οἴου στερήσεσθ' ἀνδρός, ὦ τλήμων ἐγώ· 1460
 ὡς πολλά, Κύπρι, σῶν κακῶν μεμνήσομαι.
 ΧΘ. κοινὸν τόδ' ἄχος πᾶσι πολίταις
 ἦλθεν ἀέλπτως.
 πολλῶν δακρύων ἔσται τίτυλος*·
 τῶν γὰρ μεγάλων ἀξιοπενθεῖς* 1465
 φῆμαι μᾶλλον κατέχουσιν*.

ΙΠΠΟΥΛΤΟΣ

- 1 *ἀγάλατι* (τῆ γυναικί), *ἀγαλα*, ἐντ. ἐπὶ ἀχρήστου καὶ πολυτελοῦς γυναικός.
- 2 *ἄξυγα* (λέκτρων) ἄξυξ, ὁ καὶ ἡ=ὁ μὴ ὑποβληθεὶς ἔτι εἰς ζυγόν, καὶ *ἄξυξ λέκτρων*=κόρη ἄγαμος.
- 3 *αἰνέσας*=συγκατατεθείς, στέρξας εἰς. . .
- 4 *ἀκηράτου*, *ἀκήρατος*, (ἀ—κεράννυμι)=ἀμιγής, ἀθικτος, καὶ ἐνταῦθα=ἀθέριστος λειμών, μεταφορ. ἀμίαντος, ἱερός.
- 5 *δλίης* (λίμνης)=παραθαλασσίας (Λίμνης), ἀλιπέδου κκταλλήλου δι' ἵππασίαν.
- 6 *ἄλλως* (ἄλλως)=μάτην, ἀσκόπως, ἀνωφελῶς, *ἄλλως*, ἐνταῦθα ἴσοσται μὲ τὴν κοινήν ἔκφρασιν=ἔτσι, ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, στὰ κουτούρο.
- 7 *ἀλύω*, (ρῆμα ποιητ.)=ταράττομαι, ἀγανακτῶ, «χαλνῶ τὸν κόσμον».
- 8 *ἀμείβομαι* (σὲ λόγοις)=συνδιαλέγομαι.
- 9 *ἀμήχανος*=εὐθήτης, ἀπονήρευτη γυναικία.
- 10 *ἀμιλλᾶσθαι*, σύνταξον ὧδε: *φασὶ μόνον τοῦτο, τὴν δικαίαν κἀγαθὴν γν. ἀμιλλᾶθαι βίῳ* (τούτῳ), *διω παρῆ*. Καὶ κατ' ἐλευθέραν ἀπόδοσιν=μόνον ἢ δικαία καὶ καλὴ συνείδησις εἰς τὸν ἔχοντα αὐτὴν ἔχει ἄξιαν ἐφ' ἀμιλλῶν μὲ τὴν ζωὴν.
- 11 *ἀμφιπύρῳ* (βροντᾶ), *ἀμφίπυρος* (βροντῆ)=ὁ κεραυνὸς ὁ πυρῶδης, καὶ ἔπειτα ὁ τοῦ κεραυνοῦ ἀκοντίζων Ζεὺς.
- 12 *ἀνάδημα*=ταινία δι' ἧς δένεται ἡ γυναικεία κόμη, ἐνταῦθα =στέφανος.
- 13 *ἀναίνεται*: *ἀναίνομαι* (ἀν, στερ. καὶ αἴνος)=ἄρνομαι, περιφρονῶ.
- 14 *ἀνανδρον*-ος=ἐνταῦθα, ἡ ἄνευ ἀνδρὸς γυνή, ἄγαμος.
- 15 *ἀνασειράζει*, *ἀνασειράζω* (τὸν ἵππον) (ἀνά—σειρά=σχολίον, χαλινός)=σύρων τοὺς χαλινούς πρὸς τὰ ὀπίσω κάμνω τὸν ἵππον νά ἀνορθοῦται. Μεταφορ. ἔπειτα=ἐκβάλλω τινὰ τῆς εὐθείας ἔλκων ὡς τὸν ἵππον, παρασύρω εἰς καταστροφὴν.

- 16 **ἀναστρέφειν**, ὕπον. τὸ κατωτ «τέτρωρον ὄχον»=ώστε νὰ στρέφουν ὀπίσω οἱ τέσσαρες ἵπποι.
- 17 **ἀνεχαίτισε**=ἀνέτρεψε.
- 18 **ἀνιστορεῖς, ἀνιστορέω**=ἐρωτῶ, ἐξετάζω.
- 19 **ἀνιθέντας, (ἀναφ. εἰς τὸ βροτούς) ἀνιτίθημι**=παραθέτω τι ὡς ἀντίτιμον.
- 20 **ἄντυγος** (ἀπ'...), ἄντυξ, ἤ=κυκλωτερές περίφραγμα, ὃ γυρὸς τοῦ δίφρου (ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν), χρησιμεύων ὡς λαβὴ τοῦ ἄρματοδρόμου ἢ πρὸς ἐξάρτησίν τῶν ἡνίων, ὡς ἐνταῦθα. Συνεκδοχ. λέγεται καὶ τὸ ἄρμα ὡς ἐν στ. 1231.
- 21 **ἀνώνυμος**=ὃ ἀνευ ὀνόματος, ἄρα ἀσήμαντος, ἀδοξος· καὶ οὐκ ἀνώνυμος=μεγαλώνυμος, ἐνδοξοτάτη. Ἡ φυσικὴ σειρὰ τῆς ὄλης προτάσεως ἔχει: **Κύπρις κέκλημαι, πολλὴ κοῦκ ἀνώνυμος Θεὰ** (παραθετικῶς) ἐν βροτοῖσι, οὐρανοῦ τ' ἔσω
- 22 **ἀξιοπενθεῖς**=αἱ ἀξιαὶ πένθους, θρήνων.
- 23 **ἀραῖον**, ἐπὶ ἐνεργητ. σημασίας=ὃ καθ' οὗ τις δύναται νὰ ἀράται.
- 24 **ἀρβύλαισιν, ἀρβύλη**, ἤ=ὀπόδημα τῶν χωρικῶν κτλ. ἐν ταῦθα τὰ περὶ τὴν ἄντυγα ποδόσχημα πατήματα τοῦ δίφρου ὅπου προσαρμόζει τοὺς πόδας ὃ ἡνίοχος καὶ στηρίζεται ἰσχυρῶς κατὰ τὰς ἄρματοδρομίας.
- 25 **ἄρματος** (ὑφ' ..)=κάτωθεν τοῦ ἄρματος δηλ. πεζοποροῦντες πλησίον τῶν τεταμένων χαλινῶν τῶν ἵππων (**πέλας χαλινῶν**) πρὸλ. κατωτ. στ. 1243
- 26 **ἄρρυθμος**=ἀσύμμετρος, ὑπερβολικός, ἀντίθετος **μέτριος**.
- 27 **ἀρυσάιμαν, Δωρικῶς, ἀντὶ ἀρυσάλμην**. Τοῦ **ἀρύτομαι** (ἀρύομαι)=ἀντλῶ ὕδωρ κ.τ.λ.
- 28 **ἀσπάξομαι**, εἰρωνικῶς λέγεται ἐνταῦθα.
- 29 **ἄστρων**, (βέλος)=τὸ οὐράνιον βέλος, ὃ κεραυνός. Ἡ ὄλη φράσις ἔχει: οὔτε γὰρ πυρός (βέλος) οὔτε ἀστρων βέλος ὑπέριτερόν (ἐστίν) οἶον τὸ (βέλος ὃ) Ἰησιν ἔρωσ ὃ Διὸς παῖς ἐκ χειρῶν τῆς Ἀφροδίτας. Κατ' ἐλευθέραν ἀπόδοσιν=οὔτε ἢ φωτιὰ οὔτε ὃ κεραυνός δὲν καίουν τόσον ὅσον ὃ ἔρωσ. . .
- 30 **ἀτιηρόν** (ἄτη)=ὀλέθριον.
- 31 **ἀτιμοὶ** (ὄργαι), ἐνταῦθα=ἀτιμώρητοι, ἀνεκδίκητοι.

- 32 ἀφελε, ἀντικείμενον τὸ ἀνώτ ἐπίκρανον.
- 33 ἀφρακτος=ἀπροφύλακτος, ἀφωπλισμένος.
- 34 ἀπίδα (προσβαλῶν)=ρίψας τοὺς κύκλους τῶν τροχῶν ἐπάνω εἰς ὀγκώδεις λίθους (ὁ πέτρος).
- 35 βαλιαῖς, βαλιός, ἅ, ὄν=κατάστικτος τὸ δέρμα, ποικιλόχρους.
- 36 βέλος=πᾶν τὸ βαλλόμενον, ἐνταῦθα=τὸ ἀκόντιον.
- 37 βούτιαν (φόνον), βούτας, Δωρ=βούτης, (βοῦς) καὶ ὡς ἐπίθ. βούτης φόνος=σφαγή, θυσία βοῶν. Σύνταξον τὸ ἔλον : Ἐλλάς αἰα ἀέξει (αὔξει) ἄλλως βούτιαν φόνον παρὰ Ἄλφ. ἐπὶ τεράμνοις τε Πυθ. Φοίβου. Μετάφρ. ἐλευθέ- ρως=ἄδικα οἱ Ἕλληνες τιμῶσι διὰ θυσιῶν βοῶν τὸν Δία τῆς Ὀλυμπίας καὶ τὸν Ἀπόλλωνα τῶν Δελφῶν . . .
- 38 βραχεία (γνώμη)=ἀπὸ περιωρισμένην ἀντίληψιν, τὸ κοι ἐν «νοῦς κοντός».
- 39 γαμβροῖσι, γαμβροὶ παρὰ τὴν γνωστὴν σημασίαν εἶναι ἐν- ταῦθα τὰ πε ερικό.
- 40 γενναίων (δόμων)=εὐγενῶν, πλουσίων. Πρβλ. τὸ σήμερον. «τῆς ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως».
- 41 γηρύσει; γηρύω, ομαι=λέγω μεγαλοφώνως.
- 42 γναθμοῖς=διὰ τῶν σιαγόνων,
- 43 γυναικα (εἰς—)=εἰς γυναικωνίτιν (ἐνταῦθα).
- 44 δάκη (θηρῶν), δάκος (δάκνω), καὶ δάκη θηρῶν· θηρία δάκνοντα (δαγκανιάρικα θηρία).
- 45 δαμαλιζόμενα, δαμαλίζω, ομαι (δάμαλις, ἦ, καὶ δαμάλης, ὁ=ὁ δαμάζων)=δαμάζω, ἡνιοχῶ.
- 46 δέμας, τὸ=τὸ σῶμα.
- 47 δεργμάτων (δέρομαι) κρεῖσσον=θέαμα ἕπερ ἡδυνάτου νὰ ἀτενίσουν οἱ . . .
- 48 διαφθερεῖν, σύνταξον οὕτως : οὐκ ἔστι (φάρμακον τοιοῦτον) δποῖω ἐμελλον οὔτως διαφθερεῖν (ταῦτα δηλ : τὰ ἐμὰ φρονήματα) ὥστε πεσεῖν τοῦμπαλιν φρενῶν=δέν ὑπάρ- χει τοιοῦτον δέλεαρ δι' οὗ ἐμελλον τόσον νὰ διαστρέψω τὰς πεποιθήσεις μου, ὥστε νὰ χάσω τὰ λογικά μου.
- 49 δόξης=τῆς κρίσεως, τοῦ ὀρθῶς δοκεῖν.
- 50 δρομάδα, (Ναϊάδα) δρομάς, ὁ καὶ ἦ=δρομαίως τρέχουσα (Ναϊάς), ὀρηγτική.

- 51 *δυσεξήνυστον* (δεσμὸν) = ἀπὸ τὸν ὁποῖον δύσκολον ἦτο νὰ ξεμπερδευθῆ (δυσ - ἐξ - ἀνύω).
- 52 *ἐγχοριμπτόμεναι, ἐγχορίμπτω, ομαι* = προσπελάζω, καταδιώκω ὡς ἐνταῦθα.
- 53 *εἴληχεν, λαγχάνω* = λαμβάνω διὰ λαχνοῦ μερίδιόν τι. Ἡ ὄλη πρότασις μετὰ τὸ *κηπεύει* ἔχει: *Αἰδῶς κηπεύει δρέπεσθαι* (τὸν λειμῶνα) *τούτοις, ὅστις* (περιληπτ. ἀντιοὔτινες) *εἴληχε τὸ σωφρονεῖν εἰς τὰ πάνθ' ὁμῶς, μηδὲν διδασκὸν ἀλλ' ἐν τῇ φύσει.* — Ἡ αἰδῶς καλλιεργεῖ τὸν λειμῶνα ὥστε νὰ δρέπεται ὑπὸ τούτων οὔτινες ἔχουσι λάθει τὴν σωφροσύνην καθ' ὅλα γενικῶς οὐχὶ ἐκ διδασκαλίας ἀλλ' ἐκ φύσεως.
- 54 *εἶσομαι, (οἶδα)* σύντ. *τῆς σῆς τόλμης γεγευμένος εἶσομαι* (πῶς σὴ δέσποινα προσόψεται νιν, Θησέα) = κεκτημένος δὲ πεῖραν τῆς τόλμης σου, θὰ γνωρίζω πλέον (καὶ πῶς ἦ..)
- 55 *ἕκαστον* (ἀναφ. εἰς τὸ σπέρμα) καὶ σύνταξιν: *πρῶτασθαι σπέρμα παιδῶν, ἕκασιον (ἀντὶ) τοῦ τιμήματος τῆς ἀξίας*, δηλ. νὰ ἀγοράσῃ παιδιὰ ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀπαιτεῖ ἢ ἀξία των.
- 56 *ἔκδημον, ἔκδημος* (ἔρω) = ὁ ἔξω τοῦ δήμου ὢν, ἐναντίον, *ἐνδημος*, καὶ ὁ ἔρω) χαρακτηρίζεται οὕτω ἐνταῦθα, διότι τὸ ἐντικείμενον αὐτοῦ διέτριβε μακρὰν.
- 57 *ἐκπονεῖ, (πέπλοισιν)* = περικοσμεῖ διὰ . . .
- 58 *ἐκρυφθεν, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ: ἐκρύφθησαν.*
- 59 *ἔλκει, σύντ. ἔλκει δὲ (ἔππους) ἱμᾶσιν εἰς τοῦπισθεν ἀρτήσας, (ἐκ τούτων) δέμας ὥστε ναυβ. ἔλκ. κώπην* = σύρει μὲ τοὺς ἱμάντας τοὺς ἔππους πρὸς τὰ ὀπίσω στηρίξας ἐξ αὐτῶν τῶν ἱμάντων τὸ σῶμα ὅπως ὁ ναύτης . . .
- 60 *ἐμήσατο (μάομαι)* = ἐπεθύμησε, ἠβουλήθη.
- 61 *ἐνήλατα* (ἐξόνων) = οἱ πασσαλίσκοι οἱ σφίγγοντες τὸν ἄξονα ὥστε νὰ μὴ ἐξέρχεται τῆς ὀπῆς τοῦ τροχοῦ κατὰ τὴν κίνησιν.
- 62 *ἐνιύναθ (ἐντύνατε, συχνότατον παρ' Ὀμήρ.)* = ἐτοιμάσατε διὰ τὰ ἄρμ. τοὺς ζυγοφόρους . . .
- 62 *ἐξαιρεῖ* (—θήρας) *ἐξ - αἰρέω - ᾶ*, ἐπὶ κυνηγίου ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ σήμερον σηκώνω τὸ κυνήγι ἀπὸ τὴν φωλεάν του μὲ τοὺς σκύλλους ἔπειτα καταδιώκω, σκοτώνω κ τ.λ.)

- 64 *ἐξέδωκεν*—ὁπάνδρευσεν (ἢ Κύπρις). Ἡ ὅλη φράσις ἔχει : *Κύπρις ἐξέδωκε τόκῳ Ἐλκμήνης τὴν (ἐν) Οἰχαλία πῶλον ἄζυγα λέκτρων..ξεύξασα ἀπὸ Εὐρυτίων οἴκων, ὅπως δρομάδα Νάϊδα Βάκχαν τε σὺν αἵματι κλπ.*
- 65 *ἐξέφηγε*, σύνταξον : *χρόνος ἐξέφηγε κακοὺς θνητῶν, διὰ τὴν τύχην, προθεὶς (τούτοις) κάτοπιτρον, ὥστε παρθένῳ.. ὁ καιρὸς ἀποκαλύπτει συνήθως τοὺς κακοὺς ἐνωρίτερον ἢ ἀργότερον, τοποθετήσας ἔμπροσθέν των καθρέπτῃν ὅπως . . .*
- 66 *ἐξομόρξομαι*—*ἐξομόρξνυμι*, *μαι*—σοπογγίζω τι ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἀποπλύνω, καθαρίζω (ὡς ἐνταῦθα).
- 68 *ἐπεμβαίνειν*, *ἐπεμβαίνω τινὶ*—ἐπιτίθεμαι, προσβάλω..
- 68 *ἐπίκρανον*—γυναικεῖον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, δι' οὗ συνεκρατεῖτο ἡ κόμη.
- 69 *ἐπίλογχον* (βέλος)=τὸ φέρον εἰς τὴν ἄκραν λόγχην, αἰχμὴν σιδηρᾶν.
- 70 *ἐπιστρατεύση*, σύνταξον : *εἰσάγων γλυκεῖαν χάριν ψυχ. (ἐκείνων) οὔς (ἂν) ἐπιστρατεύση (μέσον ρῆμα).*
- 71 *ἔποχον* (μανίας λόγον) *ἔποχος*, ὁ καὶ ἡ=ὁ ἐποχοῦμενος τινός, καὶ ἐνταῦθα—λόγος ὀχοῦμενος ἐπὶ τῆς μανίας (ὡς ἐπὶ ἄρματος), ἄρα μανιώδης.
- 72 *ἔργον* (ἤδη. τοῦ οἴδα), σύντ *ἤδη τὸ ἔργον* (ὄν δυσκλεές)=τὸ ἀσχερὰ δρᾶν (ἄνωτ.).
- 73 *ἔρπει* (οἶον)—πῶς ἐπέργεται.
- 74 *ἐστέλλου*, σύντ. *ἐστέλλου ἐπὶ πόθον θήρας* = ἐπόθεις θηράσαι.
- 75 *ἔσφηλε* (ὕποκ. ὁ ταῦρος)—τὸ ἔκαμε νὰ προσκρούσῃ.
- 76 *εὐθύς* (Ἄργους)—εὐθύ, τὴν κατ' εὐθειαν πρὸς τὸ Ἄργ..
- 77 *εὐκλεῆς* (ἐνν. τὸ ἀπόλλυται, ἐκ τῶν κάτωθι) = ἐντιμος θεωρουμένη, κοινῶς «μὲ τὴν τιμὴν τῆς».
- 78 *εὐπήχεις* (χεῖρας), *εὐπηχυς*, ὁ καὶ ἡ, *εὐπήχεις χεῖρες*==αἱ ἔχουσαι ὠραίους πήχεις, μπράτσα.
- 79 *ἔχει* (ἀνάγκην), ἡ ὅλη φράσις οὕτως : *ἔχει δ' ἀνάγκην (τοιαύτην ὁ γύμας) ὥσπερ (ἡ) κηδεύσας καλοῖς γαμβροῖς, χαίρων (αὐτοῖς) σώζεται πικρὸν λέχος ἢ χρησιὰ λέκτρα λαβῶν, πενθεροὺς δ' ἀνωφελεῖς πιέζει τὸ δυστ. τῷ ἀγαθῷ.*

- 80 *ἔχεις=γινώσκεις.*
- 81 *ξεύξασα* (ἀπό-) ἀποξεύξασα=ἀποχωρίσασα, ἀπομακρύνασα τῶν . . .
- 82 *ἦλθες*, σύνταξιν: ὡς καὶ σὺ (ὦ πρόσπολε) ἦλθες εἰς συναλλαγὰς ἡμῖν λέκτρων πατρὸς ἀθίκτων = ἦλθες εἰς ἀνηθίκτους διαπραγματεύσεις πρὸς ἡμᾶς περὶ τῆς γυναικὸς τοῦ πατρὸς ἦν οὐ θέμις θιγεῖν.
- 83 *θεάν*, κεῖται: βραχυλογ. ἀντί: ἱερὸν θεᾶς (Ἀφροδίτης ἐπὶ Ἴππολύτῳ) καὶ ἡ πρότασις—(οἱ ἄνθρωποι) *ὀνομάσουσι τὸ λοιπὸν ἰδρωῦσθαι θεάν ἐπὶ Ἴππολύτῳ* καὶ κατ' ἐλευθεράν ἀπόδοσιν=ὁ κόσμος εἰς τὸ μέλλον θὰ ὀνομάσῃ τὸ ἴδρωμα τοῦτο ἱερὸν Ἀφροδίτης ἐπὶ Ἴππολύτῳ.
- 84 *θρασύσπλαγχος*=ὁ ἔχων τὰ σπλάγχχνα θρασεα, τὴν καρδίαν τολμηρὰν γενναϊοκαρδὸς.
- 85 *θυραῖα* (φρονήματα ἀνδρῶν) ποιητικὴ χρῆσις ἀντί: τὰ φρονήματ' αὐτῶν *θύραθεν ἀνδρῶν*=τὰς σκέψεις τῶν ἔξω τῆς θύρας, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων (ἠξεύρει ἢ γλώσσα νά...)
- 86 *θωῦξαι*, θωῦσσω (μετὰ δοτ.: *κυσι*)=φωναῶζω δυνατὰ παρορμῶν τοὺς σκύλλους ἐπὶ τὸ θήρμα.
- 87 *Ἰδη*, πιθανῶς πρόκειται περὶ τῆς Κρητικῆς Ἰδης (σημ. Ψηλορείτης).
- 88 *ἱερὸν* (κῶμα)=ἐκπληκτικόν, θεόπεμπτον κῶμα. Τὸ ὑπερφυσικὸν ἐκεῖνο κῶμα ὑπενόει θεῖαν, ἱερὰν αἰτίαν.
- 89 *ἰόντα*, σύνταξιν (ἔρωτα) *ἰόντα διὰ πάσας* (γεν.) *συμφορᾶς θνατοῖς, θειαν...* (ἢ δοτικ. *θνητοῖς* ἀντιπεριποιητ. εἰς τὸ ἰόντα) καὶ *ἔρχομαι διὰ συμφορᾶς τινι*=μηχανῶμαι συμφορὰν κατὰ τινος· πρβλ *διὰ μάχης ἰέναι τινί, δι' ἔχθρας...* κλπ.
- 80 *ἱπποδέσμων*=τῶν ἱμάντων.
- 91 *ἱπποκρότων* (γυμνασίων), *ἱππόκροτος*, ον=ὁ ὑπὸ τῶν πατημάτων τῶν ἵππων ἀντηχῶν.
- 92 *ἱππονόμας* (νέμω-) =ὁ νέμων ἵππους, ὁ φροντίζων περὶ τῶν ἵππων (τῆς θεᾶς).
- 93 *καθίσαστο* (καθ- ἵζω, καθ- ἵζομαι)=ἴδρυσε, ἀνήγειρε.
- 94 *καιρός*, ἐνταῦθα=ἡ ὀρθὴ σχέσις τῶν ἐννοιῶν, δηλ. ἐὰν ὁ ἄνθρωπος σαφῶς διέκρινε τὰ πράγματα, δὲν θὰ μετεχειρίζετο τὴν ἰδίαν λέξιν (*αἰδῶς*) διὰ δύο διαφορετικὰς ἐννοίας.

- 95 *κάκφανήσεται* ὑποκ. τὸ προηγ. *πράγμα*—ἐκφανές γενήσεται, θά κοινολογηθῆ εἰς τὸν κόσμον.
- 96 *κακῶ* (σύν-)—πρὸς ζημίαν μου, ἐπὶ κακῶ.
- 97 *καλά*, ἐνν. τὸ κατωτ. *δρῶση*.
- 98 *κάμψαιμι* (τέλος βίου) *κίμπτω τὸ τέλος τοῦ βίου*—κάμνω τὴν τελευταίαν στροφὴν τοῦ βίου, ἄρα τελειώνω τὸν βίον (ἢ μεταφορὰ ἐκ τῶν ἵπποδρομιῶν).
- 99 *κάκπεπληγμενη*, κοινῶς—φρενιασμένη ἰπὸ . . .
- 100 *κατέσχειο* (ἔρωτι) μετὰ παθητ. σημ.
- 101 *κατεύνασεν*, *κατευνάξω*—ιποκοιμίζω, καὶ μεταφ. ἐπὶ τοῦ θανάτου—ἐθανάτωσε Σύνταξον τὴν ὄλην φράσιν: *κατεύνασε γὰρ (ἢ Κύπρις) πότμῳ φονίῳ τοκάδα Διογόν. Βάκχου τὴν νυμφευσασμένην βροντᾶ ἀμφιπύρῳ*—ἐθανάτωσε δηλ. μὲ φονικὴν τύχην τὴν μητέρα τοῦ υἱοῦ τοῦ Διὸς Βάκχου, τὴν συγκοιμηθεῖσαν μετὰ τοῦ κεραυνοφόρου Διός.
- 102 *κατέχουσι*—ἐπικρατοῦν, διακρατοῦν.
- 103 *κατόρθωσον*—ἀνέγειρε ἀνασκήκωσον.
- 103 *κατόψιον* (γῆς τῆσδε) *κατόψιος, ον* = τόπος προσφῆρων θέαν. . .
- 105 *καχλάζον*—ἀνυψῶνον γύρω πολὺν ἀφρὸν ὡς τὸ κοχλάζον νερὸν ἕνεκα τοῦ θαλασσίου ἀνέμου.
- 106 *κακαριέρεται* (τὰ ἐμὰ)—ἢ ἐμὴ καρτερία ἔληξε.
- 107 *κεροῦνται*, τοῦ κείρομαι μέσ. μέλλ.
- 108 *κηδεύσας*, *κηδεύω*, ἐνταῦθα = συμπεθερεύω.
- 109 *κηπεύει* = καλλιεργεῖ τὸν λειμῶνα μὲ τὰς . . .
- 110 *κηραίνεις*, *κηραίνω* (κέαρ—κῆρ=καρδία)—μεριμνῶ ἀγωνιδῶς.
- 111 *κιγᾶνει* (κιχάνει)—κατέρχεται.
- 112 *κολλητιῶν* (ὄχων) = τῶν καλοκαμωμένων ὀχημάτων.
- 113 *κομήτη* (λειμῶνι), *κομήτης λειμῶν* = ὁ κομῶν ὁ ἐν τῇ χλόῃ, θάλλων, ποώδης.
- 114 *κρατεῖ*, σύνταξον τὴν πρότασιν, ἀλλὰ *κρατεῖ ἀπολέσθαι* (τινά) *μὴ γιγνώσκοντα*—προτιμότερον εἶναι ἀγνοῶν τις τὴν τρέλλαν του ν' ἀποθάνῃ.
- 115 *κρηνῖδος*, *κρηνίς*, (κρήνη) = βρυσουλα.

- 116 **κυμοδέγμονος** (ἰκτῆς) = τῆς τὰ κύματα δεχομένης, ἐφ' ἧς
θραύονται τὰ κύμ... (Τροϊζῆνιακῆς παραλίης) δ. στ. 228
- 117 **κῶμος** = ἄμιλος ἀκολούθων, παρῆα.
- 118 **λέγειν** = λέγειν κακῶς, πρβλ. τὸ κοινὸν «τῆς τὰ ψάλλω».
- 119 **λεπαίης** (χθονός) = τῆς ἀποκρήμνου.
- 120 **λέλανεν**, ἐνεστ. **λάσκω** = βοῶ, κραυγάζω, θορυβῶ.
- 121 **λέσχει**, ἐνταῦθα = αἱ λεσχηνεῖται, αἱ κενολογεῖται.
- 122 **λήματος**, **λήμα**, (**λάω**) = διάθεσις καλὴ τῆς ψυχῆς, θέλη-
σις, ἀποφασιστικότης.
- 123 **λοίσθιον**-ος = τελευταῖος, πρβλ. τὴν φρ. **πνέει τὰ
λοίσθια**.
- 124 **μαῖα** = τροφός, τὸ κοινὸν **κυροῦλα**.
- 125 **μαιόμενον**, (τὸ—), οὐδέτ. μετοχ. ἀντὶ τοῦ ἀπαρεμφ. = τὸ
μαίνεσθαι κακὸν ἐστὶ.
- 126 **μαργῶσαι** (ὑποκ. αἱ πῶλοι) ἐνεστ. **μαργάω**—**ᾶ** = μαίνομαι.
- 127 **μάρπτει**, **μάρπιω** = ἄρπάζω.
- 128 **μάταιον** = ἀνεκτέλεστον.
- 129 **μέλος** — σύνταξιν: **δ δ' ἦλθε ἔχων ἐπ' ἀκταῖς ἑαυτὸν
ἡμῖν μέλος δακρύων** = ἔφθασε δὲ καὶ ὁ Ἴππ. κοντὰ εἰς
τὰς ἀκτὰς ἔχων τὰς ἰδέας ἀφορμὰς δακρύων ὡς ἡμεῖς. Τὸ
μέλος κεῖται μεταφορικῶς· πρβλ. τὸ κοινόν: «βαστᾶ τὸν
ἴδιον σκοπόν...»
- 130 **μεταστρέφουσαι**, ἀμετάβ. ἀντὶ τοῦ μέσου: = φροντίζου-
σαι, συλλογίζόμεναι.
- 131 **μολών**, σύντ. **μολών σὺν ποδὶ πατρὸς** = ἐλθὼν σὺν τῇ
ἐπιστροφῇ τοῦ πατρὸς.
- 132 **μυστηρίων** = τῶν Ἑλευσινίων.
- 133 **μωρίαν** (ἀφῆρέθη) = εἶναι ἀπηλλαγμένη ἀπὸ παραστρατῆ
ματα γυναικεῖα, δηλαδὴ ἀνήθικον διαγωγὴν.
- 134 **νασμῶν**, **νασμός**, ὁ, (νάω) = ρεθμα, ρυάκιον.
- 135 **ναυκλήρου**, (ἡ παρομοίωσις ἐκ τῶν πλοίων, ἴδε καὶ κατωτ.
στ. 1227 **οἶακας** = ἡνίας) = ἡνιόχου.
- 136 **ναυστολεῖ**, **ναυστολῶ** (ἀμετάβ.) (**ναῦς**—**στέλλομαι**) κατα-
φθάνω ἐπὶ πλοίου.
- 137 **νεανικὸς** (φόδος) = σφοδρός, ἰσχυρός, ὡς εἶναι εἶναι αἱ ἰδιό-
τητες τῶν νέων.

- 138 νιν=αὐτὸν (τὸν Ἰππόλ:) ἀντων. προσωπικὴ κατὰ τὴν Δωρικὴν διάλεκτον.
- 139 ξυνάρορον (συνήρορον) συνήρορος (συν—λείρω)=συναξευμένος τινί, οὐζυγος.
- 140 ξυνοικῶν (.. ἦθεσι)=σφόδρα ἔμπειρος εἰς τὰ ἵππικὰ πράγματα.
- 141 ὁ (στάξεις)=ἄστις (στάξεις). τὸ ἄρθρον ἐνταῦθα ἴσονται ἀναφορ. ἀντωνυμίας.
- 142 ὀδμηῆς (πνεῦμα) ἐρμήνευστον: ὡς πνεῦμα θείας ὀδμηῆς.
- 143 ὀμοκλή, ὀμοκλή, ἢ λέξις συνηθεστάτη παρ' Ὀμήρω=μετὰ δυνατῆς κρυψῆς (ὡς πράττουσι οἱ ἡνίοχοι πρὸς παρόρμησιν τῶν ἵππων).
- 144 ὀπισθόπους, ὁ, ἡ,=ὁ ὀπισθεν βυζίζων
- 145 ὀρθόν, σύνκλιον: ὀρθὸν δ' ἐς οὐρανὸν ἵπποι ἔστησαν κροῖα οὐς τε.
146. ὀρθοῦσθαι, ὄρθκ. τὴν γνώμην=τὸ νὰ ἀνορθωθῆ (μετὰ τὴν κατάπτωσιν) ὁ νοῦς, ἢ συνείδησις . . .
- 147 ὀρίσματα.=ὄρια, σύνορα.
- 148 ὄρπακα, Δωρικῶς ὄρπαξ—ακος ἀντὶ τοῦ ἀττ. ὄρηξ=βλαστὸς τρυφερός, κλάδος δένδρου ἐξ οὗ κατασκευάζεται τὸ ἀκόντιον.
- 149 παιδεύματα, ἀντὶ ἐνικοῦ παιδεύμα, καὶ τοῦτο ἀφηρημ. ἀντὶ συγκεκριμ.=τρόφιμος, μαθητῆς τοῦ Πιθ.
- 150 πάρα=πάρεστι.
- 151 παρακόπει, παρακόπτω, κυρίως ἐπὶ τῶν νομισμάτων=παραχαράττω, κόπτω κίβδηλα νομίσματα, καὶ μεταφορ. παρακόπτω τὰς φρένας, (τινός)=κτυπῶ καὶ καθιστῶ τὸν νοῦν τοῦ νόθου, πλαστῶν, τεταραγμένον, τοῦ διαστρέφω τὰς φρένας κλπ. καὶ παρακεκομμένος=παράφρων.
- 152 παρεπλάγχθην, παραπλάξω, ὀμαι=παραπλανῶμαι, παρασύρομαι.
- 153 πέμπετε, ἐνταῦθα=ὀδηγήσατε, κομίσατε, συνοδεύσατε.
154. πέρθοντα, ἐνν. ἐκ τῶν κατωτ. τὸ θνητούς=τὸν πορθοῦντα, τὸν καταβάλλοντα τοῦς...
- 155 πέτραν (—Παλλάδος)=παρὰ τὸν βράχον τῆς Ἀθηνῶς, τὴν Ἀκρόπολιν: Ἡ φυσικὴ σειρὰ τῆς ὄλης προτάσεως ἔχει:

Εὐρυπίδου Τραγωδίαί, Μιχαηλίδου.

καθίστατο ἡ (Φαίδρα) ναὸν Κύπριδος παρ' αὐτὴν πέτραν Παλλίδος, κατόπιον γῆς τῆσδε.

- 156 πέτραν (Ἀσκληπ.)=τοὺς περὶ τὴν Ἐπίδαυρον θράχους.
- 157 πειύκη, συνεκδοχ. ἀντί: δέλτον' οἱ ἀρχαῖοι ἔγραφον ἐπὶ π νακίδων κατασκευαζομένων συνήθως ἐκ πειύκης.
- 158 πιέζει=πειράται πιέζειν, προσπαθεῖ νὰ καταπνίξῃ, νὰ μαλάξῃ τὴν δυστυχίαν (ἐκ τῆς κακῆς συζύγου ἢ τῶν ἀνωφελῶν πενθερῶν) διὰ τοῦ ἀγαθοῦ (χρηστέης συζύγου καὶ καλῶν πενθερικῶν).
- 159 πίτυλος=θόρυβος ἐκ σταγόνων, ταχέως καὶ ἀφθόνως πιπτουσῶν.
- 160 πολλῆ=ἄξια πολλοῦ λόγου, ἰσχυρά, μεγάλη, πρβλ. καὶ τὸ σημερ. μέγας καὶ πολὺς.
- 161 πόντιου, τοῦ Εὐξείνου.
- 162 πράσσειν, ἡ ἔλη πρότασις ἔχει: καὶ δοκοῦσίν μοι (ὕποκ. οἱ θνητοὶ) πράσσειν κάκιον οὐ κατὰ φύσιν γνώμης=μοῦ φαίνονται οἱ ἄνθρωποι ὅτι δυσαναλόγως πρὸς τὴν κρίσιν των μᾶλλον κακῶς ἔχουσι ἢ καλῶς.
- 163 πρσβεύω, (μετακτ.)=ἀπονέμω τὰ πρσβεῖα, τιμῶ ἐξαιρετικῶς.
- 164 προκόψισα (—τὰ πολλὰ) πρὸ —κόπτω, κυρίως ἐπὶ τῶν προχωρούντων καὶ κοπόντων τὰ δάστη ἵνα ἀνοίξωσι δρόμον εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας, καὶ γενικῶς=προπαρσκευάζω τι, προετοιμάζω, ὡς ἐνταῦθα.
- 165 προνώπιον,, τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς οἰκίας (πρὸ —ᾠψ—πὸς) τὰ πρόθυρα, καὶ μεταφορ. ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς Τριζήνος, ὡς ἐξωτάτου προπύλου τῆς Πελοποννήσου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἀττικὴν,
- 166 προσπεσῶν, προσπίπτω τινὶ=πίπτω εἰς τὰ πόδια τινός, προσκολλῶμαι. Ἡ ἔλη πρότασις νοητέα: προσπεσῶν (ὁ Ἴππ. τῆ παρθένῃ) μείζω (σύστοιχος αἰτιατ. πληθ. οὐδετ.) τῆς βροχείας δμιλίας=προσκολληθεῖς εἰς τὴν παρθένον μὲ τὰς συναντήσεις του εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν ἀφ' ὅσον ταιριάζει εἰς θνητόν.
167. προειμήσω, τὸ προειμῶ ἐνταῦθα=φροντίζω, ἐνδιαφέρωμαι, σκέπτομαι ἡ πρότασις ἔχει: (οὐ γὰρ) προειμήσω τὸ κακὸν τῆσδε (τῆς Φαίδ.) ἐὸ μὴ οὐ παρασχεῖν ἐμοὶ

- δίκτην τοσαύτην τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ὥστε...) = δὲν
 θὰ ζαλισθῶ διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Φαίδρ. οὕτως ὥστε
 νὰ μὴ τιμωρηθῶν οἱ ἐχθροί μου καὶ νὰ ἱκανοποιηθῶ.
- 169 *πύργους, πύργοι*, ἐνταῦθα = τὰ ἀνάκτορα.
- 169 *πῶλον, πῶλος*, ὁ καὶ ἦ, = πουλαράκι, κεῖται μεταφορ. ἐπὶ
 παρθένου πρὸλ. *δάμιλις, μόσχος*
- 170 *πῶμα* (πίνω, πέπωκα) = ποτόν.
- 171 *ῥᾶον* (ῥ' ῥτω...). Ἡ ἄλλη φράσις: *ῥᾶον δ'* (ἔστι) *διω γυνή*
ἴδρουται κατ' οἶκον οὔσα τὸ μηδὲν καὶ ἀφελῆς εὐη-
θία = ὠφελιμώτερον εἰς ἓνα ἄνδρα εἶναι σύζυγος ἢ τις
 στέκεται ὡς ἄγαλμα (*ἴδρουται*) εἰς τὸ σπιτί, σὰν ἓνα μη-
 δενικὸ καὶ ἀπλοῦκῆ ἀπὸ βλακείαν.
- 172 *ρυτοῖς* (ρέων), *ρυτὸς* = ρέων (τρεχούμενο νερὸ) = ρυτοὶ
 νασμοί.
- 173 *σεμνόν, τό*, = ἡ σεμνότης καὶ ἐνταῦθα = ἡ ἀλαζονεία· ἐν
 στιχ. 99 *σεμνός* = σεπτός, σεβαστός.
- 174 *σῖγα* ἐπίρρ. = σιωπηλῶς καὶ *σῖγα* ἔχω *στόμα* = σιωπῶ.
- 175 *σίδηρος*, κατὰ συνεκδοχὴν ἐνταῦθα = τὸ δρέπανον.
- 176 *σποδούμενος* (*σποδέω, σποδός, ἦ...*) = ἐκτινασσόμενος
 μὲ τὸ κεφάλι εἰς τοὺς βράχους (*πέτραις*).
- 177 *στηρίζον, ἀμετάβ.* = στηριζόμενον.
- 178 *στόμια* (πυριγενῆ) = τὰ (διὰ τοῦ πυρὸς σφυρηλατηθέντα)
 σιδήρια τῶν χαλινῶν.
- 179 *συνεχῆς* = συνεχόμενος πρὸς τὰ ἀνάκτορα.
- 180 *σύνδεσμα, τά*, ἑτερογενῆς πληθυντ. τοῦ ἀρσενικοῦ *σύνδε-*
σμος, ὁ, καὶ μελέων *σύνδεσμα* = οἱ τένοντες μὲ τοὺς
 ὀποῖους συνδέονται τὰ μέλη τοῦ σώματος.
- 181 *σύριγγες* = αἱ ὀπαὶ τοῦ κέντρου τῶν τροχῶν εἰς ἃς εἰσέρ-
 χεται ἡ ἄξων.
- 182 *σφάλλω* (τινᾶ) μτῶ = ἐμβάλλω τὸν πόδα μου ἵνα ῥίψω
 τινά, καὶ γενικῶς = καταβάλλω, συντριβῶ.
- 183 *σχολή* = ἀργοσχολία, τὸ καθησιό.
- 184 *τέλη* = αἱ ἱεραὶ τελεταί.
- 185 *τέραμνα* (τὰ τέραμνα οἴκων) = θάλαμοι, στέγαι.
- 186 *τέτρωρον* (ἐκ τοῦ τετράρορος) = τέσσαρες ἴπποι συνεζευγμέ-
 νοι, τέθριππον ἄρμα.
- 187 *τλάμων* ἐνν. τὴν Ἴόλην.

- 188 *ιμητῶν* (ιμάντων)=τῶν κομματιασθέντων (ἀπὸ τὴν ὁρμὴν τῶν ἵππων) ἱμάντων.
- 189 *τοκάδα*, *τοκάς*, ἦ, = ἡ γεννήσασα, ἡ μήτηρ.
- 190 *ἕλην*, *ἑλη*, ἐνταῦθα=δάσος, ὄρυμός.
- 191 *ὑπεξειλῶν* (ὑπεξαιρέω)=ἀσυναισθήτως καταστρέψας τὴν περιουσίαν...
- 192 *ὑστέρω* (ποδὶ)=ὡς καθυστεροῦντες εἰς τὸν ὁρόμον.
- 193 *φέρουσι*=σύρουν εἰς ὄχημα.
- 194 *χθόνιος* σύναψον πρὸς τὸ : *βρονιή*.
- 195 *φέρβειν*, *φέρβω* (βοτὰ)=βόσκω τὰ ζῷα, πρὸς. καὶ τὸ στρατιωτ. *ἵππο—φορβή*.
- 196 *φρονοῦσα* (πλεῖον)=νοημονεστέρα ἀπὸ...
- 197 *χάρις*, ἐνταῦθα=εὐμενῆς διάθεσις, καλωσύνη ἀξιαγάπητος.
- 198 *ᾤπασεν*, *ὀπάζω*=δίδω, παρέχω.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1930

Ἄριθ. } Πρωτ. 37434
 } Διεκπ.

Πρὸς τὸν κ. **ΙΩΑΝ. Ν. ΣΙΔΕΡΗΝ**

Βιβλιοεκδότην

Σταδίου 52

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν, ὅτι δι' ἡμετέρας ταυταρίθμου καὶ ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1930 πράξεως καταχωρηθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 86 τῆς 15 Ἰουλίου 1930 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (τευχ. Β') ἐνεκρίθη συμφώνως τῷ νόμῳ 3438 τὸ ὑφ' ὑμῶν ὑποβληθὲν πρὸς κρίσιν διδακτικὸν βιβλίον Μ. Μιχαηλίδου Νουάρου «**Εὐριπίδου Τραγωδίαί**» διὰ τὴν ἑκτὴν τάξιν τοῦ ἑξατάξιου γυμνασίου, διὰ πέντε σχολικὰ ἔτη, ἤτοι ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1930—31 ἕως τέλος τοῦ 1934—35, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν του ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει αἱ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐν τῇ αἰτιολογικῇ αὐτῇ; ἐκθέσει διατυπωθεῖσαι ὑποδείξεις.

Ὁ Τμηματάρχης

Κ. Καμπέρης

Ὁ Ὑπουργὸς

Γ. Παπανδρέου

Ἄρθρον 6ον τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος

«Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατιμῆσεως τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων».

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ πωλούμενα μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐπιτρέπεται νὰ πωλῶνται ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέρα κατὰ 15 % τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος Διατάγματος κανονισθείσης ἀνευ βιβλιοσήμου τιμῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης συσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τοῦ ἐξωφύλλου ἢ τῆς τελευταίας σελίδος τούτου ἐκτυποῦται τὸ παρὸν ἄρθρον.